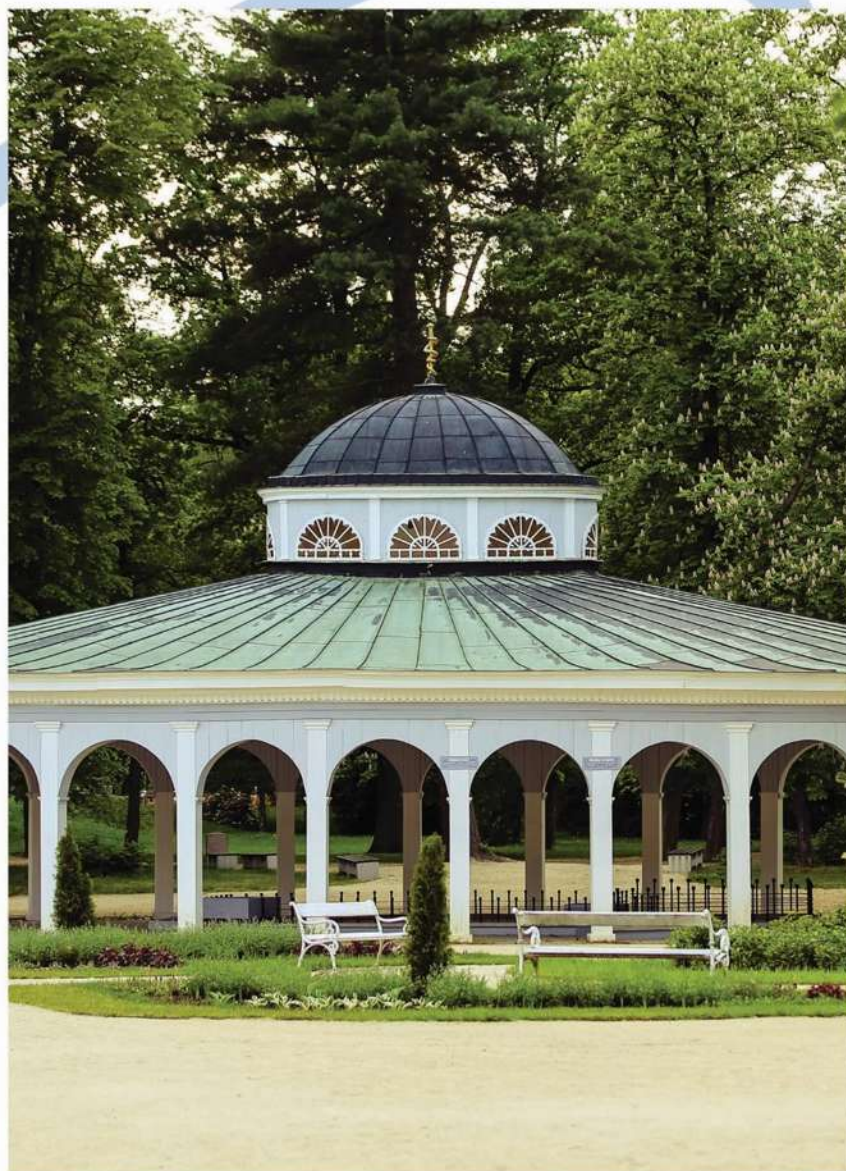

GREAT SPAS *of Europe*

Františkovy Lázně
Local Management Plan

June 2019

Tento Management Plán stanoví, jak bude probíhat ochrana a správa výjimečné světové hodnoty u statku Slavné lázně Evropy (Great Spas of Europe) v komponentě statku Slavné lázně, městě Františkovy Lázně. Výjimečná světová hodnota statku Slavné lázně Evropy zahrnuje hodnoty spojené s lázeňským městem a ty jsou příležitostí k oslavě významu Františkových Lázní jako lázní.

Management Plán pro město Františkovy Lázně byl vypracován v letech 2012–2019 ve třech fázích jako syntéza nutnosti ochránit komplex historických budov ve městě s funkcí léčebných lázní a souvisejícími funkcemi. První fáze byla analytická (přípravná), druhá fáze byla návrhová (doporučení) a třetí fáze byla implementační (aplikační). Management Plán uvádí konkrétní činnosti podle priorit, zaměřené na obnovu a opravy staveb, které byly zahrnuty do nominovaného komplexu, a ochranu jeho městských charakteristik a vztahů na území. Management Plán je zamýšlen jako otevřený dokument, u kterého se předpokládá pravidelná aktualizace a doplňování za podpory příslušných zástupců různých relevantních sfér zájmu. Jinými slovy jde o nástroj komunikace mezi veřejným, soukromým a neziskovým sektorem a občany města.

Tento návrh Management Plánu pro Františkovy Lázně jako lázně se zabývá hodnotami statku Slavné lázně Evropy a řídí se strukturou přijatou sedmi státy, jež se podílejí na nominaci. Část textu v tomto Management Plánu je společná pro všechny lázeňské komponenty, ale struktura se obecně řídí formou stávajícího Management Plánu pro město Františkovy Lázně.

Františkovy Lázně červenec 2019

Obsah

Úvodní slovo

1. kapitola **Představení Lokálního Management Plánu města Františkovy Lázně jako komponenty statku Slavné lázně Evropy**

- 1.1 Předmluva
- 1.2 Dlouhodobá vize
 - 1.2.1 Závazek ke správě mezi státy
 - 1.2.2 Mezinárodní představenstvo
 - 1.2.3 Cíle celkového systému řízení
 - 1.2.4 Struktura celkového systému řízení
- 1.3 Principy
- 1.4 Cíle
 - 1.4.1 Věrohodnost
 - 1.4.2 Zachování
 - 1.4.3 Rozšiřování kapacit
 - 1.4.4 Komunikace
 - 1.4.5 Komunity
- 1.5 Stát a loga

2. kapitola **Popis Františkových Lázní jako komponenty statku**

- 2.1 Úvod
 - 2.1.1 Slavné lázně Evropy
- 2.2 Popis Františkových Lázní jako komponenty statku
- 2.3 Mapa zeměpisné polohy atd.
- 2.4 Hranice

3. kapitola **Význam Františkových Lázní jako lázní**

- 3.1 Prohlášení o výjimečné světové hodnotě
- 3.2 Atributy výjimečné světové hodnoty
- 3.3 Významný přínos Františkových Lázní jako lázní k výjimečné světové hodnotě
- 3.4 Další místní kulturní a přírodní hodnoty

4. kapitola Ochrana a právní nástroje

- 4.1 Ochrana hranic lázeňské komponenty
- 4.2 Ochrana nárazníkové zóny
- 4.3 Cíle ochrany prostředí, viditelných oblastí a panoramat
- 4.4 Ochrana lázeňské komponenty
- 4.5 Národní a regionální legislativa a systém územního plánování
- 4.6 Místní ochrana a statuty

5. kapitola Řízení Františkových Lázní jako lázní

- 5.1 Orgány a postup
- 5.2 Vlastnictví
- 5.3 Klíčové zainteresované subjekty
- 5.4 Zdroje a financování
- 5.5 Komunikační systém, účast veřejnosti a zapojení zainteresovaných subjektů
- 5.6 Analýza a popis aktuálního režimu managementu
- 5.7 Řízení rizik
- 5.8 Stav statku
- 5.9 Monitoring Františkových Lázní

6. kapitola Problémy, výzvy a příležitosti k akci

- 6.1 Výzkum a archivy
- 6.2 Zachování a údržba
- 6.3 Urbanistický rozvoj
- 6.4 Životní prostředí
- 6.5 Veřejná prostranství, veřejný prostor
- 6.6 Doprava, přístup a mobilita
- 6.7 Trvale udržitelný cestovní ruch a návštěvnická ekonomika
- 6.8 Propagace a prezentace
- 6.9 Vzdělávání a mladí lidé
- 6.10 Účast veřejnosti
- 6.11 Správa a řízení
- 6.12 Nehmotné hodnoty

- 6.13 Financování a zdroje
- 6.14 Další spolky a sítě
- 6.15 Tabulka cílů pro Františkovy Lázně

7. kapitola Implementace Management Plánu

- 7.1 Úvod
- 7.2 Implementace s Management Plánem statku
- 7.3 Operativní opatření – tabulka pro Františkovy Lázně
- 7.4 Cíle pro Františkovy Lázně

Úvodní slovo

Jsem velmi hrdý na své město, jedno z jedenácti nejvýznamnějších evropských lázní, které usilují o zápis do prestižního seznamu UNESCO. To, co je podle mě konkrétním přínosem tohoto zápisu, jsou příležitosti, které nabízí při zachování a odborné údržbě jedinečného historického statku i uchování staré lázeňské tradice pro budoucí generace. To, co Františkovy Lázně možná postrádají na velikosti, si vynahrazují významem. Léčebné schopnosti místních minerálních pramenů, přírodního plynu a slatiny jsou vyhlášené po celé Evropě.

Jako město byly Františkovy Lázně vytvořeny pro termální léčbu a jejich rozvoj se touto logikou řídí od 18. století. Město budí důvěru a díky svým přírodním léčivým zdrojům návštěvníkům také nabízí obnovu sil a regeneraci. Je to město, jež můžeme vzhledem k jeho uspořádání právem označit jako modelové lázeňské město. Historické centrum plné zeleně obklopuje okruh přírodních parků a lesoparků, které lákají návštěvníky k procházkám a odpočinku. Tato „terapeutická krajina“ má v dnešní uspěchané době plně chemikálií také léčivou schopnost. Příroda je tím nejpřirozenějším místem, kde můžeme hledat sílu.

Návrh na mezinárodní uznání lázeňských měst vzešel z Karlovarského kraje České republiky. Po více než patnácti letech debat, odborné práce, komunikace a koordinace společně s dalšími evropskými lázeňskými městy jsme nyní na počátku nové éry. Nové éry, v níž možná nalezneme cestu vpřed v pokojném soužití s přírodou. Protože bez udržování kvalitního životního prostředí bychom se sotva mohli snažit zlepšovat kvalitu lidského života.

Nominace na zápis do prestižního Seznamu světového dědictví UNESCO je velkou nadějí pro lázeňská města z hlediska jejich hospodářského rozvoje a růstu a současného zachování a ochrany jejich kulturních a přírodních hodnot. Co víc by si mohli obyvatelé těchto měst přát? Držme si navzájem palce, aby se všechno podařilo a my jsme zažili počátek nové éry, která pro nás může mít ohromný potenciál. Berme tuto nominaci s úctou, ale také s hrdostí, kterou cítíme nad významem nominovaných statků. Jakýkoli rozvoj a ochrana našeho významu budou záviset na tomto vědomí.

Jan Kuchař

starosta Františkových Lázní

1. kapitola: Představení Lokálního Management Plánu města Františkovy Lázně jako komponenty statku Slavné lázně Evropy

1.1 Předmluva

Současná opatření ke správě pro nominaci *Slavných lázní Evropy* do světového dědictví vypracovaly příslušné orgány sedmi zúčastněných států, České republiky, Rakouska, Belgie, Francie, Německa, Itálie a Spojeného království, podle specifických požadavků na správu a řízení pro nominaci přeshraničních a sériových statků stanovenou v odstavci 132 *Prováděcích směrnic pro naplňování Úmluvy o světovém dědictví* (OG) a obecných požadavků na Management Plány / systémy řízení popsané v odstavcích 109–119 OG.

Tento všestranný a účinný systém řízení prokazuje úplné pochopení právních rozdílů týkajících se úrovně kompetencí v rámci států a mezi nimi. Aby se zavedly koordinace, spolupráce a společné cíle nutné k zajištění dohodnutých cílů s nejvhodnějšími partnery a zainteresovanými subjekty, budou se jednotlivými opatřeními zabývat právně zmocněné orgány na národní, regionální nebo lokální úrovni.

Správa Slavných lázní Evropy je proto předkládána na čtyřech různých úrovních, mezinárodní, národní, regionální a lokální, a stanoví další struktury a pravidla, aby se zajistila účinná nadnárodní koordinace mezi zúčastněnými státy na jedné straně a regionálními subjekty a dalšími zainteresovanými subjekty na straně druhé. Tento celkový systém řízení popisuje v zásadě celkový mezinárodní přístup ke správě, společné cíle partnerů, dohodnutá opatření nezbytná k jejich dosažení a orgány zřízené za účelem rozvoje a zlepšování spolupráce. Rovněž je popsán vztah celkového systému řízení k národním/regionálním/lokálním strukturám řízení a Lokálním Management Plánům těchto 11 komponent.

Slavné lázně Evropy jsou sériovým nadnárodním statkem s jedenácti komponentami tvořenými nejvýznamnějšími evropskými lázeňskými městy vybudovanými na přírodních minerálních a termálních pramenech, která se vyvíjela a vytvořila speciální formu a funkci věnovanou léčení a potěšení (Bad Ems, Bad Kissingen, Baden-Baden, Baden bei Wien, City of Bath, Františkovy Lázně, Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Montecatini Terme, Spa a Vichy). Tato města se nacházejí v sedmi evropských zemích (Rakousko, Belgie, Česká republika, Francie, Německo, Itálie a Spojené království) a vyznačují se vyhrazenými stavbami, které zahrnují koupele, ošetřovny, prostory pro pitné kúry a kolonády, kolem nichž jsou budovy určené k rozptýlení a zábavě.

Práce na této nominaci začaly v roce 2011, kdy došlo k vytvoření Řídící skupiny starostů ze zainteresovaných měst. V roce 2013 vznikla Mezinárodní řídící skupina zúčastněných států. Tyto státy vytvořily Mezinárodní pracovní skupinu (IWG), jejímž úkolem bylo vypracovat návrh nominace. Předseda IWG je z hlavního státu,

České republiky, a vystupuje jako projektový manažer, který dohlíží na vypracování nominace. Na podporu tohoto procesu byl v roce 2013 jmenován generální tajemník. Nejnověji byla v roce 2016 vytvořena Skupina site managerů, aby sjednotila osoby s odpovědností za každodenní péči o lázně a jejich ochranu.

Partneři na všech úrovních mají nyní značné zkušenosti se spoluprací, což vytváří pevné základy pro další rozvoj komplexního systému řízení pro nominovaný statek. Postupem času bude potřeba celkový systém řízení ve světle zkušeností upravovat a rozvíjet a očekává se, že systém popsany v tomto dokumentu bude vyžadovat pravidelnou kontrolu a přezkum.

Projekt, který postupuje do další fáze svého vývoje, nyní formuluje trvalý systém řízení, který vyžaduje vytvoření nové struktury pro prováděcí účely a strukturu řízení, jež zohledňuje pokračující role a odpovědnosti států a správy a řízení jednotlivých lázeňských měst.

Při rozvoji tohoto systému řízení byla jako vodítka a jako příklady osvědčených postupů studována opatření již zavedená stávajícími přeshraničními statky. Důraz a pozornost se zaměřují na udržitelnost a kontinuitu a současně na citlivý přístup k požadavkům místních komunit a na případné budoucí změny politických a hospodářských okolností na lokální úrovni.

Struktura tohoto systému řízení, jeho cíle a operativní opatření a Lokální Management Plány pro každou část byly vytvořeny tak, aby reagovaly na výzvy statku tvořeného jedenácti městy a městskými centry. Tyto statky jsou komplexní, již prokazují výraznou a sofistikovanou úroveň managementu jako fungující, moderní městská centra s rozsáhlou mírou ekonomické aktivity, občanské vybavenosti, kulturních zařízení, živých komunit a zapojení návštěvníků. Ačkoli je současné městské řízení dobře definováno a implementováno na národní/federální, regionální a lokální úrovni, podporované spoustou odpovídajících právních předpisů, směrnic a příkladů dobré praxe, zbývá nutnost koordinovat zastřešující systém řízení z hlediska ochrany a udržitelné správy OUV daného statku. Systém řízení má dvě hlavní části, které se táhnou napříč mezinárodní, národní/federální, regionální a místní úrovní managementu.

Důležitou součástí systému jsou Management Plány na mezinárodní a místní úrovni. Zastřešující systém řízení funguje jako celkový Management Plán pro celý nominovaný statek a stanoví strategické cíle a opatření vysoké úrovně potřebné k jejich dosažení. Na místní úrovni je doplněn Lokálními Management Plány vytvořenými podle společné struktury a reagujícími co nejvhodněji na strategické priority i na priority specifické pro každé z 11 lázní.

Druhým prvkem je systém koordinace zahrnující všechny hlavní zainteresované subjekty. Tento koordinační systém je důležitý pro efektivní řízení nominovaného statku s cílem chránit jeho výjimečnou světovou hodnotu. Na celý proces dohlíží Mezivládní výbor (IGC), složený ze zástupců smluvních států. Představenstvo Slavných

lázní (GSMB), složené z nejvyšších představitelů každých lázní, bude odpovědné za koordinaci provádění a celkovou správu statku na základě úzké konzultace s IGC. Skupina site managerů (SMG), vytvořená ze site managementu každých lázní, bude dohlížet na implementaci celkového Management Plánu a jeho harmonizaci s Lokálními Management Plány. Celý systém bude podporován Sekretariátem.

Každá komponenta určila svůj Lokální řídicí výbor pro světové dědictví (nebo podobný vhodný název), složený ze zainteresovaných subjektů a podporovaný úředníky odpovědnými za koordinaci Lokálního Management Plánu, kulturní dědictví, územní plánování a strategii, ochranu krajiny, parky a zahrady, marketing cestovního ruchu, řízení a ochranu vodních zdrojů a digitální datové a mapové systémy GIS. Tento personál je zastoupen prostřednictvím Skupiny site managerů, která koordinuje vazby mezi komponentami na místní úrovni prostřednictvím orgánů na regionální, federální a národní úrovni, jež odpovídají za prostorové a hospodářské strategie přes stávající úřední kanály.

Na každé úrovni této struktury je každá identifikovaná skupina odpovědná za plnění právních a administrativních povinností i za příležitost k přístupu a ovlivňování rozhodovacích činitelů na vyšších úrovních prostřednictvím obousměrného procesu dialogu. Ačkoli je projektová struktura z podstaty hierarchická, je navržena jako plochá pyramida, v rámci které existuje jasná komunikační linie mezi komponentami. Zejména Představenstvo Slavných lázní bude úzce spolupracovat s Mezivládním výborem, aby se řídicí rozhodnutí přijímala ve světle požadavků Úmluvy o světovém dědictví, k nimž může právě Mezivládní výbor poskytnout ty nejlepší rady. Představenstvo Slavných lázní, umístěné ve středu pyramidy, bude dále úzce spolupracovat se Skupinou site managerů.

(z 1.3.2) Celkový systém řízení a Management Plán statku (PMP) jsou doplněny a podporovány Lokálními Management Plány (LMP) pro každou z 11 lázeňských komponent. Tyto Lokální Management Plány popisují specifické okolnosti každého lázeňského města, stanoví konkrétní problémy, jimž každé z nich čelí, a specifikují místní zásady a cíle vyžadované k dosažení celkových cílů celkového systému řízení. Ačkoli reaguje na požadavky místního řízení a specifické potřeby každých lázní, každý Lokální Management Plán tak činí v rámci požadavků, vize a obecných zásad stanovených v celkovém systému řízení.

1.2 Dlouhodobá vize

Statek Slavné lázně Evropy usiluje o to, aby se stal příkladem zachování, správy, ochrany a prezentace komplexního a sofistikovaného statku, tvořeného 11 živými evropskými městy. Jde o lázeňská města, která jsou ukázkou pokračující živé tradice, v některých případech sahající více než 2 500 let do minulosti, do doby nástupu keltského a posléze římského uctívání a uznávání léčebných vlastností přírodních minerálních a termálních vod. Tato lázeňská města toho mohou hodně nabídnout a správní orgány mají velkou odpovědnost, aby zajistily, že tato pozoruhodná místa budou navždy chráněna a že tradice zdravotní péče pro všechny, udržování přirozeného

a umělého prostředí, stimulace kulturních programů a kvalita života pro obyvatele a návštěvníky budou adekvátně zajišťovány a kreativně řízeny. Z dlouhodobého hlediska aspiruje statek Slavné lázně Evropy na to, aby byl uznán jako příklad správy sériového nadnárodního statku světového dědictví.

Předmětem dlouhodobé vize je:

- vytvářet vizionářské postupy pro ochranu měst,
- demonstrovat výjimečnou světovou hodnotu statku prostřednictvím ochrany a prezentace jeho atributů a zachováváním jeho autenticity a integrity,
- získávat uznání jako centra excellence pro správu veřejné sféry a krajiny,
- demonstrovat přínosy zapojení veřejnosti a komunit a obchodních partnerství,
- vytvářet mezinárodní síť a společně stavět na dalších tradicích světového lázeňství,
- implementovat strategie trvale udržitelného cestovního ruchu jako součást celkového přístupu k trvale udržitelnému rozvoji,
- minimalizovat uhlíkovou stopu cestovního ruchu prostřednictvím inovativních postupů v oblasti zelené dopravy a udržitelného rozvoje,
- usilovat o zapojení mládeže a všech obyvatel, aby si vážili hodnot výjimečné světové hodnoty a světového dědictví,
- pracovat kreativně, s inovativními mladými mysliteli, jejichž budoucnost dnes řídíme.

1.2.1 Cíle celkového systému řízení

Celkový systém řízení (OMS) si klade za cíl:

- **zavést** mezinárodní systém založený na nadnárodní spolupráci, jehož prostřednictvím bude možné koordinovat ochranu statku, kterým jsou *Slavné lázně Evropy*,
- **dbát** na to, aby výjimečná světová hodnota statku *Slavné lázně Evropy* byla chápána, chráněna a zachována,
- **schválit** a předložit společná Operativní opatření (Action Plan) na základě šestiletého programu,
- **dohodnout** rámec pro trvale udržitelnou správu statku a podpůrné mechanismy pro komponenty statku,
- **zajistit**, že budou k dispozici dostatečné zdroje, aby se umožnila implementace Operativních opatření,
- **zlepšit** přístup, chápání a interpretaci statku a jeho komponent,
- **vytvářet** větší veřejné povědomí o *Slavných lázních Evropy* a větší zájem o ně,

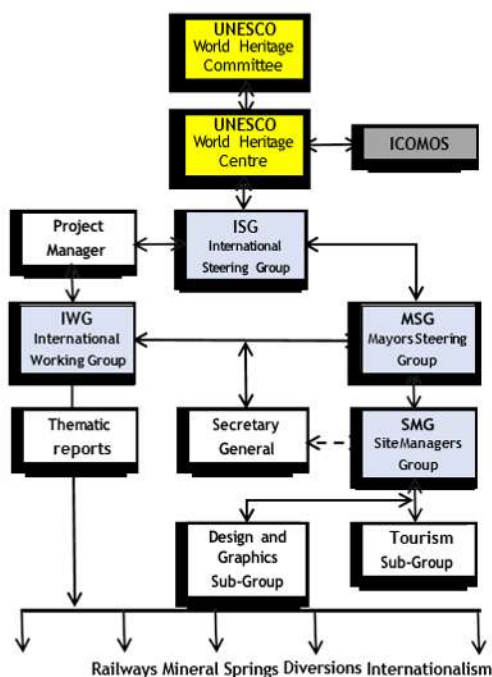
- **zavést *Slavné lázně Evropy* jako uznávanou značku kvality kulturního dědictví v celé Evropě i mimo ni.**

1.2.4 Struktura celkového systému řízení

Tento celkový systém řízení, Management Plán statku a jedenáct souvisejících Lokálních Management Plánů (LMP) se řídí paralelními strukturami, které byly dohodnuty s IGC, GSMB a Skupinou site managerů po řadě workshopů konaných s cílem prošetřit management plány dalších nedávno úspěšných sériových a přeshraničních nominací.

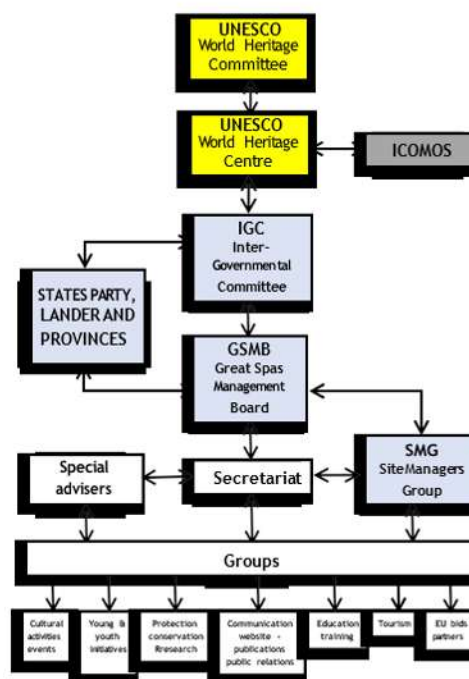
Schéma struktury řízení Slavných lázní Evropy

1.5.3.1 Present structure of the *Great Spas of Europe* during its development phase

Organisation of the Nomination bid

1.5.3.2 Proposed structure of the *Great Spas of Europe* during its development phase

Proposed organisation of the Great Spas of Europe

1.3 Principy

Principy, jimiž se řídí tento Management Plán statku, jsou principy mezinárodní kooperace a spolupráce zavedené státy s cílem prokázat dodržování Úmluvy o světovém dědictví v rámci nadnárodní struktury. V souladu s dlouhodobou vizí stanovenou v oddíle 1.3 výše státy, které se podílejí na nominaci,

- **zajistí celkovou ochranu a trvale udržitelné využití nominovaného statku,**

- poskytnou právní rámce pro ochranu a uznání lázeňských komponent v nominaci,
- zavedou pravidla a rámec pro dobrou správu a spolupráci napříč národními, federálními a regionálními strukturami,
- spravují statek prostřednictvím kompetentních a zkušených a finančně silných orgánů,
- prosazují právní ochranu prostřednictvím robustních administrativních procesů,
- uznávají výjimečnou světovou hodnotu lázeňských měst a zvyšují povědomí o hodnotách jejich odkazu,
- provádějí společné výzkumné projekty a šíří zjištění mezi širokou veřejnost,
- ukazují přínosy Seznamu světového dědictví,
- vybízejí k zapojení zainteresovaných subjektů a místních komunit a
- koordinují implementaci celkového systému řízení, Management Plánu statku a Lokálních Management Plánů a jejich souvisejících lokálních operativních opatření mezi všemi zapojenými subjekty.

Při dosahování těchto principů budou státy a jednotlivé komponenty přihlížet podle potřeby k politikám UNESCO a Výboru pro světové dědictví, včetně Doporučení UNESCO k historickým městským krajinám z roku 2011, Politiky z roku 2007 o dopadech změny klimatu na statky světového dědictví, Strategie o omezování rizik katastrof na statky světového dědictví z roku 2007, Strategie světového dědictví pro zvyšování odborné kvalifikace a rozšiřování kapacit z roku 2011 a Politiky pro integraci perspektivy udržitelného rozvoje do procesů Úmluvy o světovém dědictví z roku 2015, a také k požadavkům týkajícím se ochrany a správy obsaženým v Prováděcích směrnicích. Oficiální kanály a postupy vytvořené jednotlivými státy se musejí využívat pro notifikaci problémů týkajících se Úmluvy o světovém dědictví, přičemž vždy je třeba informovat IGC o implementaci každého takového postupu.

1.4 Cíle

Aby prokázaly hodnoty a přínosy obsažené ve výše uvedených principech, zavazují se státy, IGC, GSMB a účastnická města, že implementují následující cíle obsažené v Management Plánu statku a založené na cílech převzatých z Budapeštské deklarace, jimiž se řídí budoucí provádění Úmluvy o světovém dědictví:

1.4.1 Věrohodnost:

- posílit hodnotu a uznání Seznamu světového dědictví a výjimečné světové hodnoty statku Slavné lázně Evropy. Vždy na základě příkladů dobré praxe a excelence z hlediska ochrany, zachování a řízení podle nejvyšších standardů.

1.4.2 Zachování:

- zajistit účinné zachování a péči o statek Slavné lázně Evropy ochranou a udržováním výjimečné světové hodnoty série, včetně autenticity a integrity,
- odolávat projektům v oblasti výstavby a infrastruktury, které způsobí měřitelné poškození výjimečné světové hodnoty série, a
- podporovat společné výzkumné projekty v oblasti nových technologií a procesů zaměřených na zlepšení konzervačních technik a metod uplatňovaných na vytvořené a přirozené prostředí lázeňských komponent.

1.4.3 Rozšiřování kapacit:

- podporovat rozvoj účinných opatření v oblasti zvyšování odborné kvalifikace a rozšiřování kapacit týkajících se chápání a provádění Úmluvy o světovém dědictví a jejích souvisejících nástrojů,
- podporovat a sdílet poznatky a pochopení lázeňských měst prostřednictvím společného dialogu se souvisejícími orgány, jako jsou Asociace evropských historických lázeňských měst (EHTTA), Evropský institut kulturních tras, Evropský svaz léčebných lázní (ESPA) a další s globálním dosahem,
- rozvíjet síť odborníků a specialistů blízkých výzkumu spojenému s hmotnými a nehmotnými hodnotami Slavných lázní Evropy a šířit tyto poznatky v co největší míře.

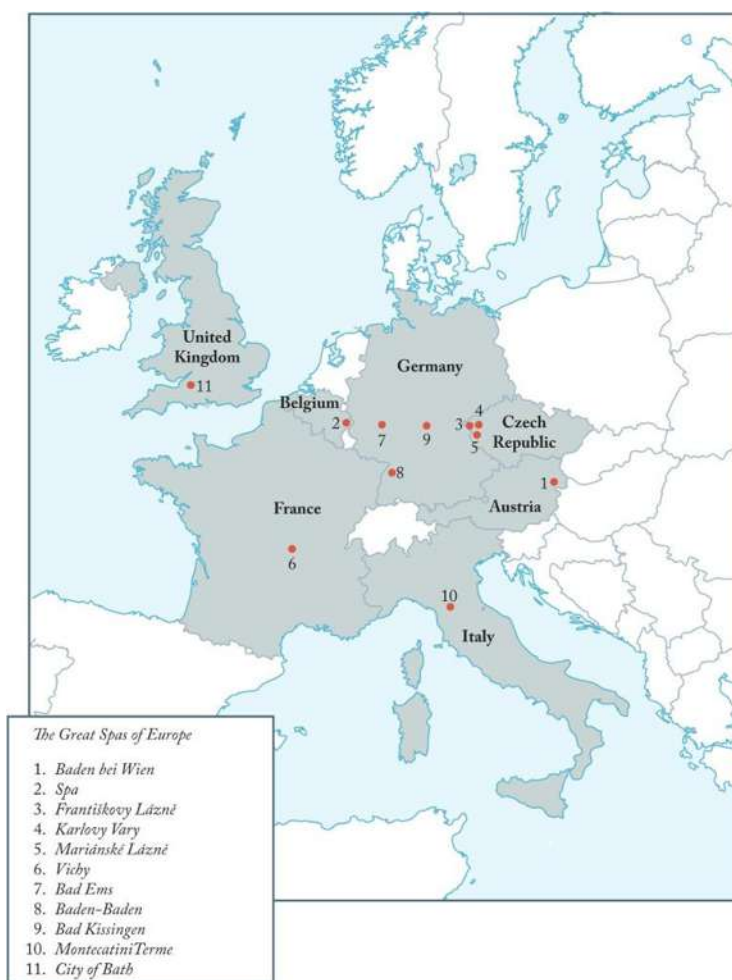
1.4.4 Komunikace:

- zvyšovat veřejné povědomí, zapojení, entuziasmus a podporu pro koncepci světového dědictví,
- podporovat a propagovat sériový statek a jeho komponenty v co nejširší míře prostřednictvím společné komunikační strategie na základě výjimečné světové hodnoty Slavných lázní Evropy,
- zajistit, že hodnoty statku budou uznávány a oceňovány národními, regionálními a místními rozhodovacími činiteli, místními komunitami a návštěvníky lokalit,
- rozvíjet vzdělávací programy a rámce pro předávání poznatků týkajících se hmotných a nehmotných hodnot série na všech úrovních vzdělávací hierarchie.

1.4.5 Komunity:

- zlepšovat roli komunit při implementaci a chápání Úmluvy o světovém dědictví s cílem zajistit úspěšné dosažení 4 výše uvedených cílů,
- dbát na to, aby místní komunity věděly o přínosech zápisu do Seznamu světového dědictví a identifikace výjimečné světové hodnoty,
- dosáhnout zastoupení místní komunity v místních řídicích skupinách světového dědictví, které zastupují každou komponentu, a zapojení místních rozhodovacích činitelů.

1.5 Stát a loga

Navrhovaný nadnárodní sériový statek tvoří 11 částí v 7 evropských státech: Rakousku, Belgii, České republice, Francii, Německu, Itálii a Spojeném království.

Id-Nr.	Component part	State	Province or Region
1.	<i>Baden bei Wien</i>	Austria	Lower Austria
2.	<i>Spa</i>	Belgium	Liège province
3.	<i>Františkovy Lázně</i>	Czech Republic	Karlovy Vary Region
4.	<i>Karlovy Vary</i>	Czech Republic	Karlovy Vary Region
5.	<i>Mariánské Lázně</i>	Czech Republic	Karlovy Vary Region
6.	<i>Vichy</i>	France	Auvergne-Rhône-Alpes Region, Allier Department
7.	<i>Bad Ems</i>	Germany	Rhineland-Palatinate
8.	<i>Baden-Baden</i>	Germany	Baden-Württemberg
9.	<i>Bad Kissingen</i>	Germany	Bavaria, Unterfranken Region
10.	<i>Montecatini Terme</i>	Italy	Tuscany, Pistoia Province
11.	<i>City of Bath</i>	United Kingdom	Bath and North East Somerset

Účastnické státy této sériové nadnárodní nominace zastupují:

MINISTRY OF CULTURE
CZECH REPUBLIC

Ministerstvo kultury České republiky

BUNDESKANZLERAMT ÖSTERREICH
KUNST UND KULTUR

The Bundeskanzleramt Österreich,
Sektion II Kunst und Kultur, Austria.

The Département du Patrimoine,
Service Public de Wallonie, Belgium.

The Ministère de la Culture et de la
Communication, France

The Ministerium für Wirtschaft, Arbeit
und Wohnungsbau Baden-Württemberg,
Germany

The Bayerisches Staatsministerium
für Wissenschaft und Kunst

The Ministerium für Wissenschaft,
Weiterbildung und Kultur, Rheinland-Pfalz,
Germany

The Ministero dei beni e delle attività
culturali e del turismo, Italy

The Department of Culture, Media and
Sport, United Kingdom

Účastnickou projektovou řídicí skupinu na místní úrovni této sériové nadnárodní nominace zastupuje, s oficiálním logem:

České lázně - salony Evropy

Dobrovolný svazek obcí

ČESKÉ LÁZNĚ – SALONY EVROPY

Město Františkovy Lázně

Karlovarský kraj

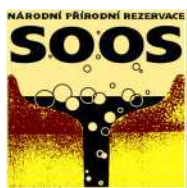
Národní památkový ústav, Regionální pracoviště Locket

Městské muzeum Františkovy Lázně

Městská knihovna Františkovy Lázně

Národní přírodní rezervace SOOS

Turistické infocentrum Františkovy Lázně

Galerie Brömse Františkovy Lázně

2. kapitola: Popis lázeňské komponenty

2.1 Úvod

Slavné lázně Evropy je nadnárodní sériový statek.

Jeho komponenty jsou zastoupeny následujícími lázeňskými městy, která se nacházejí v západní, střední a jižní Evropě a na Britských ostrovech:

Id-Nr.	Component part	State	Coordinates to the nearest second
1	<i>Baden bei Wien</i>	Austria	N 48°00'36" E 16°14'01"
2	<i>Spa</i>	Belgium	N 50°29'32" E 05°52'01"
3	<i>Františkovy Lázně</i>	Czech Republic	N 50°07'02" E 12°21'02"
4	<i>Karlovy Vary</i>	Czech Republic	N 50°13'23" E 12°53'01"
5	<i>Mariánské Lázně</i>	Czech Republic	N 49°58'38" E 12°42'24"
6	<i>Vichy</i>	France	N 46°07'25" E 03°25'13"
7	<i>Bad Ems</i>	Germany	N 50 19'50" E 07 43'43"
8	<i>Baden-Baden</i>	Germany	N 48°45'27" E 08°14'33"
9	<i>Bad Kissingen</i>	Germany	N 50°11'52" E 10°04'30"
10	<i>Montecatini Terme</i>	Italy	N 43°53'19" E 10°46'46"
11	<i>City of Bath</i>	United Kingdom	N 51°22'52" E -02°21'32"

Podrobný popis statku je součástí kapitoly 2 hlavního nominačního souboru. Následuje stručné shrnutí.

Voda je odedávna katalyzátorem rozvoje významných kulturních zvyklostí, které vytvořily hmotné i nehmotné kulturní hodnoty. Patří k nim také používání vody v lázních. Z archeologických důkazů je zřejmé, že přírodní termální minerální voda se používala již od pradávna. Ve starověkém Řecku se termální koupele kombinovaly s tělesným cvičením, zatímco v Římské říši se rozsáhlé lázeňské komplexy (thermae) staly kulturními centry sdružování a zábavy a přímo souvisely s urbanismem (tradice přežila v Byzantské říši a převzala ji muslimská kultura). Tradice termálních koupelí se staly – a zůstaly – kulturní tradicí i v jiných částech světa, například

onsen v Japonsku. Ale je to hlavně Evropa, kde je po staletí používání minerální vody (termální a studené) ke koupání a pití medikalizováno. Léčebná diagnostika vznikla v evropských lázních v osmnáctém století, po prvních vědeckých chemických analýzách minerálních vod, a dosáhla vrcholu ve druhé polovině devatenáctého století a počátkem století dvacátého. Tradice „braní léčebné kúry“ je základem jedinečné městské typologie, evropských lázní, jediného příkladu urbanizace kolem lékařské praxe.

Slavné lázně Evropy poskytují výjimečné svědectví o tomto fenoménu evropských lázní. Jedná se o komplexní městský, sociální a kulturní fenomén, který má kořeny ve starověku, ale nejvyššího stupně rozvoje dosáhl v období od roku 1700 do 30. let 20. století v nejdynamičtějším regionech Evropy. Tyto módní rezorty zdraví, volného času a družnosti byly jediným evropským sídelním typem, který co do kultury soupeřil s velkými metropolemi. Vytvořily novou městskou typologii se specifickou formou, funkcí a architekturou, která nemá žádnou ranější obdobu, a získaly si významné místo nejen v architektonické a sociální historii urbanismu, ale také jako průkopníci rodícího se moderního cestovního ruchu.

Sériová nominace je nutná k zachycení geografie této sítě vodoléčebných měst, jejich historické geopolitické škály a rozmanitosti lázeňské historie a stylu. Nominovaný statek reprezentuje komplexní rozvoj řady hmotných i nehmotných „lázeňských“ atributů, v průběhu času, které vypovídají o jeho celkovém významu. Každé lázeňské město vzniklo kolem přírodních „léčivých“ geotermálních a minerálních pramenů, které v závislosti na různých vlastnostech byly předepisovány pro léčbu specifických potíží. Prameny byly katalyzátorem pro inovativní územní plán, model prostorového uspořádání, vybudované prvky a volná prostranství, který ilustroval funkci a proces. Tento model byl navržen pro kulturní praxi charakterizovanou výrazným uspořádáním a denním programem lázeňského hosta, jež sloužila řadě léčebných, terapeutických a sociálních funkcí.

Soubory lázeňských budov zahrnují architektonické prototypy, jako jsou koupele, strojovny čerpadel, pitné sítě, zdravotnická zařízení, kolonády a galerie určené k tomu, aby spoutaly zdroj minerální vody a umožnily jeho praktické a udržitelné využívání ke koupání a pití. „Braní léčebné kúry“, zevně a vnitřně, bylo nejprve doplněno souvisejícími shromažďovacími místnostmi, společně se zábavními a jinými návštěvníckými zařízeními, jako jsou kasina (hry o peníze byly pro Evropu typické a v případě lázní považovány za důležité), divadla, hotely a vily. Komplexy byly rovněž podporovány důležitou infrastrukturou železnic a lanových drah. Všechny jsou integrovány do celkového urbanistického kontextu, který zahrnuje pečlivě spravované rekreační prostředí parků, zahrad, promenád, sportovních zařízení, cest k procházkám a projíždkám v lesích. Tyto budovy se vizuálně a fyzicky prolínají s malebným prostředím idealizované přírody.

Statek Slavné lázně Evropy označuje největší výtvoř v tradičním medicínském využívání vody z minerálních pramenů osvěcenskými lékaři z celé Evropy. Nominovaný statek představuje největší, nejdynamičtější a ekonomicky nejúspěšnější městské rezorty, s módním a mezinárodně orientovaným rozměrem. Radikálně

změnily lázeňskou léčbu, učinily významný pokrok při rozvíjení vědeckých principů balneologie, hydroterapie a krenoterapie a přinesly další zlepšení, jako je výrazný přínos k vývoji diagnostické medicíny. Tento lékařský odkaz měl hluboký vliv na rozvoj měst a jejich popularity a ekonomiky a také na pokroky v širším fenoménu osobního zdraví a celkové kondice.

Jako elitní místa z hlediska vědeckých, politických, sociálních a kulturních výsledků iniciovaly transformaci evropské společnosti zmenšením propasti mezi elitou a rostoucí střední třídou. Jejich přínos k rozvoji evropské slušné společnosti je dále charakterizován nehmotným odkazem v podobě míst velkých politických událostí a zvláštní tvůrčí atmosféry, která inspirovala díla vysokého umění v hudbě, literatuře a malířství, jež mají výjimečný světový význam.

Kolem roku 1800 existovalo pouze kolem stovky míst, jež by se dala nazvat zárodky lázní, protože dosáhla stupně rozvoje, který je odlišuje jako lázeňská města podle nespojitě a jedinečné kombinace atributů. Do konce devatenáctého století jich bylo už více než tisíc. Tato série byla proto vybrána z mnoha lázeňských měst, která byla obecně aktivní kolem roku 1900 a v poválečných letech do roku 1930. Ta, která byla vybrána, tvoří koherentní a reprezentativní sérii globálního fenoménu a jsou všechna obdařena prvky, jež ilustrují atributy navrhované výjimečné světové hodnoty, v nejpozoruhodnější míře a s nepopíratelnou autenticitou a integritou. Statek Slavné lázně Evropy je stále dědicem sítě evropských lázeňských měst, která vznikla v devatenáctém století. Ustavení série spočívá nejen na současných výjimečných kvalitách těchto měst, ale také na společné minulosti; sama přispěla, materiálně i konceptuálně, k založení koncepce lázní. Tato města výrazně přispěla k rozvoji lázeňské kultury představované těmito originálními městskými strukturami s jejich prestižními budovami a parky, které ztělesňují důležitý zážitek ze vztahu mezi městským životem, světáctvím a přírodou. Rozvoj evropských lázeňských měst tedy vytvořil formu hierarchie mezi lázněmi s pouze regionálním vlivem, jinými, jejichž věhlas a hosté zůstali striktně národní, a „slavnými“ lázněmi, které dosahují mezinárodní pověsti. Tato série tedy reprezentuje vrchol evropské lázeňské tradice.

Díky úspěšnému řízení, ekonomickým nebo lékařským úspěchům tohoto sériového statku se podařilo regulovat růst a nehynoucí atmosféru. Tyto statky pokračují ve svém udržitelném fungování jako spolehlivá místa léčby pro tělo, mysl a duši, která zajišťují svůj pokračující přínos evropské kultuře, chování a zvykům.

2.1.1 Slavné lázně Evropy

Slavné lázně Evropy je nadnárodní statek tvořený řadou jedenácti předních evropských lázeňských měst: Baden bei Wien, Spa, Františkovy Lázně, Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Vichy, Bad Ems, Bad Kissingen, Baden-Baden, Montecatini Terme a City of Bath. Tato města se nacházejí v sedmi evropských státech: Rakousku, Belgii, České republice, Francii, Německu, Itálii a Spojeném království.

Hranice každé části byly pečlivě zakresleny tak, aby zahrnovaly hmotné atributy a odrážely nehmotné atributy, které zajišťují, že každé jednotlivé lázeňské město významně přispívá k navrhované výjimečné světové hodnotě série jako celku. Lázeňská města mají mnoho atributů společných, ale způsoby, jakými jsou tyto atributy vyjádřeny v každé z jedenácti komponent, se liší podle široké škály faktorů, například konkrétního vztahu městské formy k topografii a krajině. Proto dochází k významnému kolísání zeměpisné rozlohy, která je zahrnuta do hranic každé části. Zdůvodnění pro hranici každé části je zřejmé z textových popisů hranic uvedených v této části.

Baden bei Wien

„Sommerfrische“ lázeňské město – rakouské lázeňské město Baden bei Wien najdeme ve spolkové zemi Dolní Rakousy asi 26 km jižně od Vídně. Leží na řece Schwechat a přímo pod pahorkatinou Vídeňský les na severu. V roce 2014 mělo město 25 229 obyvatel. Prameny využívali už Římané, kteří zahájili jejich léčebnou tradici. Město získalo na významu, když si zde rod Habsburků zřídil letní rezidence a nadchl tím obyvatele Vídně pro „Sommerfrische“ vily. Konaly se zde diskuse během jednání Evropské rady a město zaznamenalo rozkvet v 19. století.

Spa

Eponymní lázeňské město – belgické město Spa se nachází ve Valonsku, v provincii Lutych. Leží ve strmém údolí řeky Wayai v pohoří Ardeny a na náhorní plošině Hautes Fagnes, kde se nachází většina povodí pro lázeňskou vodu. Město se nachází 35 km jihovýchodně od Lutychu a 45 km jihozápadně od Cách. V roce 2017 mělo město 10 345 obyvatel. O uhličitých vodách ve Spa psal už Plinius Starší a od té doby se zde udržuje léčebná tradice. Řada pramenů vyvěrá na úbočí kopce jižně od města, proto prameny spojuje s městem rozsáhlá síť pěšin v lesích.

Františkovy Lázně

Nové lázeňské město 19. století – Františkovy Lázně leží v Chebské pánvi v Karlovarském kraji České republiky. Město bylo v minulosti známo jako Franzensbad a nachází se asi 174 km západně od Prahy a 47 km jihozápadně od Karlových Varů. V roce 2018 mělo město 5 501 obyvatel. Město bylo založeno koncem 18. století kolem dvaceti čtyř pramenů podle pravoúhlého plánu a vystavěno kolem rozsáhlých vzájemně propojených parků a zahrad. Minerální voda slouží k pití, koupelím a inhalacím. Lázně zaznamenaly rozkvet zejména v polovině 19. století.

Karlovy Vary

Hlavní české lázně – české lázeňské město Karlovy Vary je největší město v Karlovarském kraji České republiky. Dříve bylo známé jako Carlsbad. Město leží asi 130 km západně od Prahy na soutoku řek Ohře a Teplá. K lednu 2019 činil počet obyvatel 48 201. Toto lázeňské město, založené v roce 1370, je největším lázeňským městem v Čechách. Osmdesát pramenů vyvěrá ve strmém říčním údolí korunovaném rozsáhlými lesy. Město bylo přestavěno po požáru v roce 1759 a rozkvětu dosáhlo v letech 1870 až 1914, kdy hrálo hlavní roli terapeutického a kulturního centra regionu.

Mariánské Lázně

Projektované jako lázeňské město – Mariánské Lázně, dříve známé pod názvem Marienbad, se nacházejí v Karlovarském kraji České republiky. Město leží přibližně 170 km západně od Prahy. V roce 2018 mělo město 12 970 obyvatel. Bylo založeno v roce 1786 jako lázeňské město kolem čtyřiceti minerálních pramenů. Rozkládá se kolem rozsáhlého parku na úpatí kopců ve strmém údolí, které je obklopeno lesy. Základní neoklasicistní

lázeňské budovy vytvořily módní rezort, který prosperoval od 70. let 19. století a lákal vlivné klienty z celé Evropy, včetně členů královských rodů, hlav států, slavných spisovatelů, skladatelů a celebrit.

Vichy

Modelové lázně 19. století – francouzské lázeňské město Vichy se nachází v departementu Allier regionu Auvergne-Rhône-Alpes. Město leží na řece Allier přibližně 165 km západně od Lyonu. V roce 2013 mělo město 25 325 obyvatel. Prameny znali již Římané, ale původní město zastínil rozvoj v 19. století.

Napoleon III. podporoval výstavbu nového lázeňského města obklopeného promenádami a parky, aby vytvořil rezort, v němž budou rezonovat styly Paříže 19. století. Vichy se stalo modelem „ville d’eaux“ a ovlivnilo také další lázně na jiných místech.

Bad Ems

Kompaktní lázeňské město – německé lázeňské město leží ve spolkové zemi Porýní-Falc. Rozkládá se na řece Lahn, mezi západním koncem pohoří Taunus a pohořím Westerwald. Město se nachází asi 18 km východně od Koblenze a 113 km západně od Frankfurtu. V roce 2017 mělo město 9 439 obyvatel. V Bad Ems (Limes) byli již Římané, ale neexistují důkazy, že využívali zdejší prameny. Město vzniklo ve 14. století a rozkvětu dosáhlo v 19. století, kdy přitahovalo panovníky a módní elity. Kompaktní

město obklopuje rozlehlá terapeutická krajina ve strmých zalesněných kopcích. Bad Ems představuje model evropského lázeňského města na omezeném prostoru.

Baden-Baden

„Letní hlavní město Evropy“ 19. století – lázeňské město Baden-Baden leží na jihozápadě Německa ve spolkové zemi Bádensko-Württembersko. Město se rozkládá na řece Oos, na západním okraji pohoří Černý les, asi 10 km západně od Rýna. Na konci roku 2018 činil počet obyvatel přibližně 55 000. Prameny

využívali už Římané, kteří zahájili jejich nepřetržitou léčebnou tradici. Od počátku 19. století se pod historickým opevněným městem začal rozvíjet soubor lázeňských budov a lázeňský park. Zčásti v důsledku udělení koncese k hazardním hrám se z Baden-Badenu stal jedinečný příklad německého „hráčského lázeňského města“ a patřil k nejmódnějším lázeňským městům století.

Bad Kissingen

Moderna a klasicismus 19. století – německé lázeňské město Bad Kissingen se nachází ve spolkové zemi Bavorsko. Leží v údolí Francké Sály na okraji pohoří Rhön. Město se nachází asi 318 km severně od Mnichova a 150 km východně od Frankfurtu. V roce 2017 mělo město 22 245 obyvatel. Město prosperovalo jako lázeňské město a přitahovalo elitní klientelu zejména na přelomu 19. a 20. století poté, co za hradbami středověkého opevněného města vznikla lázeňská čtvrť s důležitými lázeňskými budovami kolem řeky a pěšinami v okolních kopcích. Severně od města druhá lázeňská čtvrť poskytuje svědectví o výrobě a využívání solanky.

Montecatini Terme

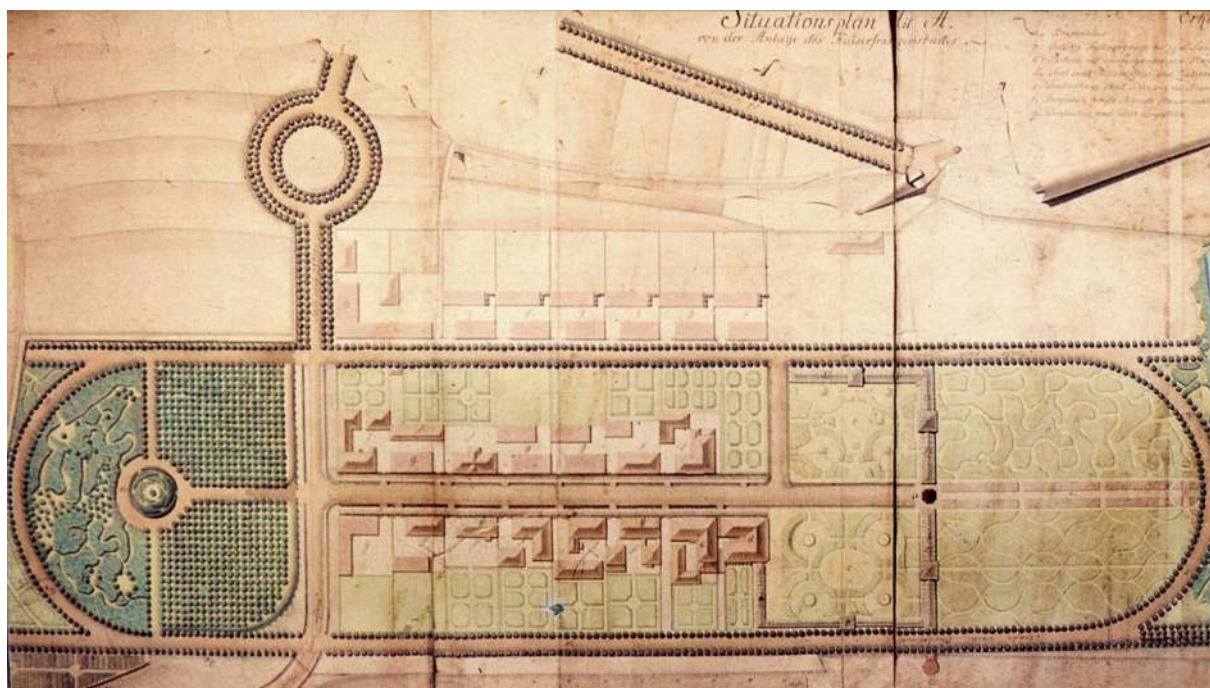

Regenerace lázní – toskánské lázeňské město Montecatini Terme se nachází v provincii Pistoia, uprostřed údolí Valdinievole. Leží na východním konci Piana di Lucca; na severu je protíná řeka Nievole a na jihu je obklopeno úpatím pohoří Toskánské Apeniny. Město se nachází 33 km východně od Luccy a asi 52 km západně od Florencie. V roce 2018 mělo město 20 637 obyvatel. Prameny byly známy již Římanům a v 18. století kolem nich vyrostlo lázeňské město. Současné město, které se nachází kolem čtyř pramenů, bylo založeno na konci 19. století, ale některé z jeho hlavních lázeňských budov byly dokončeny až v prvních letech 20. století

Bath

Město zábavy a radovánek – anglické město Bath je hlavním centrem samostatné správní jednotky Bath a North East Somerset a leží v ceremoniálním hrabství Somerset. Město se rozkládá na řece Avon asi 156 km západně od Londýna a 17 km jihovýchodně od města Bristol. V roce 2011 mělo město 88 859 obyvatel. Horké prameny považovali Římané za posvátné a zahájili jejich nepřetržitou léčebnou tradici. Město vzkvétalo zejména během 18. století po návštěvách členů královského rodu. Následně bylo vybudováno nové město zasvěcené radovánkám a módě, které nahradilo opevněné město.

Františkovy Lázně, situační plán lázeňské kolonády Gruber a Rothesel 1795

2.2 Popis Františkových Lázní jako lázeňské komponenty

2.2.1 Historický vývoj

Území dnešního města Františkovy Lázně bylo až do roku 1851 součástí města Cheb (Eger). Uvádí se, že jeho léčivé prameny jsou známy od 12. století. První konkrétní zmínka o využívání pramene minerální vody s názvem „Egerer Wasser“ pochází z roku 1406. Podle dostupných informací se kyselka využívala také v 16. století (1502). Voda z pramenů využívaná místními se prodávala také po celém Německu. Je doloženo, že v roce 1700 v Německu překročil prodej Františkovy vody objem vody pocházející ze všech dalších německých zdrojů. Roku 1660 zde dala chebská městská rada vybudovat první stavbu a roku 1708 byly přidány hostinské pokoje. Místní lékař z Chebu dr. Bernhard Adler věnoval od roku 1785 značné úsilí tomu, aby zachoval prosperitu lázní. Proto dal roku 1791 vyčistit pramen a vybudovat pavilon.

Brzy poté, roku 1791, pověřila zemská vláda zemské stavební ředitelství, vedené abbém Tobiasem Gruberem, prací na plánu lázeňské osady. Plán byl předložen roku 1792 a dne 27. 4. 1793 bylo schváleno založení lázní. První hosty zde přijali ještě téhož roku, 1793. Nová osada byla pojmenována Franzensbad. Díky objevu dalších pramenů se lázně rychle rozrůstaly. V 50. letech 19. století si Františkovy Lázně získaly značnou oblibu a v roce 1861 se staly samostatnou osadou. Roku 1865 získaly Františkovy Lázně statut města a ve stejném roce byly napojeny na železniční síť.

Výstavba byla regulována výnosem místodržitele z roku 1853, který *mimo jiné* vyžadoval, aby budovy měly jednotný vzhled z hlediska architektury i barvy, přičemž bylo nutné dodržet určitou vzdálenost mezi domy a ulicemi. Roku 1865 povýšil císař František Josef I. Františkovy Lázně na město.

V meziválečném období, známém také jako První republika, pokračovala stavební činnost mezi Dolními a Horními Lomany a mezi Horními Lomany a železnicí.

2.2.2 Urbanistický a architektonický rozvoj

Základem výstavby lázeňského města se staly regulační plány abbého Tobiae Grubera, založené na barokních principech osovosti a souměrnosti bez využití uzavřených bloků. Výstavbu doplňovala zeleň a parkové plochy. Hlavní osou byla Kaiserstrasse (dnešní Národní třída), ohraničená na obvodu alejí stromů, vedoucí směrem k pavilonu nad Františkovým pramenem na jedné straně a na druhé straně končící v geometricky navrženém parku. Pozdně barokní osový vzhled s hlavní hloubkovou osou a zahradní architekturou využívající složité formální prostředky vycházel z francouzské zahradní architektury krále Ludvíka XIV. Po vnějším obvodu lázeňské kolonie vedly jezdecké stezky a v severní části města vznikla kruhová jezdecká alej (ménage). Celá kompozice velkého oválu byla inspirována půdorysem klasického antického stadionu.

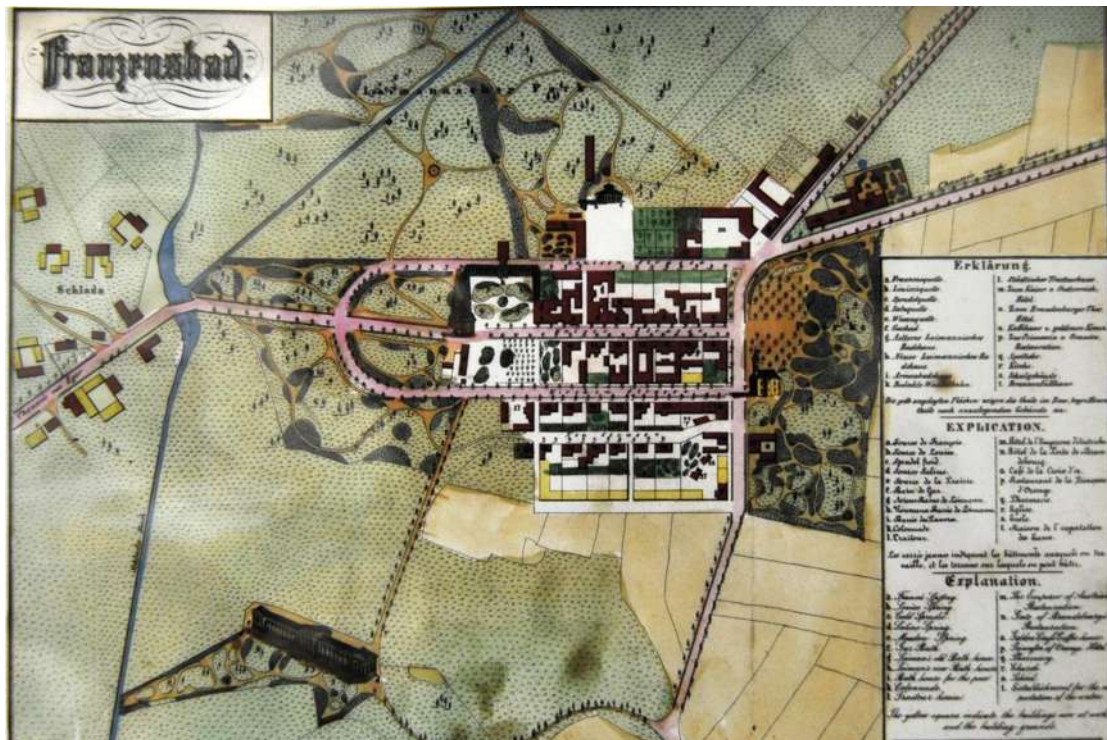
V důsledku objevu pramenů, které se nacházely ve větší vzdálenosti, se kompozice lázeňského města

počínaje druhým desetiletím 19. století dále rozšiřovala. Postupně byly nad každým z pramenů vybudovány pavilony nebo kolonády. Velký rozvoj lázní, zejména v důsledku zvýšení počtu návštěvníků, vedl k výstavbě nových lázeňských domů kolem spojovacích ulic, propojených menšími uličkami. Lázně tím získaly pravidelný šachovnicový půdorys, odrážející formy ideálních antických měst. Výstavba probíhala v duchu klasicismu s barokními prvky.

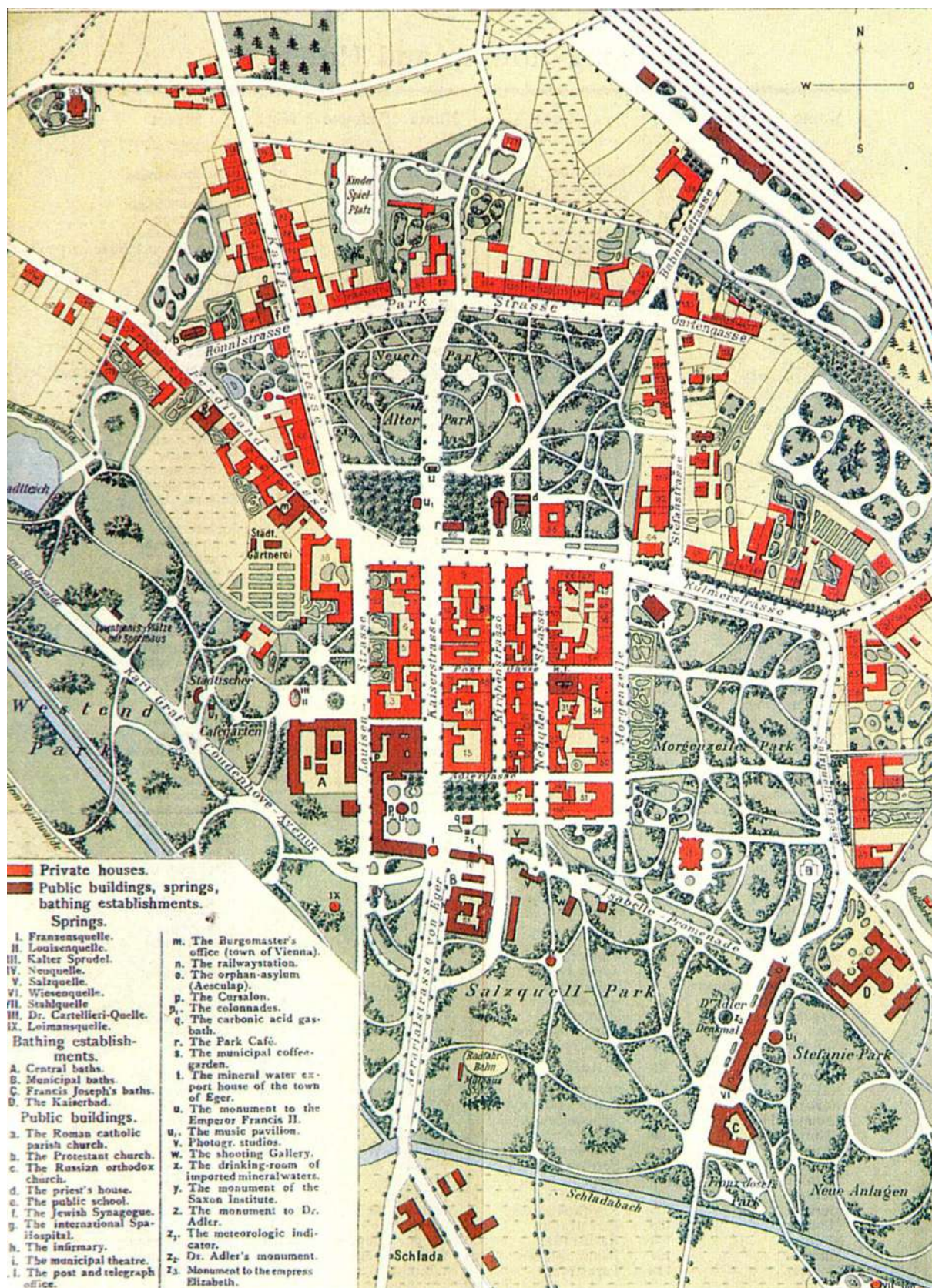
Stavební činnost byla přísně regulována výnosem místodržitele z roku 1853, který určoval jednotný charakter všech budov. Od 60. let 19. století se staví nové lázeňské a rezidenční budovy a tehdy byly postaveny také evangelický a pravoslavný kostel i synagoga. Stylový výraz pozdního klasicismu a druhého rokoka začal postupně přecházet do romantického historismu představovaného zejména budovami chebského stavitele Adama Haberzettla, místního stavitele Karla Wiedermanna a později také jejich synů Karla Haberzettla a Gustava Wiedermanna. V polovině 60. let 19. století začaly do lázeňského prostředí pronikat prvky rané italské renesance a v 70. letech 19. století se objevuje vlna pompézních prvků francouzské novorenesance, zprostředkovaných vídeňskou scénou, následovaná v 90. letech okázalým novobarokem rovněž ovlivněným vídeňskou architekturou. Když v roce 1893 oslavily Františkovy Lázně sto let své existence, jejich vzhled již byl úplný.

Na přelomu 19. a 20. století byla upravena skladba centrálních území města severně od Františkova pramene. Roku 1912 byla na východní straně hlavní osy vybudována Nová kolonáda. V roce 1914 však shořela Stará kolonáda na západní straně a kvůli válečným událostem nikdy nebyla znovu postavena. Stále byla respektována tradiční architektura a díky novoklasicismu se město záměrně vrátilo ke svému majestátnímu lázeňskému stylu. Byly nejen rozšířeny souvislé řadové domy (například ve Francouzské ulici), ale staví se také samostatné vily a lázeňské penziony (zejména v Kollárově a Zahradní ulici). Lesoparky v komplexních terapeutických krajinách se napojují na přírodní krajinné parky v centru města. V meziválečném období byla vybudována nová dvorana kolem Glauberových pramenů na jižním konci osy (1930) a došlo k rozšíření uličního bloku na východě známého jako Nová ulice, čímž vzrostl význam Kostelní ulice.

Františkovy Lázně patří k nejcenějším lázeňským městům díky stupni uchování městské struktury, kvalitě zachované architektury a rozsáhlým lázeňským parkům napojených na okolní krajinu. Proto bylo lázeňské centrum města v roce 1992 vyhlášeno městskou památkovou rezervací. Díky charakteru budov jsou Františkovy Lázně součástí skupiny evropských lázní s kosmopolitním charakterem.

Františkovy Lázně, plán města kolem roku 1845

Františkovy Lázně, plán města v roce 1905

2.2.3 Přírodní léčebné zdroje a balneologická péče

Pro celý region je charakteristická zlomová tektonika, v jejímž důsledku, ve spojení s následky vulkanické činnosti v západních Čechách, dochází k výronům zřidelního plynu (oxidu uhličitého). Prameny, které vyvěrají ve Františkových Lázních, jsou studené minerální vody typu Na_2SO_4 , s vysokým obsahem oxidu uhličitého a železitých solí. Vyvěrá zde celkem 24 pramenů, z toho dvanáct se využívá k léčebným procedurám. Glauberovy prameny mají projímavý účinek. Minerální voda slouží k pitným kúrám, koupelím a inhalacím. Tradičními léčebnými metodami jsou také slatinné koupele a slatinné zábaly. Rovněž se využívá zřidelní plyn.

Ochrana pramenů ve Františkových Lázních patří k nejstaršímu úsilí tohoto typu ve světě (1516). Roku 1866 byla zřízená chráněná rezervace kolem Solného pramene. Takzvanou chebskou kyselku analyzovala a doporučovala už od 16. století řada významných chemiků a lékařů (Caspar Bruschi, Paracelsus, Jöns Jacob Berzelius, Jacobus Theodorus Tabernaemontanus, August Emanuel Reuss). Působilo zde mnoho významných lázeňských lékařů (Bernhard Vinzenz Adler, Anton Alois Palliardi, Paul Cartellieri, Friedrich Boschan). Právě dr. Adler začal jako první experimentovat se slatinnými koupelemi a s přírodním oxidem uhličitým a jeho úsilí později zdokonalili Johann Pöschmann a Nikolaus Benedikt Conrath. Františkovy Lázně se tak staly nejstaršími slatinnými lázněmi ve světě s propracovaným systémem slatinné léčby. Léčí se zde nemoci pohybového aparátu, kardiovaskulární nemoci a revmatismus. Nejčastěji je zde poskytována léčba gynekologických onemocnění.

Františkovy Lázně, lázeňská koupel 1890

2.2.4 Parky a zahrady

Zpočátku byly oblasti městské zeleně na území Františkových Lázní koncipovány s využitím formálních prostředků. Nízký „parterre de broderie“ byl zřízen před kolonádou a za ní byly založeny trávníky („parterre à la anglaise“) se vzájemně se protínajícími stezkami pro procházky lázeňských hostů. V přední části severního parku byly vysazeny husté řady vysokých stromů, které vytvářely mohutné stinné koruny, a v zadní části je zřízen lesík („grand bois“) protkaný stezkami, včetně altánů nabízejících intimní zákoutí. Na křižovatce os vzniká takzvaný Hlemýždí vrch (Schneckenberg) s obeliskem, nahrazeným roku 1853 památníkem císaře Františka I. Jezdecké stezky kolem lázní byly lemovány alejemi vysokých topolů. Od roku 1796 zde působil zahradník Adam Wild.

Po rozšíření lázní byl u pavilonu Luisina pramene a Studeného pramene založen Nový park, opět s využitím formálních prostředků projektování. Má tvar čtverce se stezkami na ose ve tvaru hvězdy. Na přechodu trávníků byly vysazeny stromy, zejména duby. Stezka vedoucí od Františkova pramene k Solnému a Lučnímu pramenu byla změněna v diagonální parkovou osu se čtyřřadou lipovou alejí, která se stala hlavní lázeňskou promenádou, později nazvanou Isabelina promenáda. Od 30. let 19. století, kdy se rozhodovalo o další výstavbě ve Františkových Lázních, byla původní formální zahradní architektura změněna v přírodní krajinnou architekturu inspirovanou anglickými zahradami. Nový vzhled parkových oblastí vyprojektoval hlavní zahradník vnitřní zahrady v Schönbrunnu J. M. Riedel. Rozšíření parků, protkaných nepravidelně vedenými stezkami, realizoval zahradník císařských dvorních botanických zahrad ve Vídni Martin Soukup a v jeho šlépějích pokračoval jeho syn Antonín. Území ležící jihozápadně od Luisina pramene byla změněna v přírodní krajinný park známý jako Loimannův park a později jako Westend. Zahradník Bíba, který pracoval pro knížete W. L. Metternicha z Kynžvartu, také pomáhal připravovat podrobné plány výsadby rostlin. Podél stezek na důležitých místech, křižovatkách a vyhlídkách na osách byly přidány květinové plochy, a tím vznikla romantická místa.

V letech 1865–1911 byly pod vedením Antonína Soukupa parky dále rozšířeny a brzy celé lázeňské město obklopoval široký pás zeleně jako rozlehlý přírodní krajinný park. Roku 1882 byl v Severním parku vybudován Hudební pavilon a roku 1868 byla v Ranním parku na východě (Morgenzeile Park, dnes Sady Bedřicha Smetany) postavena nová budova divadla. Poblíž kolonády u Solného a Lučního pramene byl upraven rozlehlý park u Solného pramene (dnes Sady Solného a Lučního pramene). Upravená plocha mezi kolonádou Solného a Lučního pramene a Císařskými lázněmi byla pojmenována Stephaniin park po korunní princezně a jižní část byla pojmenována po císaři Park Františka Josefa. V Západním parku (Westend park) byly zřízeny tenisové kurty. Na místě dřívějšího rybníčku vzniklo malé jezero se čluny, dnes známé jako Rybářská bašta. Protože stavební činnost přesáhla hranice parků a sadů, přesunuly se parky původně na obvodu do centra města a vzniklo charakteristické prolínání krajiny do vnitřních částí města, které je zachováno dodnes.

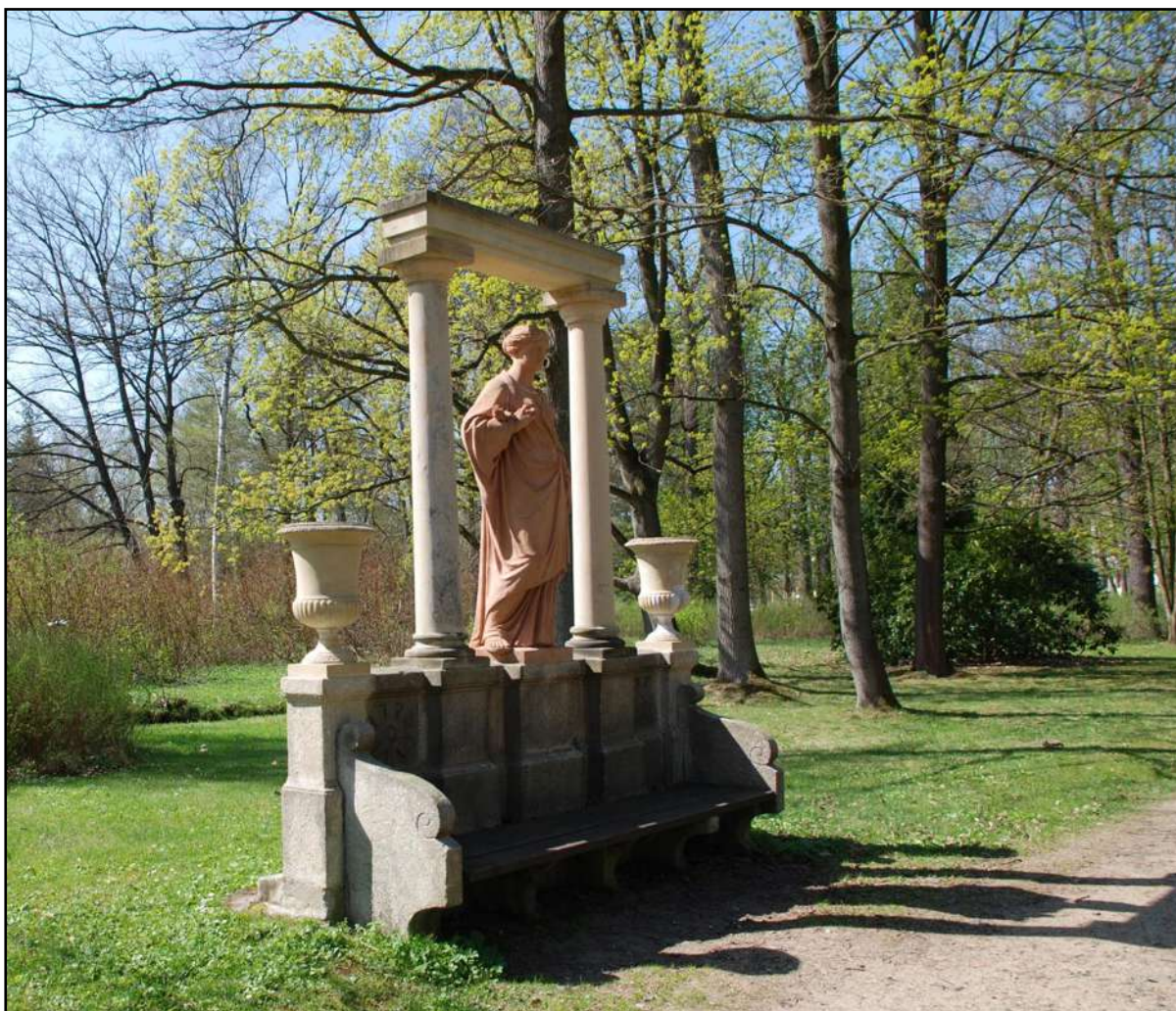
2.2.5 Okolní lázeňská krajina

Rousseauem inspirovaný přístup návratu k přírodě a důraz na tělesné cvičení jako léčebnou metodu vyvedly pacienty ještě dál mimo město. Čas strávený v okolní krajině se stal součástí režimu lázeňských hostů. Františkovy Lázně, parky a zeleň byly od počátku považovány za nedílnou součást lázeňské léčby, a proto se po rozšíření historického centra kruh rozsáhlých lesoparků spojil s vnitřními přírodními krajinnými parky.

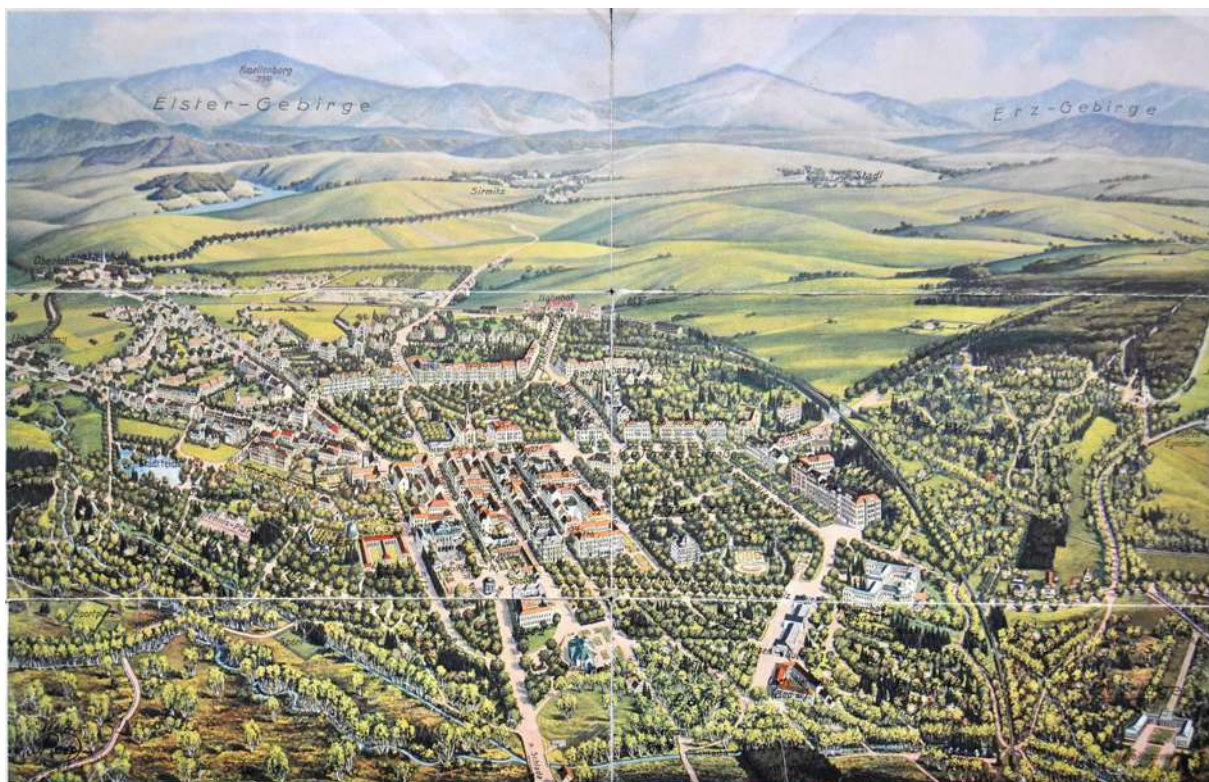
Většina parkových úprav a nových stezek vznikla z iniciativy Zkrášlovacího výboru; předsedou tohoto výboru se stal roku 1889 Gustav Wiedermann.

Roku 1899 byla u hráze Městského rybníka vybudována turistická kavárna a území vedoucí k Loimannovu parku bylo změněno v lesopark s nepravidelnou sítí stezek, doplněných zahradní architekturou, altány, zvonící a parkovými lavičkami. Podle amerického trendu byla v parku rovněž vybudována ZOO, a proto se lesoparku začalo říkat Amerika.

Zkrášlovací výbor rovněž zřídil výletní stezky do okolí. Do roku 1911 vysadil v bezprostředním okolí lázní více než 600 000 stromů, keřů a okrasných rostlin. Františkovy Lázně měly téměř 200 hektarů parků a kombinované zeleně. Na jihovýchod od lázeňského centra byl zřízen další přírodní krajinný park, lesopark u pramene Natálie, nejprve pojmenovaný Nové sady a později známý jako Lesní sady. Aby návštěvníci v rozsáhlých parcích a lesoparcích nezabloudili, byly vyznačeny takzvané srdíčkové trasy. Roku 2004 byly tyto trasy rozšířeny a upraveny do dnešních různě dlouhých cvičebních okruhů.

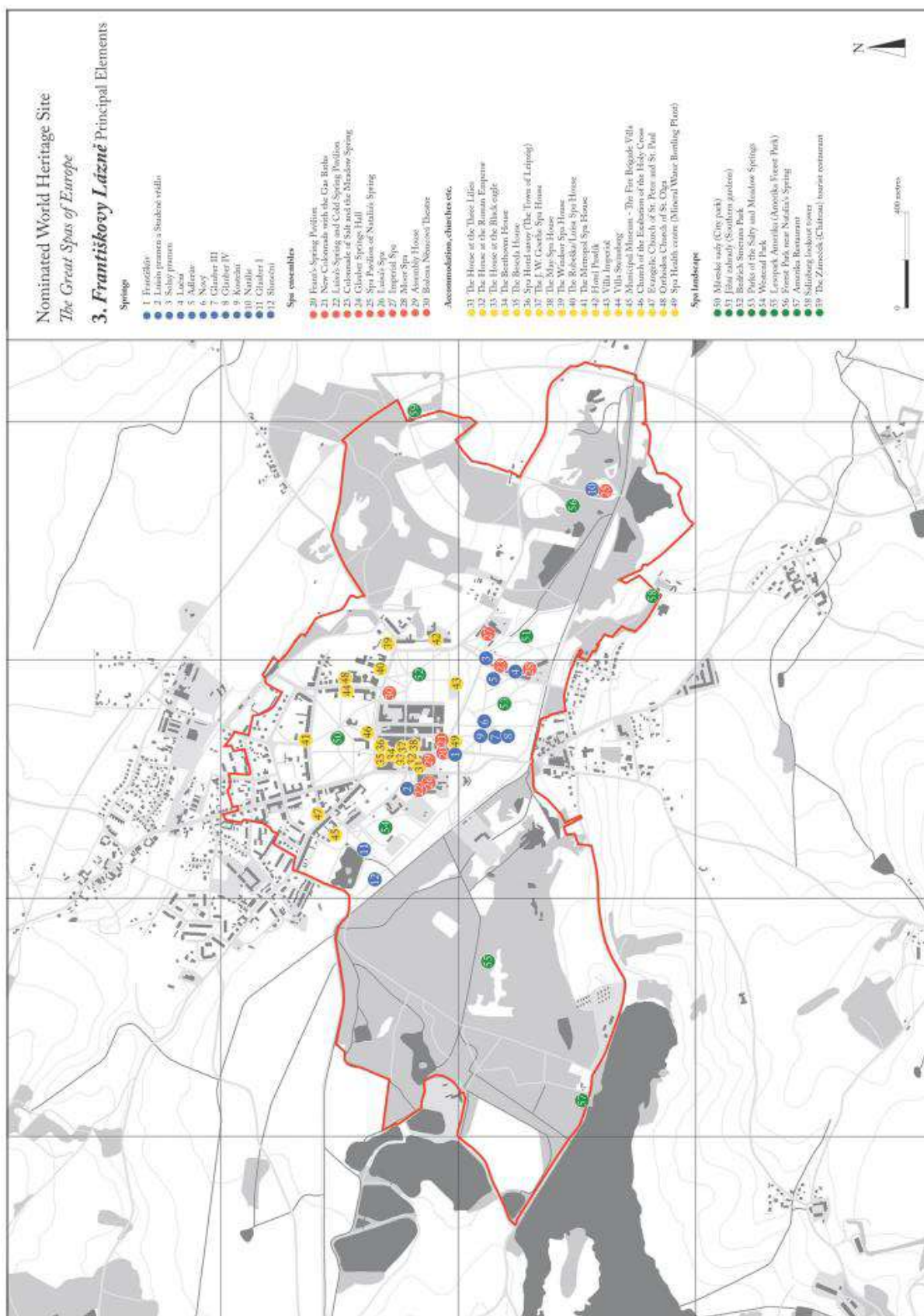
Františkovy Lázně, Isabelina promenáda

Františkovy Lázně, terapeutická krajina 1938

Františkovy Lázně, terapeutická krajina

2.2.6 Kulturní, společenská a duchovní role

Základem mezinárodního věhlasu Františkových Lázní, zdůrazněného přívlastkem „světové lázně“, jsou přírodní minerální zdroje. Lázně si získaly oblibu a význam zásluhou své slatinné léčby. Díky sofistikovanému systému slatinných koupelí s využitím minerálních vod se staly nejstaršími slatinnými lázněmi na světě, kde se tyto procedury v těchto formách využívaly. Také úspěšná léčba gynekologických onemocnění měla skvělou pověst v celé střední Evropě. Františkovy Lázně se tak staly místem vyhledávaným ženskou klientelou, protože dámy mohly cestovat samotné pouze do lázní. Zdejší lázně se tedy staly místem, kde se stíral rozdílný přístup k mužům a ženám, a přispívaly tak k demokratizaci společnosti.

Během 19. století hrály Františkovy Lázně důležitou roli jako kulturní a společenské centrum. Díky jejich poklidné atmosféře řada prominentů cestovala do lázní na takzvanou „Nachkur“ (další léčbu), když byli znaveni společenským životem v Karlových Varech nebo Mariánských Lázních. Malebné prostředí, poklid a poetika místa přilákaly do města řadu známých osobností a inspirovaly početná literární díla. Dalším důkazem mezinárodního prostředí jsou církevní stavby, které zde vznikly pro různá vyznání.

Světové lázně Františkovy Lázně také nabízí sportovní zařízení, jako jsou střelnice, golfová hřiště, hřiště na kriket, tenisové kurty, kuželky, jezdecké školy nebo šermířské salony. Jedním z nejznámějších symbolů Františkových Lázní je socha chlapečka s rybou, Františka.

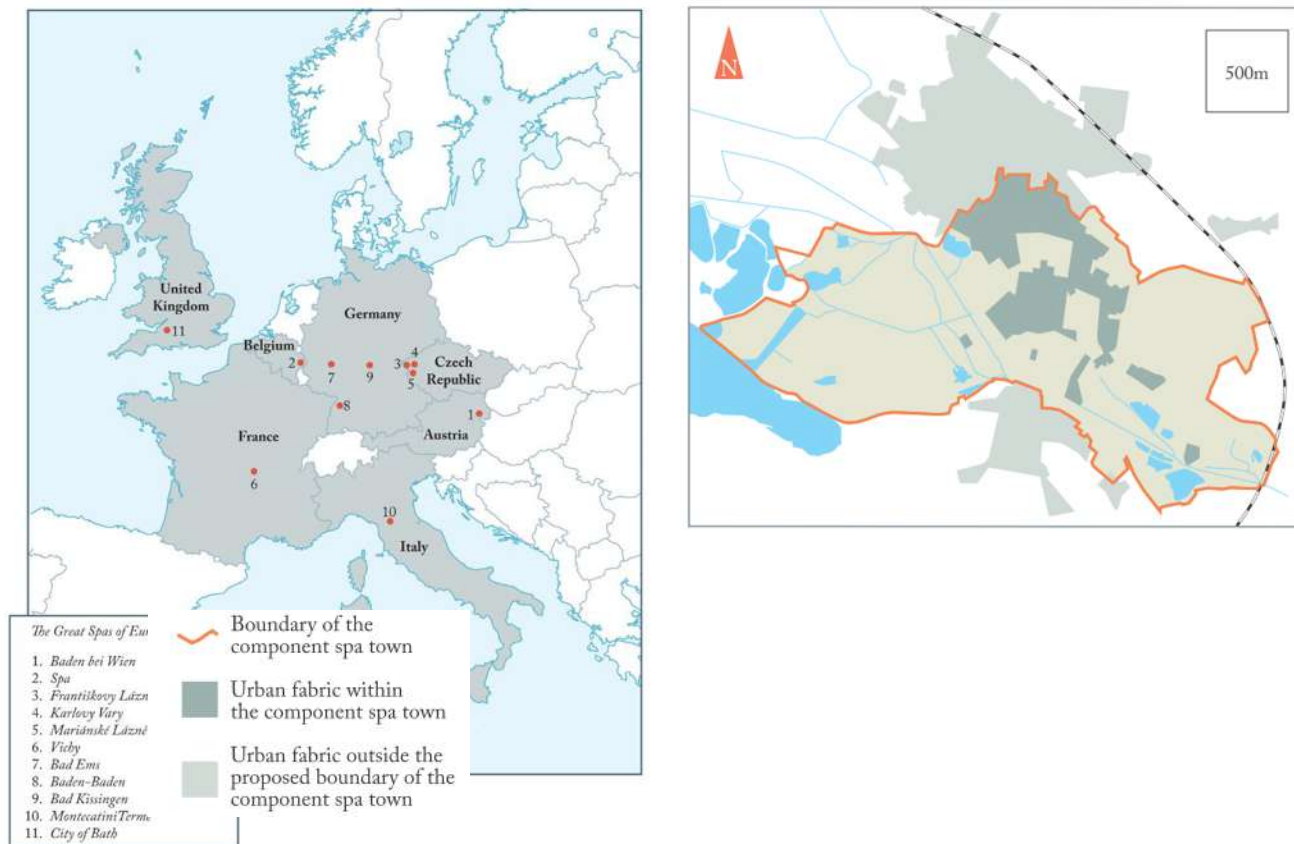

Františkovy Lázně, Kursaal – památník J. W. Goetha

Františkovy Lázně, pravoslavný chrám svaté kněžny Olgy

2.3 Zeměpisná poloha

Město Františkovy Lázně se nachází v západní části Karlovarského kraje. Jeho území je součástí sedimentové Chebské pánve, která patří do geomorfologického celku Krušné hory. Chebská pánev je vyplněna terciárními horninami s převážujícími písčitými a jílovitými sedimenty v pěti formacích. Nejmladší sedimenty obsahující slatinná ložiska jsou kvarterní. Slatinná ložiska pro léčebné účely jsou ve Františkových Lázních předmětem těžby. Velký potenciál minerálních vod a zřídelných plynů souvisí s postvulkanickou a neotektonickou činností na území. V západní části pánve existuje řada vývěrů minerální vody, kde se v písčitých vrstvách výplně pánve s porézní vodivostí vytvářejí vodonosné vrstvy. Vývěry CO_2 souvisejí s hlubokými zlomy sahajícími do zemského jádra a také svrchního pláště. Jsou zde známy vývěry oxidu uhličitého v plynné fázi i v rozpuštěné formě. Rozpuštěné pevné látky v minerálních vodách na území pocházejí z usazených hornin i z krystalického základu pánve (granit a svor). V blízkosti Františkových Lázní je několik velmi důležitých přírodních lokalit, např. pohoří Slavkovský les a Smrčiny. Čtvrtohorní sopky Komorní hůrka a Železná hůrka nebo rezervace SOOS s mofetami a rašeliništi také patří k nejzajímavějším místům v blízkosti Františkových Lázní.

2.4 Hranice

2.4.1 Hranice statku Františkovy Lázně

Komponenta Františkovy Lázně zahrnuje všechna území, která svědčí o přínosu lázeňského města ke společné výjimečné světové hodnotě série Slavné lázně Evropy, a odráží postupný rozvoj Františkových Lázní během „dlouhého devatenáctého století“. Zahrnuje všechny hlavní lázeňské budovy s přírodními minerálními zdroji, lázněmi, kolonádami a zřídelními pavilony i lázeňskou infrastrukturu tvořenou hotely, penziony a důležitými společenskými budovami. Celé území komponenty požívá několika vrstev ochrany podle národních právních ustanovení (ochrana národního kulturního dědictví, ochrana přírodních minerálních zdrojů atd.).

Komponenta zahrnuje městskou památkovou rezervaci Františkovy Lázně tvořenou zastavěným územím lázeňského centra a lázeňskou krajinou. Kromě vnitřní lázeňské krajiny tvořené přírodními krajinnými parky v lázeňském centru (Městské sady, Sady Bedřicha Smetany, sady u Lučního pramene s Isabelinou promenádou) zde existuje vnější lázeňská krajina s parky a lesoparky, obklopující lázeňské centrum.

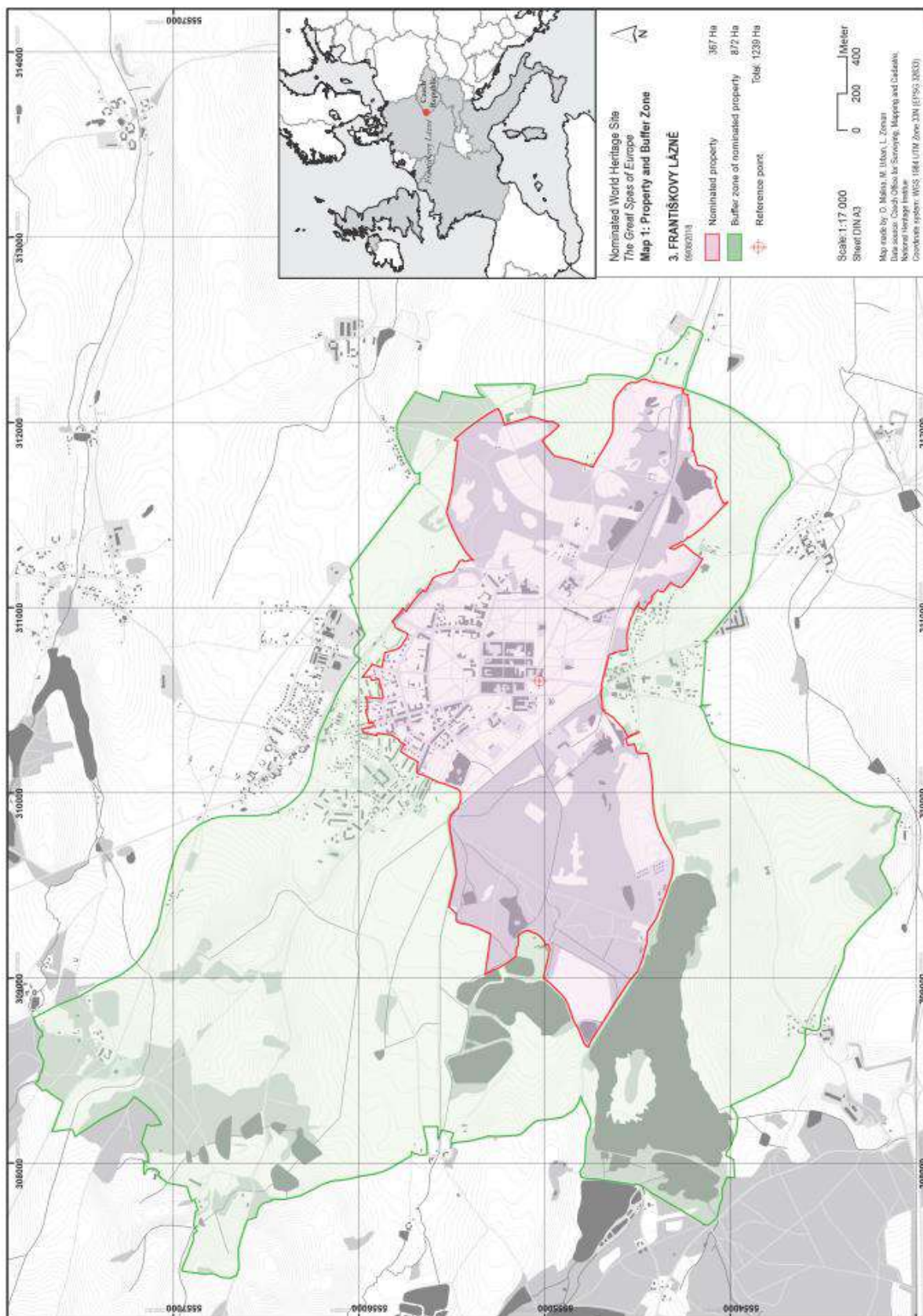
Hranice vede podél lesních promenád a vycházkových stezek směřujících k hlavním uzlovým bodům v krajině. Na severovýchodě vede podél silnice k nádraží Františkovy Lázně a jádrovému území, zahrnuje přilehlou vilovou zástavbu s kvalitními architektonickými budovami z konce 19. a počátku 20. století. Hranice poté sleduje železnici až k Ruské ulici, kde vede ulicí v severovýchodním směru a zahrnuje východní park s promenádními stezkami, vedoucími k restauraci Zámeček (Dankwarte). Východní stranu jádrového území definuje průchod městem a hranice vede na jih podél ulic Zátíší a Alejemi k ulici Pod lipami, kde zahrnuje jižní park s prameny Natálie a Žofie. Hranice poté pokračuje dál podél železnice Cheb – Františkovy Lázně k rozhledně Salinburg a pak podél Slatinného potoka a zahrnuje další vývěry přírodních minerálních pramenů (Cartellieri, Železnatý, Štěpánka). Poté na jihu sahá k Chebské ulici, přechází ji a vede podél Jezerní ulice na východ k rybníku Amerika. Zde zahrnuje restauraci Amerika a zookoutek. Pokračuje podél hranice lesoparku Amerika, podél stezek k Ptačímu rybníku a rybníku Jadran, dál k severu, kde zahrnuje Westend park s Labutím jezírkem a vede podél Dlouhé ulice. Na severozápadě pokračuje hranice podél ulic Anglická, Vančurova, Zelená, Karla Čapka, Americká a přes Českou ulici, u nádraží se dostává k výchozímu bodu. Na tomto území jsou typické řadové domy z přelomu 20. století a evangelický kostel a budovy ze 30. let 20. století s typickými mansardovými střechami. Labutí jezírko s přilehlým okolím je nedílnou součástí prstence parků obklopujících vnitřní lázeňské jádro.

Vnější lázeňská krajina zahrnuje nejcennější lázeňské stezky zvané „Srdíčkové trasy“, které kromě turistických účelů slouží zejména jako terénní léčba během lázeňské terapie. Tyto stezky začínají u Františkova pramene a vedou k důležitým cílovým místům v krajině, jako je východní park, restaurace a rozhledna Zámeček (Dankwarte), jižní park s prameny Natálie a Žofie, rašelinisté s rozhlednou Salinburg a dalšími vývěry přírodních

minerálních pramenů a lesopark Amerika s restaurací Amerika.

2.4.2 Hranice nárazníkové zóny

Pro ochranu vizuálních a speciálních vztahů v rámci komponenty byla vymezena nárazníková zóna, která převážně sleduje katastrální hranice města a zahrnuje také další oblíbené destinace lázeňských hostů v širším okruhu od lázeňského centra (např. Komorní hůrka, Antonínova výšina). Nárazníková zóna požívá ochranu vycházející z vymezené chráněné rezervace přírodních léčivých zdrojů.

3. kapitola: Význam lázeňské komponenty

Františkovy Lázně jako lázně významně přispívají k výjimečné světové hodnotě statku Slavné lázně Evropy. „Atributy“ statku sdělují nebo vyjadřují výjimečnou světovou hodnotu lokality, přispívají k jejímu pochopení a zlepšují ji. Výjimečná světová hodnota a atributy jsou klíčovými koncepcemi pro účinnou správu lokality. Atributy společně jsou tím, co je důležité pro lokalitu a díky čemu jsou Františkovy Lázně jako lázně zvláštní z hlediska světového dědictví, a tento Management Plán stanoví, na co by se měla zaměřit správa.

3.1 Prohlášení o výjimečné světové hodnotě

Hodnoty Slavných lázní Evropy

Statek světového dědictví musí být v prvé řadě spravován s cílem chránit jeho výjimečnou světovou hodnotu, na níž se shodl Výbor pro světové dědictví UNESCO. Samozřejmě bude mít také další hodnoty, které nejsou součástí výjimečné světové hodnoty. Některé z nich budou souviset s kulturním dědictvím, zatímco jiné mohou být sociální nebo ekonomické. Kulturní dědictví je stále více uznáváno jako důležitý činitel přispívající k trvale udržitelnému rozvoji v jeho nejširším smyslu a statek světového dědictví je nutné spravovat také kvůli těmto širším hodnotám, pokud hlavní prioritou vždy zůstane tato ochrana výjimečné světové hodnoty daného místa. Vlastnosti, pro které je statek světového dědictví zapsán do Seznamu světového dědictví, stanoví Prohlášení o výjimečné světové hodnotě, na němž se shodl Výbor pro světové dědictví UNESCO v době zápisu. Prohlášení o výjimečné světové hodnotě zahrnuje definici vlastní výjimečné světové hodnoty, prohlášení o integritě a autenticitě statku a požadavky na ochranu a správu nezbytné k zachování výjimečné světové hodnoty statku. Všechny tyto potřeby je nutné splnit, aby bylo možné mít za to, že daný statek má výjimečnou světovou hodnotu. Následuje návrh Prohlášení o výjimečné světové hodnotě, zařazený do nominační dokumentace. Jakmile dojde k zápisu statku, bude ho potřeba nahradit aktuálním Prohlášením o výjimečné světové hodnotě, na němž se shodl Výbor pro světové dědictví UNESCO.

Prohlášení o výjimečné světové hodnotě

Stručná syntéza

Slavné lázně Evropy poskytují výjimečné svědectví o tomto fenoménu evropských lázní, komplexním urbanistickém, sociálním a kulturním fenoménu, jenž má své kořeny ve starověku, ale nejvíce se projevil v období od roku 1700 až do 30. let 20. století. Tyto módní rezorty zdraví, volného času a družnosti byly jediným evropským sídelním typem, který z hlediska kultury soupeřil s velkými metropolemi. Daly vzniknout nové městské typologii se specifickou formou, funkcí a architekturou, která nemá žádnou ranější obdobu, a získaly

významné místo v architektonické a sociální historii urbanismu i jako průkopníci rodícího se moderního cestovního ruchu.

Sériová nominace je nutná k zachycení územního výskytu rozsáhlého kulturního rozšíření této sítě vodoléčebných měst, jejího dalekosáhlého územního a historicko-geopolitického rozsahu a rozmanitosti lázeňské historie a stylu, který představuje komplexní rozvoj řady hmotných i nehmotných „lázeňských“ atributů v čase, jež vypovídají o jejím celkovém významu. Každé lázeňské město vzniklo kolem přírodních „léčivých“ geotermálních a minerálních pramenů, které se v závislosti na různých vlastnostech zaměřovaly na specifické potíže nebo skupiny onemocnění. Prameny byly katalyzátorem pro inovativní územní plán, model prostorového uspořádání, vybudované součásti a volná prostranství, který ilustroval proces. Tento model byl navržen pro kulturní praxi charakterizovanou výrazným uspořádáním a programem, jež sloužila řadě léčebných, terapeutických a sociálních funkcí.

Soubory zahrnují architektonické prototypy, jako jsou strojovny čerpadel, pitné sítě, zdravotnická zařízení a kolonády a galerie určené k tomu, aby spoutaly zdroj minerální vody a umožnily jeho praktické a udržitelné využívání ke koupání a pití. „Braní vod“, zevně a vnitřně, bylo nejprve doplněno souvisejícími reprezentativními jednacími a shromažďovacími místnostmi, společně se zábavními a jinými turistickými zařízeními, jako jsou kasina (hazard byl obecně považován za důležitý pro prosperitu), divadla, hotely a vily. Za druhé, všechny jsou integrovány do celkového urbanistického kontextu, který zahrnuje pečlivě sestavené rekreační prostředí parků, zahrad, promenád, sportovních zařízení, procházek a projížděk v lesích. Tyto budovy se vizuálně a fyzicky prolínají s navrženým malebným prostředím idealizované přírody.

Slavné lázně Evropy jsou výrazem oživení a největšího rozvoje v tradičním medicínském využívání vody z minerálních pramenů osvěcenskými lékaři z celého kontinentu. Představují největší, nejdynamičtější a ekonomicky nejúspěšnější městské rezorty, s rozměrem honosnosti a mezinárodní orientace. Radikálně změnily lázeňskou léčbu a učinily významný pokrok při rozvíjení vědeckých principů balneologie, hydroterapie, krenoterapie a dalších zlepšení diagnostické medicíny. To mělo hluboký vliv na rozvoj měst a jejich popularity a ekonomiky a také na pokroky v širším fenoménu osobního zdraví a celkové kondice.

Jako elitní místa z hlediska vědeckých, politických, sociálních a kulturních výsledků iniciovaly transformaci evropské společnosti zmenšením propasti mezi elitou a rostoucí střední třídou. Jejich přínos k rozvoji občanské evropské demokratické slušné společnosti je dále charakterizován výrazným nehmotným odkazem v podobě míst velkých politických událostí a zvláštní tvůrčí atmosféry, která inspirovala díla velkého umění v hudbě, literatuře a malířství, jež mají výjimečný světový význam.

Slavné lázně Evropy si dokázaly uchovat svůj původní účel a přetrvávající atmosféru. Jejich správa, hospodářský nebo lékařský úspěch dokázaly zmírnit nekontrolovaný růst a překotné rozšiřování, které by poškodily životní

prostředí. Tyto statky pokračují ve svém udržitelném fungování jako spolehlivá místa léčby pro tělo, mysl a duši, která zajišťují svůj pokračující přínos evropské kultuře, chování a zvykům.

Odůvodnění kritérií pro výjimečnou světovou hodnotu

Kritérium (ii)

Statek Slavné lázně Evropy je svědectvím o důležitých inovativních nápadech z lázeňských měst, které ovlivňovaly rozvoj moderních evropských měst od osmnáctého století do počátku století dvacátého, a o výměně nápadů a hodnot v rozvoji balneologie, lékařství, umění a odpočinkových aktivit.

Dochází k velmi rané výměně nápadů, zvyků, architektonických modelů, inovací v léčbě a lázeňských činitelů, charakterizované snadným pohybem napříč zeměpisnými hranicemi. Lázně se však snažily získat konkurenční výhodu a sledovaly vývoj v předních lázeňských městech s cílem využít nejnovější objevy a výsledky vývoje, a tudíž pohotově nabízely návštěvníkům novou vybavenost a nejnovější trendy lázeňské módy. To ovlivnilo popularitu a rozvoj lázeňských měst a balneologie v jiných částech světa.

Vybraná lázeňská města, soustředěná kolem léčivých přírodních minerálních pramenů, odrážejí různé procesy vývoje, na něž mají vliv různé geopolitické a hospodářské činitele; některé jsou charakterizovány účastí státu a jiné účastí soukromých podniků. Lázně byly pravidelně propagovány a lázeňská infrastruktura byla upravována tak, aby reagovala na výsledky v lékařské vědě a poradenství, měnící se sociální a hospodářskou situaci a nárůst volného času a aby uspokojila poptávku návštěvníků po léčbě a odpočinku.

Slavné lázně Evropy se staly centrem experimentu, protože přispěly k osvícenství v osmnáctém století, jež představovalo radikální změnu dosavadního převažujícího přístupu k vědě, lékařství, přírodě a umění. To ovlivnilo vytváření a projektování nových kosmopolitních prostor a budov pro setkávání a komunikaci a také inovace mezinárodního významu. Budovy projektovali významní národní a mezinárodní architekti.

Města byla projektována tak, aby respektovala přírodu a prolínala se s ní a aby nabízela místa k pobytu a relaxaci s léčbou zdravotních problémů dostupnou podle prostředků a preferencí návštěvníků. Lázeňská kultura a snaha o blaho dále rozšiřovaly vliv Slavných lázní Evropy na raný rozvoj dalších lázní s minerální vodou, mořských koupelí, klimatických lázní a hráčských resortů po celém světě.

Kritérium (iii)

Statek Slavné lázně Evropy přináší výjimečné svědectví o vědomé péči o lidské zdraví, jež se rozvíjela kolem přírodních minerálních pramenů v Evropě, a o specifické kosmopolitní lázeňské kultuře vytvářené pozoruhodným kulturním a společenským fenoménem, který dosáhl rozkvětu od osmnáctého století do počátku dvacátého století a který jako živá tradice prosperuje i dnes.

Lázeňská města byla výjimečnými místy pro přijímání a předávání nadnárodních trendů a hodnot osvícenství. To vyžadovalo novou koncepci vztahů mezi Evropany, mezi třídami a také mezi muži a ženami. Lázně zajišťují,

navzdory rozmarům politiky, formu kontinuity nadnárodního kulturního a společenského ideálu, skutečně evropského ducha zrozeného s osvícenstvím. Podněcovaly nové zvyky a podnikání v oblasti pohostinství a staly se pro ně etalonem.

Definující vlastnost evropské lázeňské kultury se soustřeďuje kolem režimu „braní kúry“, kombinace lékařských aspektů (koupele, pití, inhalace) a odpočinku, včetně zábavy a společenských aktivit (například hazardu, divadla, hudby, tance) a fyzického cvičení a sportování v rámci venkovní terapeutické lázeňské krajiny. V osmnáctém století se z balneologie stal lékařský obor. Současně s tím stály Slavné lázně Evropy v čele rozvoje lázeňských pobytů, s těžištěm v „braní kúr“, zábavě, odpočinku a rekreaci, na místě, kde krajina přirozeně splývala s obrazem města. Byla to letoviska, která nejprve lákala aristokracii a pak stále ambicióznější střední třídy skupiny industrializovaných a stále bohatších evropských národů. Slavné lázně Evropy se staly světovou kulturní atrakcí; prototypy rodícího se evropského cestovního průmyslu, které byly spravovány tak, aby nabízely bezpečné a příjemné zážitky. Současně s tím poskytují Slavné lázně Evropy důležité svědectví o pokrocích v medicíně, jejichž původci byli lázeňští lékaři, chemici a balneologové. Od osmnáctého století lázně různým způsobem razily cestu disciplíně diagnóz a předepisování nových druhů léčby, zdravotních diet a tělesného cvičení.

Kritérium (iv)

Statek Slavné lázně Evropy představuje vynikající příklad specifické sídelní aglomerace soustředěné kolem přírodních minerálních pramenů a zasvěcené zdraví a odpočinku. Jeho těžiště spočívá v jeho hodnotě jako urbanistického modelu. Na rozdíl od jiných typů sídel z osmnáctého století tato města kombinovala architekturu, progresivní územní plánování a tvorbu krajiny do vytvořených a přirozených prostředí jak funkčně, tak vizuálně a ekonomicky.

Tato lázeňská města s jejich lázeňskými čtvrtěmi a předměstími jsou začleněna do okolní krajiny a společně spravována tak, aby pomáhala zdraví, a stále se využívají pro cvičení v rámci léčby a zábavy. Charakter měst určují specifické lázeňské budovy velké kvality a řadu z nich projektovali slavní architekti. Tyto budovy sloužily jako příklady podobných lázeňských budov v Evropě a ve světě.

Do hlavního lázeňského souboru patří „kurhaus“, strojovny čerpadel a pitné síně, kolonády a galerie, konverzační a shromažďovací místnosti, zařízení pro koupele a léčbu, nemocnice, sanatoria, kasína, koncertní, divadelní a operní sály, obchody, hotely a vily, kostely různého vyznání a podpůrná infrastruktura, které jsou zasazeny do zeleného prostředí parků, zahrad, zábavních parků, promenád, atrakcí a lesních stezek.

Kritérium (vi)

Statek Slavné lázně Evropy vykazuje pozoruhodný mezinárodní charakter a globální pověst a je výjimečným svědectvím živé kulturní tradice evropských lázní. Kosmopolitismus je vlastní všem lázním v sérii a řada návštěvníků cestovala do několika měst v této dobře identifikované skupině. Lázně se staly „vektory nadnárodní

kultury“, uzly v mezinárodní síti zdraví a odpočinku. V důsledku toho se návštěvy lázní staly významnou součástí počátků moderního cestovního ruchu, odkazem osmnáctého století, který navzdory vzestupu nacionalismu přežil do století devatenáctého. A skutečně, lázně fungovaly v tomto kontextu jako neutrální místa.

Hmotné atributy statku Slavné lázně Evropy souvisejí a jsou přímo spojeny s výjimečnými společenskými, politickými, lékařskými, vědeckými a kulturními myšlenkami a objevy, které pomáhaly formovat evropské demokratické tradice a ideály od osmnáctého století do počátku století dvacátého. Jako mezinárodní místa a centra setkávání hostila tato města často shromáždění prominentních osobností přírodních i humanitních věd a umění a poskytovala místa setkání evropských panovníků, politiků a diplomatů, národních elit a mezinárodní vyšší společnosti.

Města odrážela klima osvícenství, jehož součástí byla náboženská tolerance, kterou dokazovala řada kostelů různého vyznání ve všech městech série. Slavné lázně Evropy hrály roli „salonů a letních hlavních měst Evropy“, kde se uvolňovaly dřívější bariéry mezi třídami a pohlavími a jejich progresivní společenské klima charakterizovaly obecná svoboda a rovnost.

Tyto destinace byly zdrojem inspirace pro umělecká a literární díla univerzálního významu. Byly hostiteli vzniku, prvního uvedení nebo vystavení řady originálních děl skladatelů a hudebníků, spisovatelů a básníků, malířů, sochařů a architektů. Slavné lázně Evropy přispěly k transformaci společnosti, která pomohla zmenšit mezeru mezi elitou a rostoucí střední třídou a významným způsobem podpořila rozvoj občanské a multikulturní evropské slušné společnosti, již dnes uznáváme. S výjimkou elitních evropských hlavních měst žádná jiná forma sídelní aglomerace nenabízela v tomto období takovou škálu globální kulturní výměny.

Prohlášení o integritě

Jedenáct komponent, které tvoří statek Slavné lázně Evropy, obsahuje jako celek všechny vzájemně související prvky nezbytné k vyjádření navrhované výjimečné světové hodnoty. Série obecně představuje skupinu nejvýjimečnějších příkladů evropských lázeňských měst, která jsou důležitá pro komplexní přínos řady atributů, jež plně definují jedinečnou urbanistickou typologii a výrazné charakteristiky „slavných“ evropských lázní. Všechny komponenty mají společný soubor určujících charakteristik vytvořený během nejdůležitější fáze „vytváření kultury“ v jejich historii a rozvoji, období rozkvětu přibližně od roku 1700 do 30. let 20. století, a každá nadále funguje za účelem, pro nějž byla původně navržena.

Série ilustruje kontinentální šíření fenoménu evropských lázní v čase a celý rozvoj jeho škály nejdůležitějších hmotných vlastností a procesů, přičemž zachycuje nejdůležitější, nejúspěšnější a nejmódnější „ohniska“ živé kulturní tradice s odvěkým a přetrvávajícím původem. Každá komponenta přispívá specifickým a důležitým způsobem k celkové kompoziční integritě prostřednictvím rozmanitých a jedinečných kombinací atributů. K

těm patří rozmanitost minerálních pramenů a vlastností jejich vod („the raison d'être“ lázní, který si zachoval hluboký vliv na rozvoj), odpovídající prostorové uspořádání lázeňského města, které funguje kolem lázeňské čtvrti (vyprojektované tak, aby bylo možno využívat přírodní zdroj k praktickým účelům koupelí a pití), charakteristická zařízení, která doplňují „braní kúr“, a související návštěvnická zařízení (společenské místnosti, kasina, divadla, hotely a vily) a lázeňská podpůrná infrastruktura (například železnice a lanové dráhy); to vše integrováno do celkového urbanistického kontextu, který zahrnuje pečlivě spravované rekreační a terapeutické prostředí v malebné krajině.

Historický vztah mezi komponentami je podobný mezinárodní síti letovisek navštěvovaných mezinárodní klientelou, jež často přejíždí z jedné lázně do druhé (od císařů a králů po hudební skladatele, umělce a básníky), přičemž každé lázeňské město sdílí funkční vazby, které se pohybují od dynamické výměny myšlenek (například architekti a lázeňští lékaři přejíždějící mezi nejvíce inovativními a nejúspěšnějšími lázněmi) po speciální železniční itineráře pro lázeňský cestovní ruch.

Hranice jsou určovány strategickým způsobem: aby měly adekvátní velikost a zajistily komplexní reprezentaci vlastností a procesů, které vypovídají o významu nominovaného statku, a současně také svědčí o síle a specifickém přínosu každé komponenty ke kompoziční integritě série jako celku. Nárazníkové zóny jsou zakresleny nejen kvůli přímé ochraně nominovaného statku, ale také pro specifickou ochranu povodí pramenů a důležitého prostředí.

Všechny komponenty a jejich prvky jsou obecně v dobrém stavu. Prvky vyžadující konzervaci buď mají již naplánované práce, nebo čekají na alternativní využití a jsou udržovány v současném stavu zachování. Žádné nejsou ohroženy a všechny jsou adekvátně chráněny a spravovány; zásadní hlediska při výběru komponent během srovnávacích analýz. Ve všech komponentách docházelo k pokračujícímu doplňování historického prostředí (jako u každého živého statku), zejména tam, kde současná funkce (udržitelná a trvale konzistentní s původem) je předmětem moderních požadavků a očekávání nejen z hlediska zdraví.

Prohlášení o autenticitě

Statek Slavné lázně Evropy tvoří skupina zcela výjimečných příkladů jedinečné urbanistické typologie založené na přírodních minerálních pramenech. Společně těchto jedenáct komponent v sedmi zemích obsahuje plnou škálu atributů nezbytných pro vyjádření navrhované výjimečné světové hodnoty.

Tyto atributy se projevují v řadě vysoce autentických prvků, které společně jsou nositelem jasného smyslu a pochopení: minerální prameny, ve velké rozmanitosti, které si zachovávají své přírodní fyzikální vlastnosti, jako je podstata, místo a prostředí; lázeňská historická městská krajina s výraznou projektovanou formou a vysoce čitelným prostorovým uspořádáním, společně s dobře udržovaným místem a prostředím, jež společně zachovávají přetrvávajícího ducha a pocit; lázeňská architektura, v průkopnické formě a záměru, s původním

materiálem a podstatou, která zůstává autentická, i když některé budovy prošly kompatibilní změnou využití; lázeňská terapeutická krajina, jež si uchovává svoji formu, záměr a funkci a dále se využívá k účelu, pro který byla navržena; lázeňská infrastruktura, z níž většina je buď původní, nebo se vyvinula na původních principech a dále se využívá; pokračující lázeňská funkce, kdy se udržuje původní využití a funkce, a následný vývoj formy, budov a technologií je zřejmý v po sobě jdoucích fázích, které jsou doplňovány novými zařízeními nejen proto, aby splňovaly dnešní standardy, ale také aby umožnily pokračující přínos k tradici lázeňské terapie a wellness a řadě specifických činností souvisejících s lázeňskou sezonou. Všechny součásti jsou věrohodnými a autentickými projevy stavebních, architektonických a krajinářských typologií, kvůli nimž je tato nominace navrhována. Jejich autenticita je zřejmá v míře, v níž lze jasně identifikovat a pochopit vlastnosti týkající se jejich typu (excelence, jedinečnost, reprezentativnost, prototypičnost), zejména prostřednictvím jejich přetrvávající formy, materiálu (konstrukce) a pokračujícího využití.

Autentičnost městského uspořádání, budov, volných prostranství a krajin je prokazatelně zřejmá v míře, ve které lze identifikovat a pochopit výměny (interakce, výměny a vlivy) lidských hodnot, ze kterých vyplývají, zejména prostřednictvím jejich přetrvávajícího materiálu (konstrukce) a formy, kulturních procesů a tradic. Všechny komponenty se považují za autentické jako věrohodný a skutečný projev a svědectví kulturní tradice, která má kořeny ve starověku, ale je stále živá. Jejich autenticita je zřejmá v míře, do jaké lze jasně identifikovat a pochopit vlastnosti jejich svědectví (zejména v přetrvávající formě, funkci, materiálech a prostředí). Autenticita živé kulturní tradice je zřejmá v míře, do jaké lze identifikovat a pochopit vlastnosti jejich svědectví, zejména prostřednictvím kontinuity udržitelného a kulturně smysluplného využívání zdrojů minerálních vod, jejich přímo souvisejících tradic a funkcí ve vztahu k lázeňskému souboru a prostředí. Všechny součásti představují věrohodné a autentické projevy asociačních hodnot, pro které byl zápis navržen. Jejich autenticita je jasně zřejmá v míře, do jaké lze jejich asociační hodnoty identifikovat a pochopit, zejména v duchu a pocitu, který dávají najevo.

Nominovaný statek – jako celek a na úrovni komponent a jejich základních prvků – splňuje podmínku autenticity, která je nezbytná pro kvalifikaci k zápisu na Seznam světového dědictví. Pravdivost a věrohodné vyjádření atributů zachycených v budovách, které pocházejí z období od roku 1700 do 30. let 20. století, hlavního období přínosu k výjimečné světové hodnotě, jsou dále doloženy během důležitých a trvalých konzervačních prací, které vycházejí z rozsáhlých archivních kolekcí plánů, dokumentů, publikací a fotografií uchovávaných v každé komponentě.

Požadavky na ochranu a správu

Odpovědnost za ochranu a správu každé z jedenácti komponent statku leží na národní, zemské, provinční, regionální vládě a místních orgánech státu.

V těchto sedmi státech existuje různý stupeň dekoncentrace v oblasti kulturního dědictví a odpovědnosti v oblasti kultury na regionální a provinční úrovni. V tomto celkovém systému řízení se pojem regionální a provinční používá jako obecný odkaz na tyto různé stupně decentralizace, které platí v Rakousku, Belgii a Německu a v menší míře v České republice, Francii a Itálii. V souladu s rozdělením kompetencí mezi federací a Länder (spolkovými státy) v Německu jsou to Länder, kdo si ponechávají zbytkovou legislativní pravomoc pro záležitosti v oblasti kulturního dědictví a kultury, protože kontrolují správní a finanční zdroje pro implementaci této legislativy. Länder jsou odpovědné za implementaci Úmluvy o světovém dědictví, dále za ochranu statků světového dědictví, vytvářejí indikativní seznamy a jsou odpovědné za nominaci potenciálních statků. Proto jsou prvním kontaktním místem pro všechny otázky a postupy, které jsou stanoveny v Prováděcích směrnících pro naplňování Úmluvy o světovém dědictví. Na Länder se proto specificky odkazuje, pokud se tato role odráží v celkovém systému řízení navrhovaném pro Slavné lázně Evropy.

Každá komponenta je chráněna prostřednictvím zákonů a předpisů pro územní plánování platných v jejím státě, Länder nebo provincii i vlastníky významné míry veřejného/charitativního majetku a klíčových budov a krajin. Každá část má nominovaného správce statku nebo koordinátora a má zavedený Lokální Management Plán, který je v souladu s celkovým Management Plánem statku a celkovými operativními opatřeními. Odpovědnost za kontakt s Centrem světového dědictví pro každou komponentu zůstává na příslušném státu nebo Länder.

Konečná odpovědnost podle Úmluvy o světovém dědictví za ochranu a správu komponent nominovaného statku je na státech Úmluvy. Kromě periodického reportingu, který se musí provádět společně, musí každý stát oznámit Centru světového dědictví UNESCO problémy týkající se jeho komponent statku a zodpovědět všechny dotazy Centra.

Všechny části statku mají zavedené dobře vytvořené právní, ochranné a správní mechanismy, obecně už mnoho desítek let, které jsou v souladu s konkrétními řídicími, právními a územně-plánovacími systémy jejich státu nebo (v případě spolkového státu) Länder, regionální nebo provinční vlády. Ačkoli existují pochopitelně rozdíly v detailech mezi mechanismy pro ochranu a správu u každého statku, v závislosti na konkrétních systémech každé vlády, celkově mají všechny komponenty adekvátní a účinnou ochranu a správu.

Všechny části statku mají jasně definované hranice vytyčené tak, aby zahrnovaly atributy výjimečné světové hodnoty. Všechny chrání širší prostředí každé komponenty, buď prostřednictvím ustanovení o formální nárazníkové zóně, nebo pomocí jiných prostředků, v závislosti na legislativním a územně-plánovacím systému příslušného státu nebo regionálního orgánu. Mnohé hlavní veřejné budovy a veřejná volná prostranství, jako jsou parky a zahrady, jsou v některé formě veřejného vlastnictví, na úrovních od států nebo regionálních vlád

až po místní orgány, což dává záruku odpovědné správy a udržitelného využívání. Minerální prameny, klíčový zdroj lázní, jsou ve veřejném vlastnictví.

Na úrovni mezinárodní legislativy, kromě členství v Úmluvě o světovém dědictví, jsou všechny státy členy Haagské úmluvy na ochranu kulturních statků za ozbrojeného konfliktu z roku 1954 a jejích dvou protokolů a Úmluvy UNESCO z roku 1970 o opatřeních k zákazu a zamezení nedovoleného dovozu, vývozu a převodu vlastnictví kulturních statků. Všechny jsou také členy Úmluvy Rady Evropy o ochraně architektonického dědictví (Granada, 1985), o ochraně archeologického dědictví (Valletta, 1992) a Evropské úmluvy o krajině (Florence, 2000).

Každý stát uplatňuje tyto úmluvy podle svého vlastního právního a správního systému. Každá komponenta je chráněna národní, zemskou nebo regionální legislativou.

Všechny komponenty mají zavedený systém, kdy návrhy na výstavbu nové budovy nebo změnu stávajících významných prvků podléhají přezkumu předtím, než je udělen nebo zamítnut souhlas s navrhovanými pracemi. V závislosti na okolnostech u dané žádosti (jako je rozsah nebo význam statku dědictví, který ovlivní) a na celkovém systému plánování mohou být tato rozhodnutí přijímána na místní, regionální nebo národní úrovni. Za většiny okolností budou žádosti, které mají vliv na významné atributy výjimečné světové hodnoty, posuzovány na národní, zemské nebo regionální úrovni i na úrovni místní, ačkoli ve většině případů budou rozhodnutí přijímána na místní úrovni.

Všechny komponenty mají pravidelně přezkoumávaný Management Plán světového dědictví, v dokumentaci jako Lokální Management Plány (LMP). Lokální Management Plány jsou v souladu s celkovým Management Plánem statku a jeho operativními opatřeními. Každá část statku má lokálního site managera nebo koordinátora odpovědného za implementaci a pravidelný přezkum LMP. V každém případě může manager/koordinátor statku požádat o širší účast vlastní radu nebo organizace zabývající se národním dědictvím na regionální, Länder nebo národní úrovni.

Jednotlivé součásti se zajišťují různými způsoby, v neposlední řadě z příjmů od návštěvníků a uživatelů lázní. Soukromí vlastníci výrazně investují do budov a jiných zařízení, ze kterých mají příjem. Obecně existují také zdroje veřejného financování a náklady na koordinační/správní funkci pro každý nese příslušný místní orgán, někdy s finanční podporou z regionální nebo národní úrovně vlády. Jednotlivá lázeňská města také přispívají ke správním nákladům statku jako celku.

Celkový systém řízení (OMS) pro celý statek byl zaveden a dohodnut všemi zúčastněnými stranami. Mezivládní výbor, tvořený národními kontaktními osobami pro světové dědictví nebo jmenovaným zástupcem nejvyššího orgánu pro ochranu památek nebo kulturního dědictví, sleduje záležitosti týkající se statku; vede a dohlíží nad celkovým systémem řízení a Management Plánem statku a poskytuje rady Představenstvu Slavných

lázní (GSMB). Představenstvo tvoří starostové 11 komponent a má výkonnou pravomoc k řízení statku jako celku. Představenstvo stanoví a spravuje rozpočet pro funkce celkového managementu, monitoruje a reviduje celková operativní opatření, schvaluje a zveřejňuje výroční zprávu, zaměstnává sekretariát a řídí další činnosti pro statek jako celek, jako je marketingová a komunikační strategie, registr rizik a zmírňování rizik.

Skupina site managerů zahrnuje site managery pro komponentu, sekretariát a všechny specializované poradce. Skupina site managerů je v podstatě expertní skupina pro debaty a výměnu zkušeností a radí GSMB k příslušným otázkám managementu. Mezinárodní struktura sekretariátu, který je společně financován všemi komponentami.

Celkový systém řízení se bude s postupem času rozvíjet; lokálně, regionálně, národně i mezinárodně. Důležitou záležitostí bude pokračovat v rozvoji spolupráce mezi a napříč jednotlivými komponentami a zajistit, že statek jako celek bude mít odpovídající zdroje. Tlaky na výstavbu mohou být problém, protože jde o živá města, která se budou potřebovat uzpůsobovat a měnit, aby si udržela svoji roli lázní. Řízení cestovního ruchu, aby byl skutečně trvale udržitelný, může být rovněž výzva. Potenciální dopad změny klimatu a přírodních katastrof, jako jsou požáry, na statek s tak důležitým krajinným aspektem bude také vyžadovat pečlivou správu.

3.2 Atributy výjimečné světové hodnoty – přínos města Františkovy Lázně k výjimečné světové hodnotě statku Slavné lázně Evropy

Atributy výjimečné světové hodnoty:

Statky světového dědictví jsou místa, která sdělují svoji výjimečnou světovou hodnotu. Kulturní hodnota se může vztahovat k nehmotným vlastnostem, jako je společenská struktura, ekonomické potřeby a politický kontext, v prostoru i čase. Může se vztahovat ke slavným událostem, osobnostem nebo dílům výtvarného umění, literatury, vědy nebo hudby. Úmluva o světovém dědictví je však úmluva založená na statech – do Seznamu jsou zapsány statky, nikoli myšlenky nebo lidé jako takoví, bez ohledu na to, jak velký byl jejich světový vliv. Zapsané statky musejí prokazovat výjimečnou světovou hodnotu prostřednictvím svých atributů. Tyto atributy budou předmětem opatření v oblasti ochrany a správy a institucionálních mechanismů a jejich dispozice bude určující pro hranice statku.

Atributy mohou být fyzické vlastnosti nebo struktura, ale může jít také o procesy spojené se statkem, které mají vliv na fyzické vlastnosti, jako jsou přírodní nebo zemědělské procesy, společenské mechanismy nebo kulturní praxe, jež formovaly výrazné krajiny. U přírodních statků může jít o specifické krajinné prvky, oblasti stanovišť, aspekty související s kvalitou životního prostředí (jako je neporušenost, vysoká/nedotčená kvalita životního prostředí), rozsah a přirozenost stanovišť a velikost a životaschopnost populací volně žijících druhů.

Atributy vynikající světové hodnoty by se měly odvozovat z Prohlášení o výjimečné světové hodnotě. Tato tabulka uvádí atributy výjimečné světové hodnoty identifikované v nominační dokumentaci pro Slavné lázně Evropy. Jde o klíčovou referenci pro budoucí správu a ochranu nominovaného statku.

ATRIBUT	POPIS	CO CHRÁNIT
1. Minerální prameny	Přírodní geotermální a studené minerální prameny a řízení a ochrana jejich zdrojů.	Prameny, kohouty; krycí konstrukce; rozvody vody; fontány.
2. Lázeňský prostorový soubor	Pokrokové projektování a prostorové plánování lázeňských měst, které odráží novou městskou typologii,	Výrazný územní plán lázeňského města, který mu dodává specifickou formu a funkci (budovy a prostory související s „braním kúry“, jako je například užívání vod, cvičení, zábava a radovánky, parky a zahrady, ubytování a náboženská činnost).

	jež nemá žádnou ranější obdobu.	
3. Lázeňská architektura	Návrhy a konstrukce budov vytvářených pro léčivé a léčebné účely; návrhy a konstrukce budov vytvářených pro odpočinek, setkávání a komunikaci; ubytování pro lázeňskou klientelu.	Lázeňské prototypy a lázeňské budovy velké rozmanitosti a kvality, jako jsou strojovny čerpadel, pitné sítě, koupele a bazény, fontány, nemocnice, zdravotnické místnosti, kolonády, promenády a mosty, kasína, společenské místnosti, čítárny, koncertní sály, hudební pavilony, divadla, opery, galerie a muzea, grandhotely, ubytování, palácový a rozmanitý styl slavných vil.
4. Terapeutická lázeňská krajina	Vyprojektované prostředí pro lázeňská města a správa širší krajiny s cílem vytváření terapeutických stezek, příležitostí ke cvičení a odpočinku.	Rekreační parkové stezky; projektované lesní stezky, cesty a silnice; lanové dráhy; stezky na kopce; rozhledny a pozorovatelný; restaurace, kavárny a bary v lázeňské krajině; sportovní zařízení (golfová hřiště, tenisové kurty, dostihové dráhy); projektované malebné prostředí; vyhlídky.
5. Lázeňská infrastruktura	Raná a technicky vyspělá a výrazně lázeňská podpůrná infrastruktura.	Ředitelství lázní, plnění do lahví a získávání soli, výroba pastilek; železniční stanice, železnice a lanovky; administrativní budovy.
6. Pokračující lázeňská funkce	Režim „braní kúry“ představuje pokračující udržitelnou funkci a pokračující živou tradici.	Tradiční lázeňské prvky, které se dále používají; nové výsledky vývoje, které udržují lázeňskou tradici, ale jsou solidární s potenciálními hodnotami světového dědictví.
7. Internacionalismus, vědecké, umělecké a literární hodnoty, události a kulturní tradice	i) Výsledky v lázeňské vědě a dalších vědeckých, společenských a kulturních oborech; ii) módní místa, která souvisí s díly „vysokého umění“ v hudbě, literatuře a malířství; iii) centra politické moci;	i) Místa a specifické budovy, kde došlo k významnému pokroku při rozvoji vědeckých principů balneologie, hydroterapie, krenologie a dalších lékařských diagnostik (a jiným vědeckým, společenským a kulturním činům). Místa, která pomáhala transformovat společnost a která vytvořila přenosné způsoby sdružování; ii) místa, kde vzniklo nebo bylo poprvé předváděno „vysoké umění“; iii) místa důležitých politických událostí nebo místa, kde byla učiněna řada důležitých rozhodnutí;

	iv) náboženská a duchovní tolerance.	iv) kostely, synagogy, mešity a jiné náboženské budovy související s lázeňskou klientelou.
--	--------------------------------------	--

3.3 Významný přínos Františkových Lázní jako lázní k výjimečné světové hodnotě

Přínos Františkových Lázní vychází ze specifického územního plánu města založeného na konci osmnáctého století jako ideální lázeňské město s integrovaným architektonickým vzhledem, charakterizovaným trojitým pásem parků a vnitřní a vnější lázeňskou krajinou. Město Františkovy Lázně inspirovalo řadu hudebních a literárních děl světoznámých autorů. Díky jeho slávě týkající se léčby ženských nemocí sem přijížděly dámy bez mužského doprovodu. Tím se Františkovy Lázně staly místem emancipace.

Integrita: Komponenta Františkovy Lázně představuje plně integrální komplex, v podstatě se stejným kontextem a vzhledem jako lázeňské město na konci svého tradičního rozvoje před 2. světovou válkou. Na území nominovaného statku se nacházejí všechny budovy a parkové plochy i upravené krajinné plochy obsahující atributy navrhované výjimečné světové hodnoty série. Městské jádro lázeňského města leží ve středu komponenty a vyznačuje se pravoúhlým půdorysem odrážejícím dobové principy zakládání města. Tento komplex je obklopen rozsáhlými parky, kde se nacházejí přímo nad prameny jednotlivé lázeňské budovy, převážně v klasicistním stylu. Přímo spojená s hlavní lázeňskou čtvrtí, převážně na východě a západě, je přírodní slatinná krajina, která byla uměle upravena pro různé formy lázeňských promenád a činností. Neexistují zde žádné nepříznivé účinky výstavby a žádné vážné případy zanedbání. Nárazníková zóna je definována tak, aby doplňovala ochranu lázeňského komplexu z urbanistického i architektonického hlediska a zaručila jeho vizuální integritu, a to i v širším venkovském prostředí.

Autenticita: Komponenta Františkovy Lázně se vyznačuje zcela nedotčeným původním pravoúhlým půdorysem města, se soustředěným a jednotným celkem klasicistních, empírových a historizujících budov výjimečné kvality. Když navíc přidáme prameny rozmístěné na plochem terénu (nad nimiž stojí architektonicky zajímavé pavilony) a okolní terapeutickou a rekreační lázeňskou krajinu, je autenticita z hlediska prostorového uspořádání, formy a vzhledu, materiálů a podstaty nezpochybnitelná. Hodnoty jsou dlouhodobě zkoumány z hlediska autenticity a chráněny. Komponenta zachovává výjimečně autentický obraz lázeňského města a jeho struktury, která kombinuje kompaktní městskou strukturu s bohatým parkovým prostředím. Úroveň zachované městské struktury a architektury řadí město mezi výjimečně nedotčené a hodnotné lázeňské komplexy v České republice – všechny budovy si uchovaly své autentické exteriéry a většinou také interiéry. Během 20. století došlo k omezení výstavby a tak zůstal nominovaný statek pozoruhodně autentický. Mnohé prvky a rysy si uchovaly své původní

lázeňské funkce, které se i nadále používají v pokračující živé lázeňské tradici. Lokalita a prostředí jsou výjimečně autentické, což zajišťuje kvalitní zážitek z hlediska ducha, pocitu a nezpochybnitelného silného smyslu pro místo.

Přínos města Františkovy Lázně k výjimečné světové hodnotě statku Slavné lázně Evropy:

A: Minerální prameny

B: Lázeňská historická městská krajina

C: Lázeňská architektura

D: Terapeutická a rekreační lázeňská krajina

E: Lázeňská podpůrná infrastruktura

F: Pokračující lázeňská funkce

G: Vědecké, umělecké a literární hodnoty, události a kulturní tradice

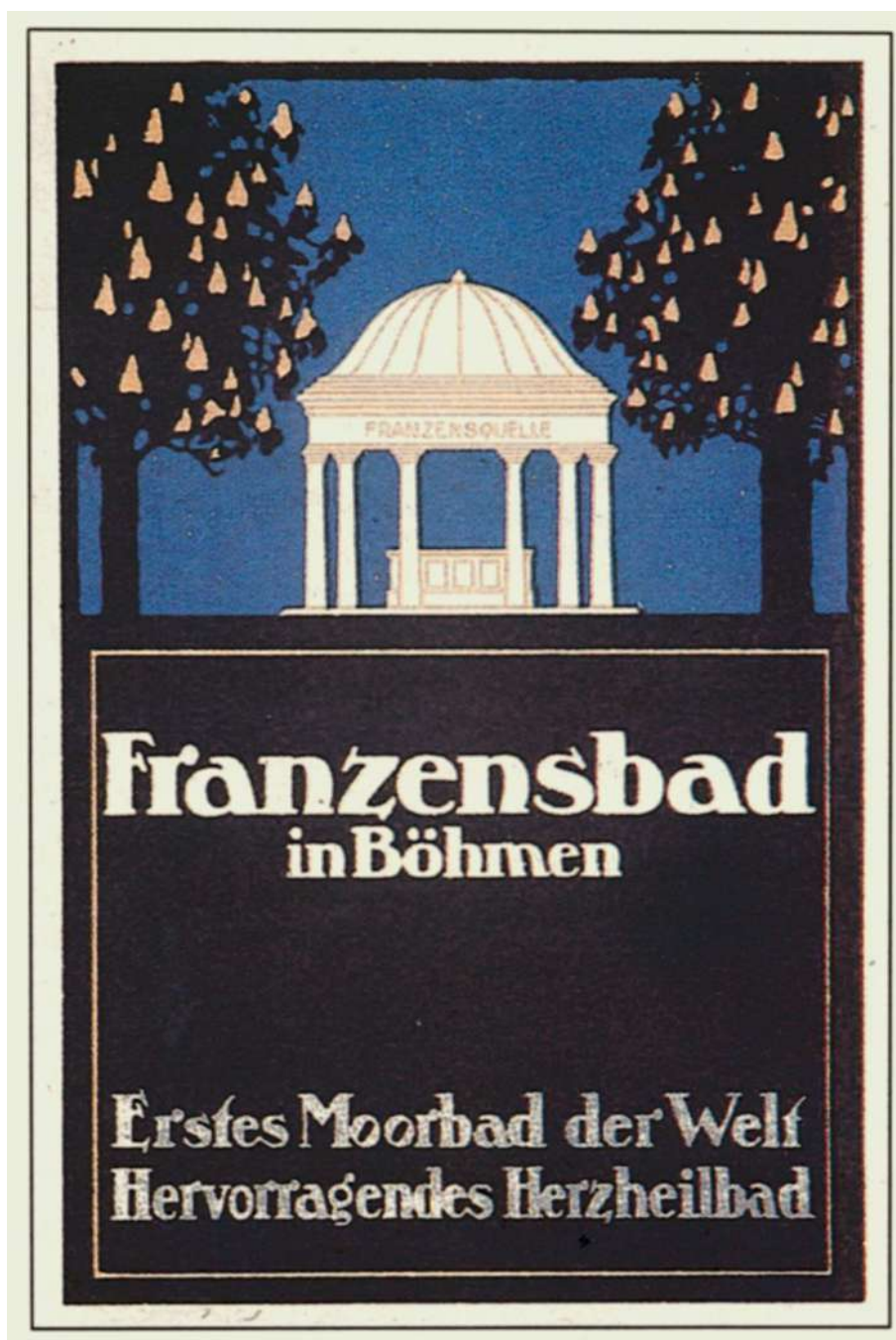
Atributy	Přínos pro sériový statek
A	• velké množství minerálních pramenů (24 pramenů) • jedna z nejstarších ochranných minerálních pramenů (1516)
B	• zachovalý charakter rozlehlé lázeňské rezervace • nedotčená historická městská koncepce města založeného na „zelené louce“ jako ideální lázeňské město
C	• lázeňské budovy ve Františkových Lázních se staly modelem během výstavby a úprav jiných lázeňských měst Evropy (slatinné lázně) • díla slavných architektů • jednotnost vzhledu lázeňského města • inovativní metody v balneologii, zejména slatinná léčba
D	• tři pásy parků a lesoparků v lázeňské krajině
E	• ve Františkových Lázních se vyvinula raná a technicky vyspělá a výrazně lázeňská podpůrná infrastruktura
F	• autentické lázeňské prostředí • inovativní metody balneologie (Bernhard Vinzenz Adler, Anton Alois Palliardi, Paul Cartellieri, Friedrich Boschan a další) • režim „braní kúry“, společně se souvisejícími aktivitami, představuje pokračující udržitelnou funkci a živou tradici s výrazným přínosem k identitě a smyslu pro místo
G	• významný světový věhlas • klíčové místo pro neptunisty a plutonisty (J. W. Goethe) • Františkovy Lázně inspirovaly řadu uměleckých a literárních děl • místo spojené s počátkem demokratizace společnosti (léčily se zde dámy bez doprovodu)

3.4 Další místní kulturní a přírodní hodnoty

Mezinárodní věhlas Františkových Lázní, zdůrazněný přívlastkem „světové lázně“, je založen na přírodních minerálních zdrojích, jež byly doporučovány řadou světoznámých lékařů (Bernhard Vinzenz Adler, Anton Alois Palliardi, Paul Cartellieri, Friedrich Boschan a další). Lázně si získaly oblibu a význam zásluhou své slatinné léčby.

Díky sofistikovanému systému slatinných koupelí s využitím minerálních vod se staly nejstaršími slatinnými lázněmi na světě, kde se tyto procedury v těchto formách využívaly.

Také úspěšná léčba gynekologických onemocnění měla skvělou pověst v celé střední Evropě. Františkovy Lázně se tak staly místem vyhledávaným ženskou klientelou, protože dámy mohly cestovat samotné pouze do lázní. Zdejší lázně se tedy staly místem, kde se stíral rozdílný přístup k mužům a ženám, a přispívaly tak k demokratizaci společnosti.

Během 19. století hrály Františkovy Lázně důležitou roli jako kulturní a společenské centrum. Díky jejich poklidné atmosféře řada prominentů cestovala do lázní na takzvanou „Nachkur“ (další léčbu), když byli znaveni

společenským životem v Karlových Varech nebo Mariánských Lázních. Roku 1812 místo navštívil císař František I. Roku 1909 zde rakouský císař Karel I. potkal svoji budoucí ženu Zitu. Dalším důkazem mezinárodního prostředí jsou církevní stavby, které zde vznikly pro různá vyznání, jako jsou evangelický a anglikánský kostel nebo ruská pravoslavná bazilika.

Malební prostředí, poklid a poetika místa vedly J. W. Goetha k prohlášení, že Františkovy Lázně patří k nejkrásnějším místům v srdci Evropy. Goethe se ve Františkových Lázních zastavil celkem 33krát a krátkou dobu zde také pobýval. Delší dobu zde prožil roku 1808, kdy se zabýval geologickým výzkumem vyhaslé sopky Komorní hůrka, o níž napsal téhož roku vědecký text. Město navštívila řada slavných osobností, jako jsou Ludwig van Beethoven, Johann Gottfried Herder, Johann Gottlieb Fichte, maršál Gebhard Leberecht von Blücher. Františkovy Lázně inspirovaly řadu literárních děl, např. německá autorka Marie von Ebner-Eschenbach napsala esej „Z Františkových Lázní“ (Aus Franzensbad). Božena Němcová zachytila svůj zdejší lázeňský pobyt roku 1846 v Dopisech z Lázní Františkových.

Světové lázně Františkovy Lázně také nabízí sportovní zařízení, jako jsou střelnice, golfová hřiště, hřiště na kriket, tenisové kurty, kuželky, jezdecké školy nebo šermířské salony. Jedním z nejznámějších symbolů Františkových Lázní je socha chlapečka s rybou, Františka.

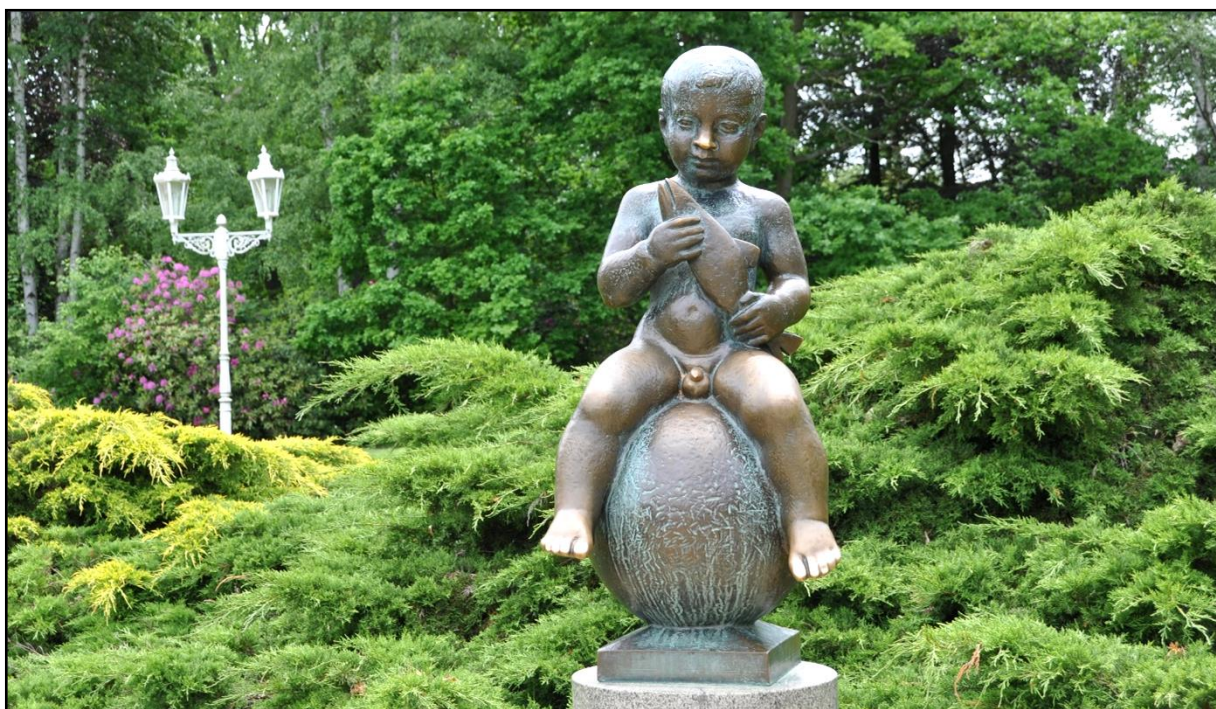
Františkovy Lázně, slavní návštěvníci 1915

Pokračující lázeňská tradice

Stejně jako v minulosti je lázeňská tradice nejdůležitější součástí života ve Františkových Lázních. Dnes patří

Františkovy Lázně mezi tři nejnavštěvovanější lázeňské rezorty v České republice; lázeňský a turistický průmysl je kombinací lázní, wellness a cestovního ruchu. Lázeňští hosté absolvují tradičně tři týdny léčby, zatímco wellness a turistické pobyty jsou obvykle kratší. Františkovy Lázně navštěvuje zejména zahraniční klientela. Existuje zde více než 53 ubytovacích zařízení (lázeňské hotely, hotely, penziony), kde je k dispozici 4 268 lůžek. Akciová společnost Léčebné lázně Františkovy Lázně s přibližně 760 zaměstnanci patří k největším zaměstnavatelům v regionu. Kromě hotelů společnost vlastní a provozuje historické i nové balneologické služby. Ve městě je dalších osmnáct subjektů, které působí v lázeňském průmyslu. Lázeňské služby poskytují také dvě státní zařízení – Vojenská lázeňská léčebna Františkovy Lázně v majetku Ministerstva obrany a Lázeňský ústav Luna, který je součástí společnosti Lázeňské léčebné ústavy Ministerstva vnitra. Ubytovaní a další podpůrné služby a volnočasové aktivity pro lázeňské hosty a návštěvníky města zajišťuje řada dalších soukromých a státních subjektů. Kapacity ubytovacích a pohostinských zařízení jsou průběžně rozšiřovány.

Františkovy Lázně jsou i nadále centrem kulturního života; lázeňští hosté a návštěvníci města mohou zavítat na řadu kulturních akcí, které se konají v průběhu celého roku. Hlavní akcí lázeňské sezony je svěcení pramenů spojené s bohatým kulturním programem, které se koná počátkem května; tradičně jde o druhý víkend v květnu. K dalším důležitým kulturním akcím patří Mezinárodní festival J. Strausse. Velká absorpční schopnost lázeňského města se prokazuje každý rok, zejména během Mezinárodního festivalu J. Strausse, který navštěvují desítky tisíc návštěvníků.

Nejdůležitější komodita

Ke světovému věhlasu lázní přispívá také pověst místních výrobků. Jednou z nejstarších komodit – a zároveň nejdůležitější komoditou – Františkových Lázní je **minerální voda**. Používala se také k výrobě dalších výrobků, slavných místních specialit. První zprávy o výrobě soli z chebské minerální kyselky pocházejí z roku 1681. Sůl se exportovala pod názvem **Sal Egranum**.

Heinrich Mattoni založil roku 1872 ve Františkových Lázních výrobu minerálních produktů (železitý slatinný extrakt, minerální polévka, minerální pastilky atd.). V rašeliništi u SOOS vybudoval Mattoni továrnu na výrobu slatinné soli. Dále od roku 1884 vyráběl františkolázeňskou minerální sůl, slatinný louh a františkolázeňskou slatinnou sůl. **Františkolázeňské minerální produkty** dosáhly evropského věhlasu.

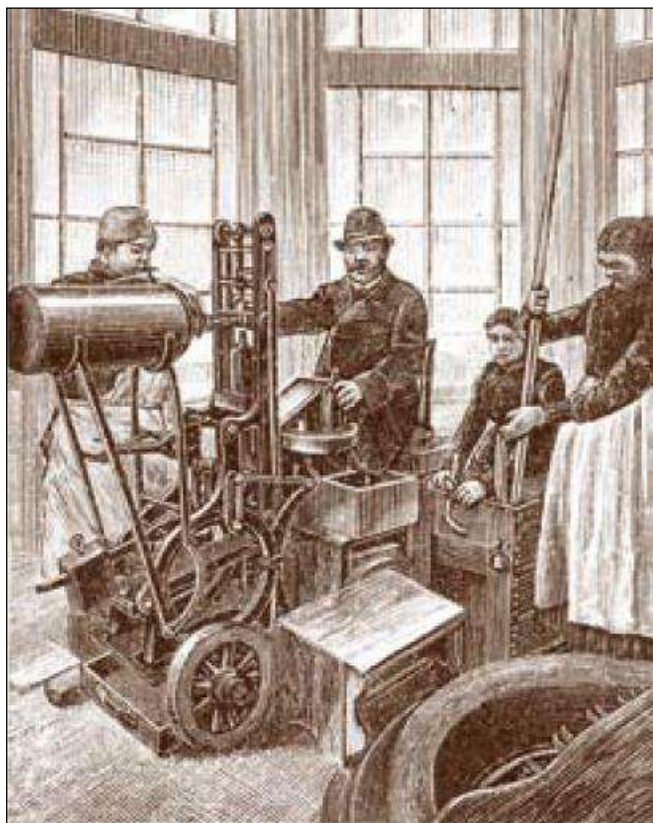
Františkolázeňský přírodní bylinný likér láká člověka svou specifickou chutí a červenou barvou, jež mají pozitivní účinky. Tento likér je vhodný pro dámy. Dále se zde vyrábějí **františkolázeňské oplatky**.

Maršál Gebhard Leberecht von Blücher
a jeho medailon nade dveřmi v Kursaalu

Reliéf Johanna Wolfganga Goetha
na Komorní Hůrce

Josef August Hecht a jeho zátkovací stroj

Dámská lázeňská klientela

4. kapitola: Ochrana a právní nástroje

4.1 Ochrana hranic lázeňské komponenty

Rámec pro právní ochranu komponent nominovaného sériového statku je tvořen, na nadnárodní i národní úrovni, mezinárodními úmluvami. Pravidla ratifikovaných mezinárodních úmluv jsou ve všech státech zohledněna ve vnitrostátní legislativě, která tvoří základ ochrany historických památek v jednotlivých zemích. I když se legislativní ustanovení v oblasti ochrany nominovaného sériového statku v jednotlivých zemích liší kvůli nadnárodnímu charakteru, společně je jejich účinek stejný: ve všech případech vnitrostátní právní předpisy garantují dostatečnou ochranu komponent statku a vhodných nárazníkových zón.

Tabulka

Seznam mezinárodních úmluv a doporučení schválených státy

	Právní prostředek	Ratifikovaný/podepsaný
Úmluvy	Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví – Úmluva o světovém dědictví (Paříž 1972)	Československo 1991, Česká republika přistoupila jako právní nástupce roku 1993
	Úmluva UNESCO na ochranu kulturních statků za ozbrojeného konfliktu, s předpisy pro provádění úmluvy, (Haag 1954) a Protokol I (1954)	Československo 1958, Česká republika (přistoupení) 1993
	Protokol II Úmluvy na ochranu kulturních statků za ozbrojeného konfliktu (Haag 1999)	Česká republika 2007
	Úmluva UNESCO o opatřeních k zákazu a zamezení nedovoleného dovozu, vývozu a převodu vlastnictví kulturních statků (Paříž 1970)	Československo 1979, Česká republika 1993; (přistoupení)
	Úmluva o ochraně evropského architektonického dědictví (Granadská úmluva 1985, revidována 2003)	Česká republika 2000
	Evropská úmluva o ochraně archeologického dědictví (Valletta 1992)	Česká republika 2000
	Evropská úmluva o krajině (Firence 2000).	Česká republika 2004
	Úmluva o ochraně nehmotného kulturního dědictví (Paříž 2003)	Česká republika 2009
	Doporučení o ochraně kulturních statků ohrožených veřejnými nebo soukromými pracemi (UNESCO 1968)	
Doporučení	Doporučení o státní ochraně kulturního a přírodního dědictví (UNESCO 1972)	
	Doporučení o ochraně historických souborů a jejich roli v současném životě (UNESCO 1976)	
	Doporučení o historické městské krajině (UNESCO 2011)	

Komponenty české části nominovaného statku a jejich nárazníkové zóny mají vícečetnou ochranu, která je

definována v národních právních předpisech týkajících se státní památkové péče, ochrany přírody a krajiny a dalších ustanoveních.

Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči (zákon o ochraně kulturního dědictví)

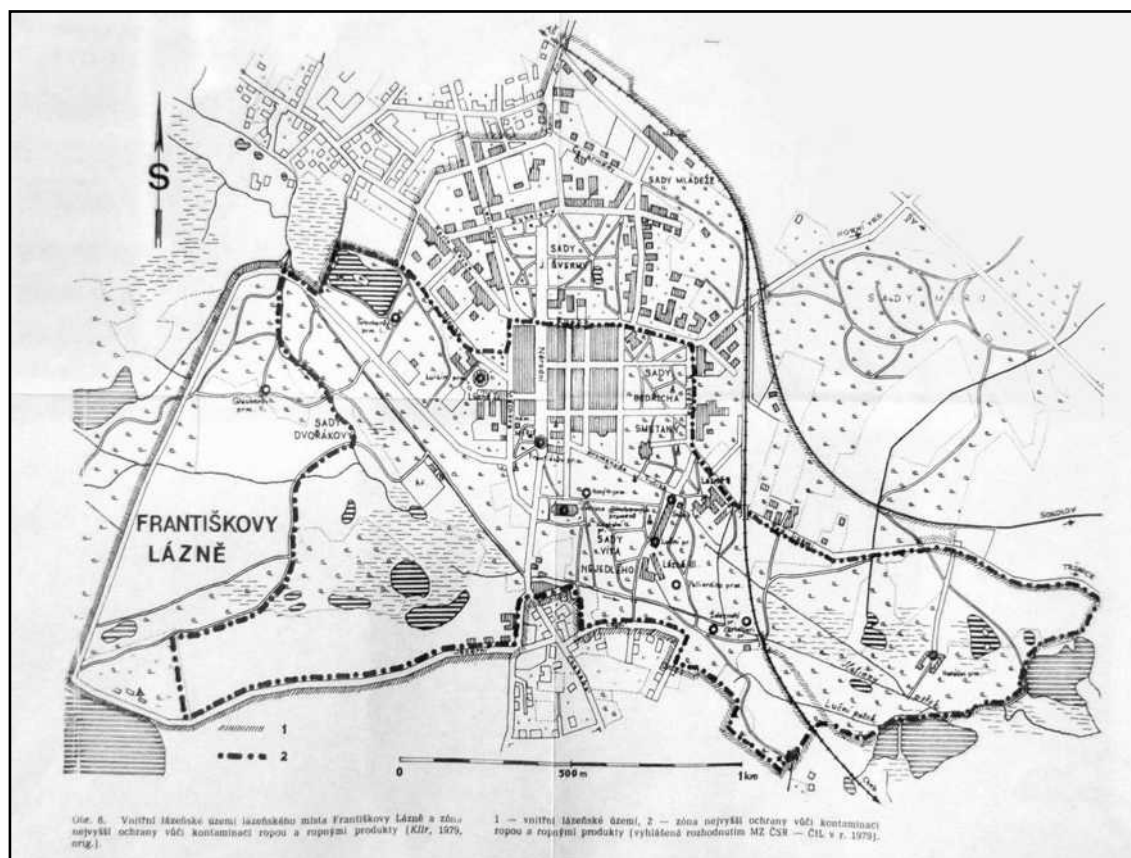
Ochrana, obnova a zachování rozsáhlého fondu kulturních památek a zapsaných území jsou v České republice deklarovány především zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči (zákon o ochraně kulturního dědictví), a vytvořenou strukturou orgánů pro památkovou péči. Zákon se provádí prováděcí vyhláškou č. 66/1988 Sb., upravenou vyhláškou č. 139/1999 Sb. Ministerstva kultury a vyhláškou č. 538/202 Sb.

4.2 Ochrana nárazníkové zóny

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Území statku je chráněno také z hlediska ochrany přírody, která se v České republice řídí zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a příslušnými prováděcími vyhláškami. Na území komponenty jsou lokality, které patří do systému Natura 2000 (evropsky významná lokalita, ptačí oblast), i lokality chráněné pomocí tradičních nástrojů národní legislativy (územní systémy ekologické stability, dva zaregistrované významné krajinné prvky, chráněná území).

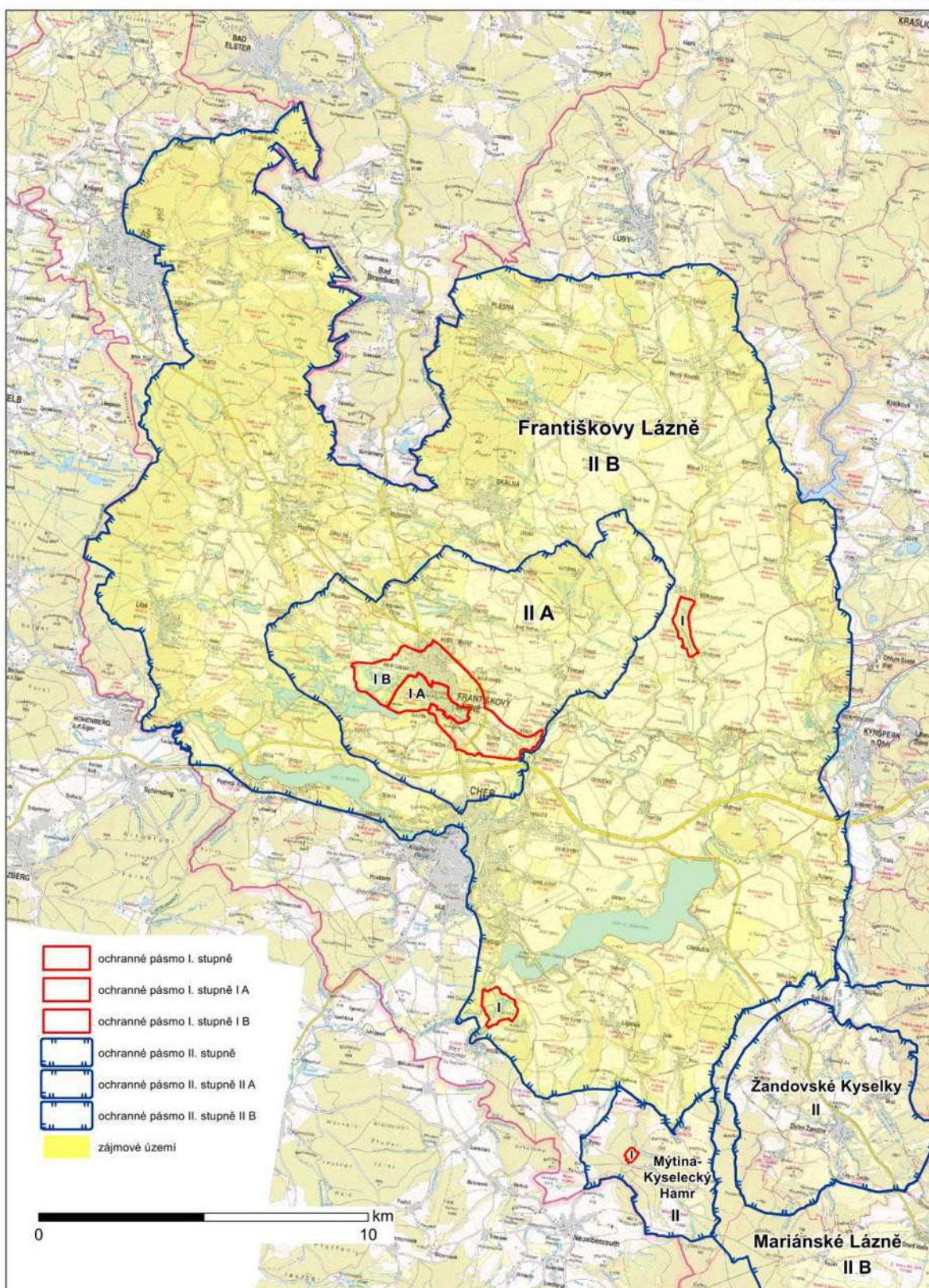
Správa chráněné krajinné oblasti má jedno pracoviště v Karlových Varech a jedno v Mariánských Lázních. Zvlášť chráněné je povrchové utváření krajiny a všechny fenomény minerálních pramenů a léčivých zdrojů. Nejdůležitější jsou rozsáhlé lázeňské lesy se spoustou promenádních stezek a také parky a zahrady. Celkově má městské území příhodné územní předpoklady a podmínky pro ochranu přírodních hodnot území, kvality krajiny a jednotlivých součástí prostředí.

Františkovy Lázně, vnitřní lázeňské území

Františkovy Lázně - ochranná pásma přírodních léčivých zdrojů stanovená dle zák. č. 164/2001 Sb.

Polohopisný podklad ČÚZK, aktuálnost k 4. 8. 2016

Mapa vnějšího a vnitřního lázeňského území Františkových Lázní

4.3 Cíle ochrany prostředí, viditelných oblastí a panoramat

Česká republika má sofistikovaný program územního plánování, který chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty regionu, včetně městského, architektonického a archeologického dědictví. Mezi nástroje územního plánování patří zejména územně plánovací podklady a územně plánovací dokumentace. Plánovací dokumenty jsou mimo jiné analytické dokumenty, které vyšetřují a hodnotí stav a rozvoj regionu, regionální studie, které dokládají možnosti a podmínky změn ve využití regionu nebo jeho uspořádání, včetně umístění staveb. Plán řeší základní koncepci rozvoje urbanistického území a ochranu jeho hodnot, koncepci prostorového uspořádání a stanoví podmínky využití definovaných území a koridorů. Regionální plán může, u definovaných území a koridorů, stanovit inspekci změn jejich využití pomocí regionální studie nebo plánu kontrol jako podmínku pro rozhodování v rámci regionu – v takových případech, kdy není možné na těchto územích a koridorech umístit stavby, dokud nebude získána regionální studie nebo plán kontrol.

Program regenerace městské památkové rezervace (MPR) ve Františkových Lázních 2015–2025

(Ing. arch. Jaroslav Aust, květen 2015)

Program tvoří rozsáhlý základ, který stanoví pravidla regulace pro území městské památkové rezervace Františkovy Lázně. První část se zabývá podrobnou analýzou všech objektů městské památkové rezervace včetně podrobné fotografické dokumentace. Zejména je nutné zdůraznit její katalogizaci. Druhá část programu se zabývá hodnocením budov, které jsou podle jejich společných charakteristik zařazeny do takzvaných bloků. Bloky představují logické městské skupiny budov se stejnou urbanistickou strukturou. Výsledkem je stanovení pravidel regulace pro každý blok. Přílohu tvoří listy k jednotlivým kulturním památkám a jiným budovám, které se nacházejí na území městské památkové rezervace Františkovy Lázně.

Strategický plán rozvoje města Františkovy Lázně 2008–2023

(REDI s.r.o., 2008)

Strategický plán města Františkovy Lázně je jedním ze základních rozvojových dokumentů, protože plánuje rozvoj města v dlouhodobějším horizontu 15 let a v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

Jde o nástroj města v oblasti péče a celkového rozvoje jeho území v samostatné kompetenci podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Specifikuje celkovou vizi rozvoje města, prioritní oblasti a strategické cíle v těchto oblastech, priority a usnesení pro jejich naplnění a způsob hodnocení plnění strategie pomocí měřitelných ukazatelů.

Významnou tematickou oblastí je „centrum lázeňství a cestovního ruchu“. Město Františkovy Lázně podporuje lázeňství jako hlavní městotvornou funkci a současně se snaží zvyšovat zájem o město jako destinaci pro další

oblasti cestovního ruchu. Aktivita města se také zaměřují na zvyšování aktivní propagace města pomocí moderních marketingových prostředků, posilování informačních služeb pro návštěvníky, zachování a zvyšování atraktivity tradičních akcí.

Zásady územního rozvoje Karlovarského kraje 2010, aktualizované 2012

(Ateliér T-plan, s.r.o., RNDr. Libor Krajiček, Ing. arch. Karel Beránek, CSc., a kol., Na Šachtě 497/9, 170 00 Praha 7 – Holešovice).

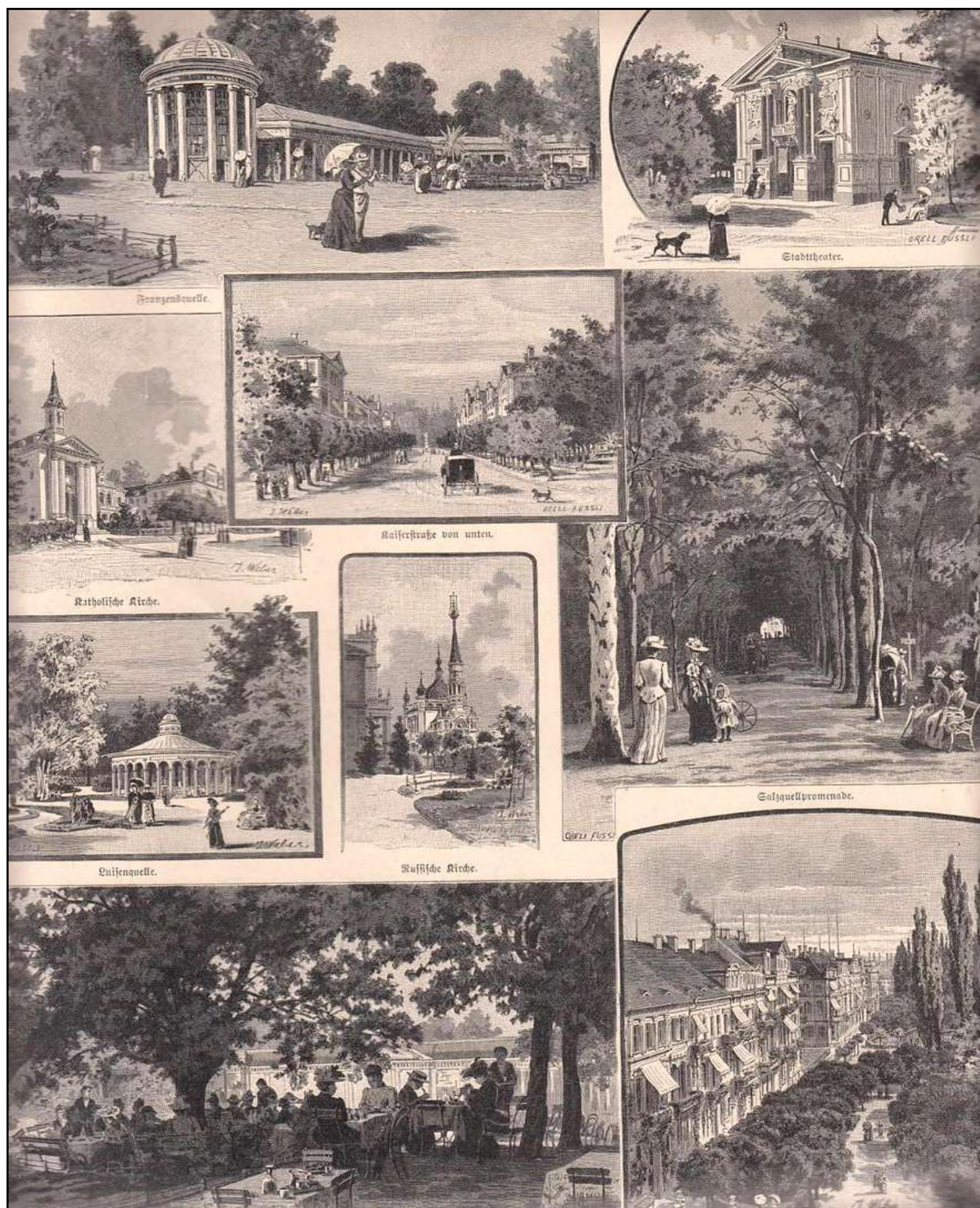
Zásady územního rozvoje Karlovarského kraje plně respektují rozsah chráněných území lázeňských ploch. Stanovení chráněných území mezinárodního významu deklaruje, kde jsou ve sféře lázeňství a souvisejících služeb optimální podmínky (za současného dodržování zásad obecné ochrany životního prostředí, přírody a krajiny a respektování kulturních a civilizačních hodnot kraje) a kde je nutné vypracovat a důrazněji podporovat dlouhodobou územní stabilizaci těchto činností.

Další nástroje a koncepce péče o komponenty

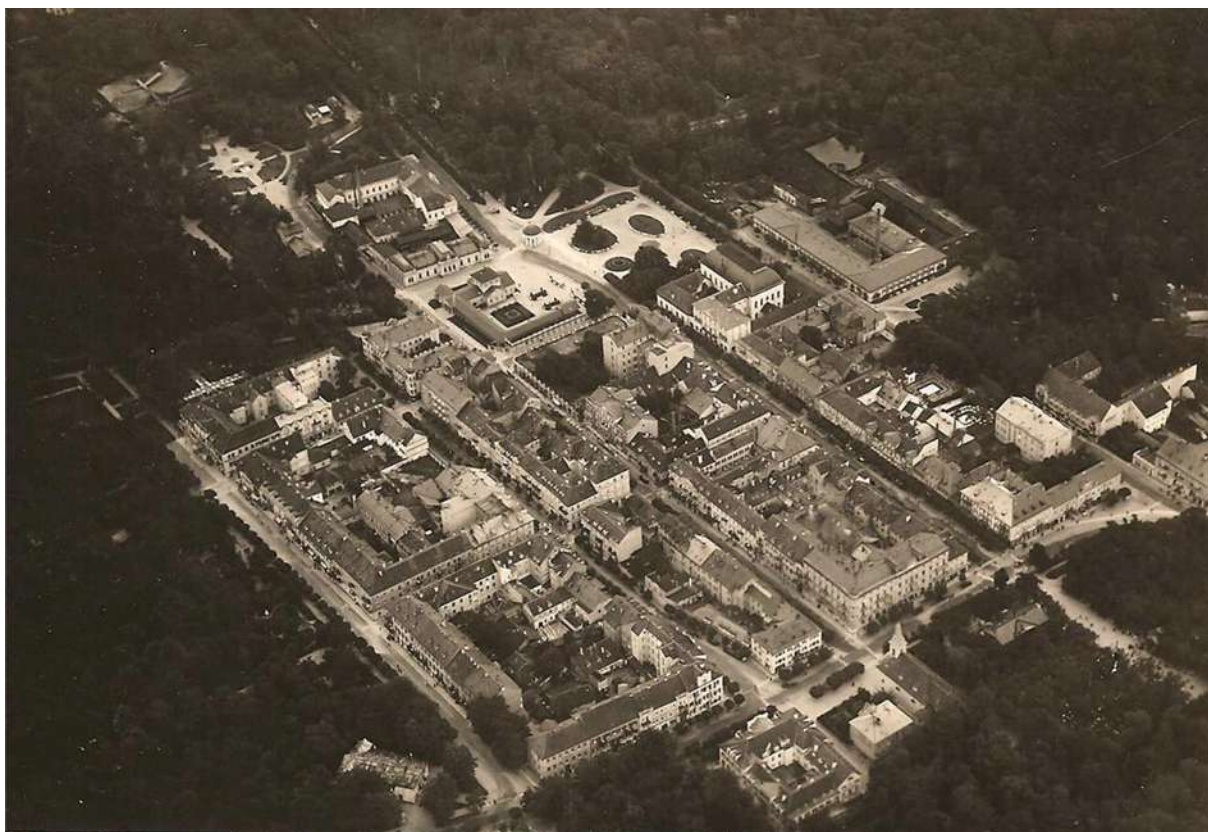
Koncepce památkové péče Karlovarského kraje

Koncepce kultury Karlovarského kraje pro období let 2013–2020

Koncepce cestovního ruchu Karlovarského kraje

Výhledy na důležité budovy a dominanty Františkových Lázní, 1900

Františkovy Lázně, letecký pohled na město od jihu v roce 1922 a 2015

4.4 Ochrana lázeňské komponenty

Ochrana hmotného historického dědictví má v České republice dlouhou tradici a národní předpisy a zásady jejich implementace jsou koordinovány s mezinárodními dokumenty. Implementace právních ustanovení definujících ochranu a zachování kulturních statků se provádí na různých úrovních, od centrálních po regionální a místní orgány.

Uplatňování zákona o státní památkové péči při ochraně území

Na celém území komponenty se v plné míře uplatňují ustanovení zákona o státní památkové péči. Týkají se statků, které byly prohlášeny národními kulturními památkami nebo kulturními památkami, i dalších nemovitostí. Ustanovení zákona obsahují soubor práv a povinností vlastníků kulturních památek, vlastníků nemovitostí, které se nacházejí na památkově chráněných územích, správních orgánů, včetně např. stavebních úřadů a profesionálních organizací pro památkovou péči. Ustanovení dále upřesňují práva a povinnosti obcí a dalších fyzických a právních subjektů a organizační struktury výkonu státní správy. Zákon rovněž obsahuje sankční ustanovení v případě nedodržení nebo porušení jednotlivých povinností a ustanovení zákona.

Podle zákona o památkové péči se odpovědnost za stav nemovitého kulturního dědictví dělí mezi vlastníky statku a orgány státní správy, jež vydávají závazná stanoviska k renovacím kulturních památek a stavebním úpravám nemovitostí, které se nacházejí na historicky chráněných územích, jež jsou pro jejich vlastníky závazná. Kromě toho, je-li to vyžadováno, mohou přímo nařídit vlastníkům kulturních památek, aby prováděli opatření na jejich ochranu.

4.5 Národní a regionální legislativa a systém územního plánování

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

Péče týkající se částí území s komplexem historických budov a urbanistických vztahů mezi nimi byla upravena stavebním zákonem a příslušnými prováděcími vyhláškami. Tento zákon zejména reguluje povolování staveb a jejich úprav, krajinářství a zařízení, využívání a odstraňování staveb, dohled a zvláštní pravomoci stavebních úřadů. Plnění cílů územního plánování je spojeno s kompetencemi orgánu památkové péče, který se přímo účastní projednávání územního plánu a nadřazené plánovací dokumentace (viz níže).

Na území komponenty jsou rovněž uplatňovány další právní předpisy a koncepce národního a nadregionálního charakteru, programy a strategické materiály, které stanoví priority a směry rozvoje města a jeho územního obvodu.

Územní plánování města Františkovy Lázně

(Ing. arch. Jaroslav Jelínek, Ing. arch. Luděk Vystyd, Ing. arch. Jaroslav Aust – Atelier)
Územní plán města Františkovy Lázně byl schválen vyhláškou zastupitelstva č. 485/2014 dne 27. srpna 2014. Hlavní funkcí města budou i nadále lázně. Rozvoj dalších občanských funkcí a systémů služeb bude probíhat pouze v souladu s potřebou ochrany přírodních léčivých zdrojů a jejich dlouhodobého využívání. Historický odkaz města – a zejména městské památkové rezervace – bude chráněn, obnovován a udržován a uvážlivě využíván. Nová výstavba, přestavby a přístavby v cenných lokalitách s nedokončeným stavebním rozvojem budou podléhat požadavkům harmonické urbanistické a architektonické integrace. Aby se toho dosáhlo, je nezbytné respektovat strukturu a charakter budov. Jedinečná intimita malého lázeňského města bude zachována vhodným využíváním budov a území a zejména adekvátním územním rozvojem „jádrového města“ – Františkovy Lázně, Horní Lomany a Slatina – a zachováním současné výškové úrovně budov. Kvalita přírodního a krajinného pozadí Františkových Lázní bude respektována, obecně chráněna a vhodným způsobem rozšiřována a doplňována stavebním rozvojem. Stavební rozvoj, systémy služeb a změny ve využívání území pomohou zlepšovat kvalitu všech komponent životního prostředí a ochranu přírodních zdrojů. Z dlouhodobého hlediska se nepočítá s povrchovou těžbou hnědého uhlí ani s žádnou jinou průmyslovou činností.

4.6 Místní ochrana a statuty

Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon)

Kromě ochrany památek se na území komponenty vztahuje ochrana podle lázeňského zákona č. 164/2001 Sb. (viz kapitola 5.c.2). Na ochranu přírodních zdrojů a jejich okolí před možnými nebezpečími byly zřízeny ochranné rezervace I. a II. stupně. Ochrana přírodních léčivých zdrojů a lázní je v gesci Ministerstva zdravotnictví, které pro tento účel zřídilo specializovaný odbor, Český inspektorát lázní, což velmi dobře doplňuje zájmy státní památkové péče. Lázeňský zákon definuje podmínky pro vyhledávání, ochranu, využívání a další rozvoj přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázní a lázeňských míst. Zákon také garantuje, že dohled nad využíváním a ochranou zdrojů bude provádět pouze balneotechnik, který je držitelem osvědčení o odborné způsobilosti vydaného podle tohoto zákona.

Vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 423/2001 Sb., kterou se stanoví způsob a rozsah hodnocení přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod a další podrobnosti jejich využívání, požadavky na životní prostředí a vybavení přírodních léčebných lázní a náležitosti odborného posudku o využitelnosti přírodních léčivých zdrojů a klimatických podmínek k léčebným účelům, přírodní minerální vody k výrobě přírodních minerálních vod a o stavu životního prostředí přírodních léčebných lázní (vyhláška o zdrojích a lázních)

Vyhláška specifikuje podmínky pro vyhledávání, ochranu, využívání a další rozvoj přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázní a lázeňských míst.

Podle § 8 musí území do vzdálenosti 4 až 8 km kolem přírodních léčebných lázní (lázeňská krajina) poskytovat podmínky pro terénní léčbu, případně jinou řízenou fyzickou zátěž.

Podle § 11 jsou vedle zdravotnických zařízení součástí přírodních léčebných lázní poskytujících lázeňskou péči zejména zařízení sloužící k léčebnému využití přírodních léčivých zdrojů, zařízení sloužící pro ubytování a stravování a zařízení pro využívání volného času.

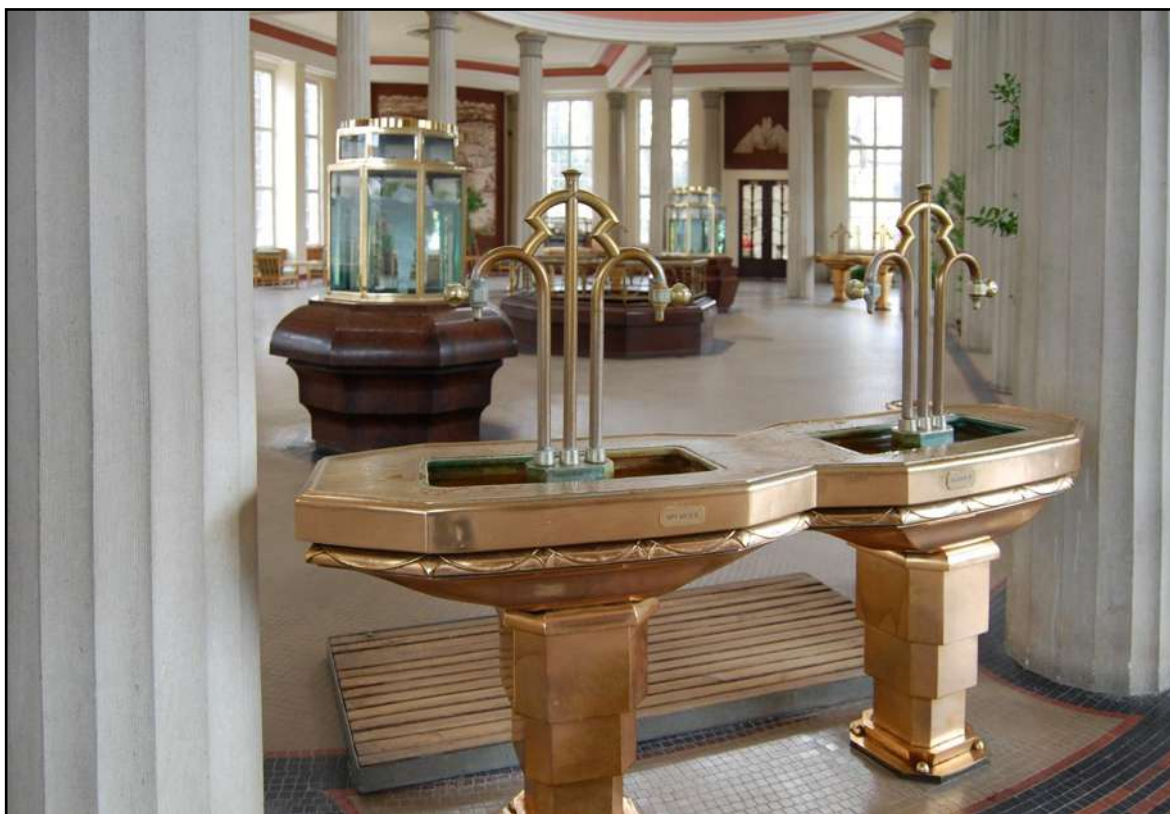
Nařízení vlády č. 43/1955 Sb., o stanovení lázeňského území Františkovy Lázně

Statut lázeňské lokality

Statut lázeňské lokality Františkovy Lázně, který poskytoval lázním zvláštní ochranu, byl schválen československou vládou 18. ledna 1956 podle § 10 odst. 1 zákona č. 43/1955 Sb., o československých lázních a vřídlech. Stejným způsobem, jakým je tomu u jiných lázeňských lokalit, bylo ve Františkových Lázních vymezeno vnitřní a vnější chráněné území. Nařízení a ustanovení jsou stejná jako v Mariánských Lázních (viz výše). Město Františkovy Lázně rovněž iniciovalo zvýšení statusu lázeňské lokality podle nového statusu lázeňské lokality Karlovy Vary.

Františkovy Lázně, Františkův pramen

Františkovy Lázně, Glauberovy prameny

Františkovy Lázně, Plynové lázně

5. kapitola: Správa lázeňské komponenty

5.1 Orgány a postup

V každé ze tří českých komponent sériového statku a během přípravy nominační dokumentace byl sestaven jeden tým, který se aktivně věnoval přípravě Management Plánu. Tento tým tvoří zástupci místních orgánů (městských, regionálních) jednotlivých komponent, zástupci odborné organizace památkové péče (Národní památkový ústav) a ochrany přírodních minerálních zdrojů.

Pokud bude nominace úspěšná, bude na národní úrovni zřízena Rada světového dědictví, která bude v této práci pokračovat. Jejími členy budou zástupci Ministerstva kultury ČR, obcí a regionů, na jejichž území se komponenta sériového statku nachází, specialisté z vědeckých a odborných pracovišť a z orgánů veřejné správy (zejména památkové péče, územního plánování, ochrany přírodních léčivých zdrojů a ochrany krajiny). Obsahem direktivní koncepce bude plán rozvoje statku světového dědictví za současné ochrany hodnot, které tvoří světové dědictví. Speciálním garantem bude odborná organizace památkové péče.

Rada světového dědictví bude zřízena na národní úrovni. Členy jsou:

- Ministerstvo kultury ČR
- Statutární město Karlovy Vary (obec)
- Karlovarský kraj
- Dobrovolný svazek obcí ČESKÉ LÁZNĚ – SALONY EVROPY
- Národní památkový ústav
- Specialisté z vědeckých a odborných pracovišť a z orgánů veřejné správy (zejména památkové péče, územního plánování, ochrany přírodních léčivých zdrojů a ochrany krajiny)

Obsahem direktivní koncepce bude plán rozvoje statku světového dědictví za současné ochrany hodnot, které tvoří světové dědictví. Specializovaným garantem bude odborná organizace památkové péče.

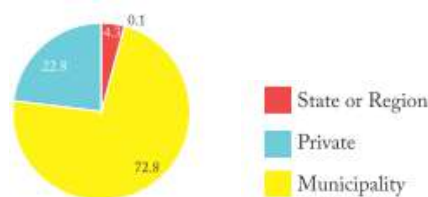

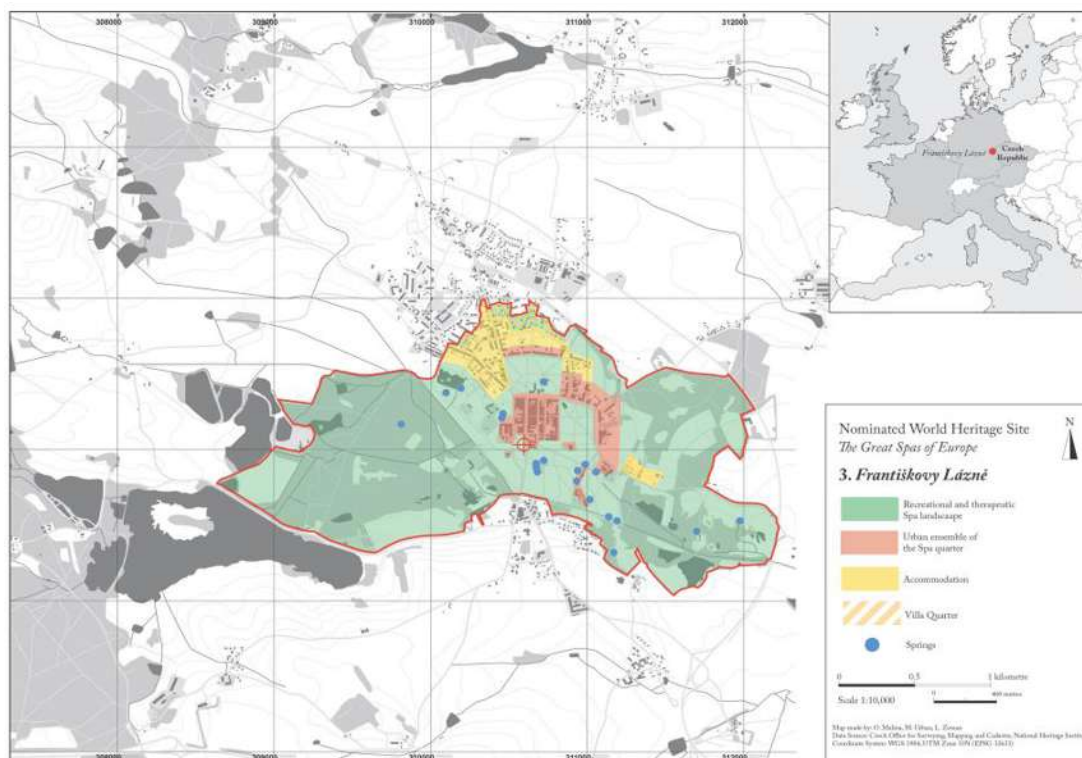
Františkovy Lázně, lázeňské centrum s pavilonem Františkova pramene

5.2 Vlastnictví

Na základě privatizace společnosti Státní léčebné lázně Františkovy Lázně byla 1. května 1992 založena společnost Lázně Františkovy Lázně a. s. Akciová společnost patří se svými 760 zaměstnanci (počet zaměstnanců se liší podle sezony) k největším zaměstnavatelům v okrese Cheb. S lázněmi je spojena řada dalších soukromých a státních subjektů, které provozují ubytovací zařízení nebo poskytují další podpůrné služby a volnočasové aktivity pro lázeňské hosty a návštěvníky města. Pro hosty je k dispozici asi 1 500 lůžek v 8 lázeňských hotelích kategorie 3*, 4*. Kromě hotelů společnost Lázně Františkovy Lázně a. s. vlastní a provozuje historické i nové balneologické služby. Ve městě je dalších osmnáct subjektů s 1 330 lůžky, které působí v lázeňském průmyslu. Lázeňské služby poskytují také dvě státní zařízení – Vojenská lázeňská léčebna Františkovy Lázně, která je součástí Vojenských lázeňských a rekreačních zařízení Praha v majetku Ministerstva obrany, a Lázeňský ústav Luna, který je součástí společnosti Lázeňské léčebné ústavy Ministerstva vnitra.

Městský úřad Františkovy Lázně zřídil a spravuje příspěvkové organizace, jako jsou Městské muzeum, Městská knihovna, Městské kulturní středisko, Dům dětí a mládeže a školní družina, mateřské školy, základní školy a Základní umělecká škola Jára Cimrmana. Městský úřad Františkovy Lázně vlastní a spravuje lázeňské lesy, které mají charakter lesů zvláštního určení.

Františkovy Lázně, vila Imperial

5.3 Klíčové zainteresované subjekty

Členy jsou:

- **ČESKÉ LÁZNĚ – SALONY EVROPY** je zastřešující pojem používaný k popisu podílníků na správě lokality světového dědictví. Je zde zřejmý přesah s vlastníky popsány výše, kteří jsou také zainteresovanými subjekty, ale jde o orgány jako vládní orgány, které nevlastní, ale mají vliv a jsou přímo zapojeny do správy.
- **ICOMOS CZ**
Český národní komitét ICOMOS provádí výzkum památek, sídel a krajiny na národní a mezinárodní úrovni a vydává odborná hodnocení pro jejich ochranu a péči.
- **Národní památkový ústav, Regionální pracoviště Loket**
- **Městské muzeum Františkovy Lázně, příspěvková organizace města Františkovy Lázně**
- **Lázně Františkovy Lázně a. s.**
- **Národní přírodní rezervace SOOS**
- **Turistické infocentrum Františkovy Lázně**
- **Galerie Brömse**

5.4 Zdroje a financování

Financování renovací a údržby kulturních památek v České republice je především povinností vlastníka památky. Nemovitostí nacházející se na území komponenty Františkovy Lázně a její nárazníkové zóny jsou převážně ve vlastnictví státu, města nebo soukromých subjektů. Proto jsou zdroji financování veřejné rozpočty nebo soukromé zdroje. Rovněž je možné získat finanční podporu na obnovu kulturních památek z různých programů financování, jako jsou programy EU a dotační tituly na státní a regionální (kraj nebo obec) úrovni nebo programy firem a neziskových organizací. Aktivním členem při získávání grantů zůstává vlastník, jemuž pomáhají orgány státní správy a Státní památkový ústav.

Mezinárodní úroveň

- **Strukturální fondy EU pro období 2014–2020**

Během programového období 2014–2020 je důležitým základem různých oblastí obnovy a rozvoje v České republice podpora z Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF). Pro městskou památkovou rezervaci Františkovy Lázně by mohly být zvažovány následující fondy:

- **ERDF (Evropský fond pro regionální rozvoj)** se zaměřuje hlavně na podporu produktivních investic

zejména pro malé a střední podniky, na stavební infrastrukturu pro základní služby pro občany a podnikatele, investice do výzkumu a vývoje, na zabezpečení vnitřního regionálního potenciálu a vytváření sítě, spolupráce a výměnu zkušeností.

- **ESF (Evropský sociální fond)**, jehož cílem je podporovat vysokou míru zaměstnanosti a kvalitních pracovních míst, pracovní mobilitu, vyšší úroveň vzdělávání a odborné přípravy, rovnost pohlaví, rovné příležitosti a nediskriminaci a také podporovat sociální integraci a bojovat proti chudobě.
- **CF (Kohezní fond)** se zaměřuje na investice do infrastruktury v oblastech životního prostředí, dopravní infrastruktury evropského významu a účinného využívání energie.

Národní úroveň

Dotace a financování Ministerstvem kultury ČR

Podle čl. 16 odst. 2 zákona o státní památkové péči může v případě mimořádného společenského zájmu na zachování kulturní památky příspěvek na obnovu kulturní památky poskytnout ze státního rozpočtu Ministerstvo kultury (například se jedná o jedinečnou kulturní památku svého typu, pokud je kulturní památka v dezolátním stavu, který nezavinil její vlastník, nebo pokud je kulturní památka vložena do jednoho ze specializovaných financovaných programů Ministerstva kultury). V současnosti existuje několik specializovaných programů pro obnovu různých typů kulturních památek a památkových území. Níže lze nalézt pouze základní informace, podrobné informace najdete na webových stránkách Ministerstva kultury: <https://www.mkcr.cz/dotacni-programy-237.html>. Díky akciové společnosti Lázně Františkovy Lázně byly do parků opětovně nainstalovány dříve odstraněné sochy rakouských osobností, jako jsou císař František I. a Josef II. Péče města o vzhled městského památkového území byla oceněna prvním místem v národní soutěži „Historické město 2004“ vyhlášené Ministerstvem kultury.

Nejdůležitější stavbou ve městě byla velká rekonstrukce Společenského domu s citlivými přístavbami i úpravami bezprostředního okolí. Akciová společnost Lázně Františkovy Lázně opravila řadu lázeňských budov. Můžeme zmínit větší akce – rekonstrukce budov Royal, Goethe, Pavlík, Belveder, Metropol (1998–2008). Rekonstrukce lázeňského hotelu Imperial a lázeňského hotelu Harvey (2012–2013).

Program záchrany architektonického dědictví

Příspěvky na obnovu kulturních památek, které jsou nejceněnější součástí architektonického dědictví, konkrétně na práce směřující k záchraně kulturní památky nebo k záchraně těch jejích částí, jež tvoří podstatu kulturní památky.

Havarijní program

Z tohoto programu poskytuje Ministerstvo kultury příspěvky na zajištění nejnaléhavějších oprav nemovitých kulturních památek, zejména na odstranění havarijního stavu střech a nosných konstrukcí staveb.

Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón

V tomto programu jsou poskytovány příspěvky na obnovu kulturních památek nacházejících se v nejcennějších částech historických měst prohlášených za památkové rezervace. Finanční příspěvky mohou být z tohoto programu poskytovány pouze tehdy, pokud má příslušné město zpracovaný vlastní program regenerace a pokud se zároveň finančně podílí (společně s vlastníkem) na obnově kulturní památky.

Program restaurování movitých kulturních památek

Z tohoto programu jsou poskytovány příspěvky na obnovu (restaurování) movitých kulturních památek, zejména významných děl výtvarných umění nebo uměleckořemeslných prací umístěných v budovách zpřístupněných veřejnosti pro kulturní, výchovně vzdělávací nebo náboženské účely (například obrazy a sochy v kostelech).

Program Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností

Finanční prostředky v programu jsou určeny na zachování a obnovu nemovitých kulturních památek, které se nalézají mimo památkové rezervace a zóny, nejsou národními kulturními památkami a nejsou ve vlastnictví státu.

Program Podpora pro památky UNESCO

Finanční prostředky lze čerpat na tvorbu management plánů, vědeckovýzkumné aktivity a prezentace, propagaci a edukaci statků UNESCO. Účelem programu je nejen podporovat všestranný rozvoj památek zapsaných na Seznam světového dědictví, které se nacházejí na území ČR, ale také podporovat nominované statky, které jsou uvedeny na předběžném seznamu statků v České republice, což se týká rovněž města Františkovy Lázně.

Program Kulturní aktivity v památkové péči

Umožňuje finančně podporovat veřejně prospěšné projekty předložené spolky, popř. dalšími subjekty, jejichž činnost napomáhá k ochraně nemovitého i movitého památkového fondu v ČR a k nejširší popularizaci péče o něj.

Program podpory záchranných archeologických výzkumů

Byl založen společným ustanovením Ministerstva kultury a Ministerstva financí jako jeden z nástrojů pro provádění mezinárodních závazků České republiky podle Úmluvy o ochraně evropského archeologického dědictví, který podporuje záchranu archeologických výzkumů prováděných příslušnými organizacemi.

Krajská úroveň

Regionální operační program NUTS II Severozápad

Program je určen pro region soudržnosti tvořený Karlovarským a Ústeckým krajem. Globálním cílem je zvýšit atraktivnost kraje pro investice, podnikání a život občanů. Financování vyplývá z regionálních operačních programů EU v konvergenčním cíli.

- Regenerace a rozvoj měst
- Integrovaná podpora místního rozvoje
- Dostupnost regionu a dopravy
- Udržitelný rozvoj cestovního ruchu
- Technická pomoc

Financování z rozpočtu Karlovarského kraje

Príspevky jsou poskytovány na obnovu kulturních památek a historicky cenných budov na území Karlovarského kraje, včetně příspěvků na fázi schematického návrhu a přípravu projektové dokumentace pro obnovu kulturních památek (například vypracování stavebního a historického průzkumu). Bližší informace jsou k dispozici na webových stránkách Karlovarského kraje.

Podpora kulturních aktivit schvalovaná přímo z rozpočtu Karlovarského kraje

Príspevky schvalované přímo z krajského rozpočtu jsou určeny pro pravidelné kulturní akce, které mají nadregionální význam a dlouhodobou tradici:

- Mezinárodní festival J. Strausse Františkovy Lázně
- Františkolázeňské léto – Česko-německé dny kultury Františkovy Lázně
- Zlatý tapír 2017 (festival kresleného humoru)
- Literární Františkovy Lázně – 2017 (mezinárodní festival prózy a poezie)

Historický jarmark na hradě Seeberg Kromě toho je podpora také zaměřena na činnosti v cestovním ruchu a ochranu životního prostředí.

Místní úroveň

Strategický plán rozvoje města Františkovy Lázně

Existuje pět sfér priorit pro čerpání grantů, které se také týkají nominovaného statku ve Františkových Lázních: Podpora rozvoje podnikání v oblasti lázeňství, pěší turistiky a dalších forem cestovního ruchu. Modernizace léčebných, ubytovacích a stravovacích zařízení. Alternativní léčebné a pobytové programy, využití lázeňské a turistické infrastruktury pro místní občany. Rozšiřování a regenerace parků, údržba zeleně. Navrhovaná část

strategického plánu představuje klíčovou část strategie a vize rozvoje města na dobu 15 let do roku 2023.

Podpora aktivit v oblasti balneologie a životního prostředí

Kulturní aktivity menšího rozsahu jsou po řadu let podporovány z Fondu kultury města. Fond je určen na podporu kulturních aktivit a projektů jako nástroj estetického rozvoje občanů města, ale také jako podpůrný faktor pro rozvoj cestovního ruchu. Fond kultury byl zřízen jako trvalý specializovaný fond města Františkovy Lázně. Tato podpora je poskytována ve formě příspěvků a grantů pro zahraniční i místní subjekty. Městský úřad Františkovy Lázně pravidelně začleňuje do svého rozpočtu investiční a neinvestiční granty pro své příspěvkové organizace a další lázeňské subjekty:

- Městské muzeum
- Městská knihovna
- Destinační a informační agentura Františkovy Lázně z. ú.
- Geofyzikální ústav Akademie věd ČR, projekt na otevření a zpřístupnění Goethovy štolý v sopce Komorní hůrka
- Lázeňské lesy Františkovy Lázně kromě správy lesů v terapeutické krajině města Františkovy Lázně rovněž zajišťují údržbu sítě stezek.

Město Františkovy Lázně finančně podporuje celou řadu kulturních akcí ve městě. Kromě kulturních akcí nadnárodního významu uvedených výše sem patří například podpora městských kulturních organizací (divadlo, orchestr, galerie), podpora dalších kulturních akcí (Mezinárodní festival J. Strausse Františkovy Lázně, divadlo na hradě Seebergu, Františkolázeňské léto, Literární Františkovy Lázně, pořádání koncertů, přednášek, seminářů, výstav atd.), podpora aktivit místních kulturních spolků a také vlastní kulturní akce (například zahájení lázeňské sezony, Dny evropského kulturního dědictví, kulturní vzdělávání dětí a mládeže).

Mezinárodní festival J. Strausse Františkovy Lázně

5.5 Komunikační systém, účast veřejnosti a zapojení zainteresovaných subjektů

Během přípravy nominační dokumentace byl sestaven jeden tým, který se aktivně věnoval přípravě Management Plánu. Tento tým tvoří zástupci místních orgánů (městských, regionálních) jednotlivých komponent, zástupci odborné organizace památkové péče (Národní památkový ústav) a ochrany přírodních minerálních zdrojů.

Efektivní řízení tří českých komponent sériového nadnárodního statku bude od data zápisu zajišťovat na regionální a místní úrovni dobrovolný svazek obcí ČESKÉ LÁZNĚ – SALONY EVROPY. Jako koordinační centrum bude společně s dobrovolným svazkem obcí ČESKÉ LÁZNĚ – SALONY EVROPY zřízena řídicí skupina; z jejích členů bude jmenován koordinátor, jehož úkolem bude koordinace správy tří českých komponent a jenž bude pověřen dohledem nad plněním a aktualizací Management Plánu. Pro správu a monitorování bude zřízena kancelář tvořená třemi členy – koordinátor, sekretářka a výkonný pracovník.

Management Plán je navržen jako otevřený dokument, který bude pravidelně aktualizován a doplňován za podpory příslušných zástupců různých sfér, odborné a zájmové veřejnosti (včetně neziskových organizací). V rámci skupiny bude jmenován site manager, manažer komponenty sériového statku. Jmenování site managera. Na místní úrovni správy bude zřízena pracovní terénní skupina, jež bude tvořena stálým týmem poradců a týmem externích konzultantů, kteří budou přímo v terénu sledovat dodržování úmluv o ochraně a rozvoji komponenty podle všech účinných právních předpisů.

5.6 Analýza/popis aktuálního režimu managementu

Od roku 2012, kdy byl založen dobrovolný svazek obcí ČESKÉ LÁZNĚ – SALONY EVROPY, na jejichž území se nacházejí nominované komponenty, zasedají jednotliví zástupci měst ve správní radě a dozorčí radě. V roce 2017 byla radou Karlovarského kraje založena pětičlenná Rada pro UNESCO s cílem dohlížet na přípravu národní nominační dokumentace a Management Plánu.

Františkovy Lázně, jezdecká socha císaře Františka v Městském parku

5.7 Řízení rizik

Environmentální tlaky

Pro území města Františkovy Lázně je specifické velké zastoupení přírodního bohatství. Dotčené území je z hlediska ochrany přírody bez problémů; jsou prosazovány právní zájmy ochrany, pokud jde o právní ochranu současného stavu životního prostředí. Pro celé území je charakteristický vysoký počet vývěrů minerální vody, plynů a peloidů.

Odpovědné orgány (místní a státní) věnují pozornost ochraně krajiny, jejích aspektů a typických prvků, jmenovitě zachování a integritě přírodních léčivých zdrojů. Ochranu životního prostředí ve Františkových Lázních, ochranu přírody a krajiny, ochranu ovzduší nebo odpadové hospodářství zajišťuje Odbor životního prostředí Městského úřadu Františkovy Lázně. Kromě vydávání povolení nebo rozhodnutí ve správním řízení provádí inspekční činnost zaměřenou na dodržování platných právních předpisů. Františkovy Lázně vytvořily místní urbanistický systém ekologické stability, který je součástí plánování města. Celkově má město velmi příznivé urbanistické předpoklady a podmínky pro ochranu přírodních hodnot území, kvality krajiny a jednotlivých součástí prostředí.

Revitalizace vnitřní a vnější lázeňské krajiny prováděná déle než 20 let slouží k prevenci nevhodných tlaků na životní prostředí. Provádějí se také pasivní opatření na ochranu ovzduší, jako je údržba zeleně a lesnická opatření, vysazování stromů, keřů, trvalek a jednoletých rostlin, alejí a parkových stezek.

Velká péče je věnována ochraně přírodních léčivých zdrojů a udržování vhodné správy památkových rezervací. Jedním z možných rizik je eroze (a koroze). Aby se eliminovala tato rizika, je nezbytné získat závazná stanoviska podle zákona č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích (lázeňský zákon), od Českého inspektorátu lázní a pramenů, pokud se provádějí zásahy do terénu nebo povolují stavby v chráněných rezervacích přírodních léčivých zdrojů.

Na území lázeňského města se nacházejí prameny, které jsou sváděny převážně ve slatinné vrstvě do mělkých nádrží s volným přepadem nebo čerpány, a nově zachycené prameny jsou vyváděny na povrch pomocí sběrných vrtů. Pro ochranu pramenů byly vládním usnesením č. 943 ze 13. 11. 1959 a ve smyslu zákona č. 164/2001 Sb. (lázeňský zákon) stanoveny ochranné rezervace a režim ochrany.

Františkovy Lázně mají dobrou kvalitu ovzduší, která se výrazně zlepšila během druhé poloviny devadesátých let díky odsíření velkých zdrojů znečištění v sousedních okresech, zavedení plynu, rozvodům tepla ve městě a regulaci dopravy ve městě.

Riziko povodní a přijatá ochranná opatření

Na území komponenty je poměrně nízké riziko povodní. Může souviset se zvýšením hladiny vody v důsledku krátkodobých letních bouřek, dlouhodobých regionálních dešťů nebo tání sněhu během zimního a jarního období. V případě přívalového deště a jarního tání je záplavové území Slatinného potoka vymezeno v úseku Tršnice, Dlouhé Mosty, Františkovy Lázně, Krapice.

Město je účinně chráněno systémem vodního díla Mlýnský rybník a vodní nádrže Skalka. Nádrž byla vybudována v letech 1962–1964, aby zajistila zásobu vody a ochranu před povodněmi pro Františkovy Lázně i město Cheb. Aby se zvýšila bezpečnost vodního díla během extrémních povodní, byl v letech 1998–2000 vybudován další bezpečnostní přepad. Po této rekonstrukci je nyní toto dílo bezpečné i během takzvané desetitisícileté vody, to znamená, že je bezpečné, pokud nedojde k přelítí, které způsobí protržení přehrady a zaplavení města Františkovy Lázně. V blízkosti Františkových Lázní se nachází velký počet rybníků, které mají zádržný charakter. Největší z nich je rybník Amerika s rozlohou 45 ha.

Riziko požáru a protipožární opatření

Vzhledem k charakteru komponenty hrozí nebezpečí poškození v důsledku požáru zejména na zastavěném území. Správními orgány pro požární ochranu jsou Ministerstvo vnitra ČR a Hasičský záchranný sbor Karlovarského kraje. Úkoly statní správy jsou plněny na základě přenesených pravomocí také městskými orgány. Rada Karlovarského kraje vydává požární poplachový plán kraje a stanoví podmínky pro zabezpečení celkového pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, vodními zdroji pro hašení požárů a zajišťování požární ochrany v budovách zvláštního významu.

Organizace a pravidla požární ochrany upravuje Požární řád schválený městem Františkovy Lázně v roce 2005. Přijetí oznámení o požáru, přírodní katastrofě nebo jiné nouzové situaci v katastru města zajišťuje systém ohlašoven požáru. Ohlašování požáru a provádění prací zaměřených na záchranu a likvidaci během přírodních katastrof a jiných nouzových situací trvale zajišťuje sbor dobrovolných hasičů Skalná. Město Františkovy Lázně má zásoby vody a další majetek pro hašení požárů. Tím se zajišťuje vhodná kapacita a kvalitativní stav ochrany města před požáry.

Seizmická činnost v kraji

Seizmickou činnost v celé České republice monitoruje Geofyzikální ústav Akademie věd České republiky. V porovnání s ostatními regiony České republiky je v Karlovarském kraji mírně zvýšená seizmická činnost zemské kůry, což vede k občasným výskytům slabých zemětřesení (do stupně 5 na Richterově stupnici); celkové riziko zemětřesení na území komponenty a její nárazníkové zóny je však nízké. V minulosti nebyla zaznamenána žádná katastrofická zemětřesení.

Další možné rizikové faktory – letecká doprava

Další rizika by mohla plynout z nevhodné urbanizace území, změny neurbanizovaného území pro jiné aktivity

(vedení nových tras dopravní a technické infrastruktury, pěší, cyklistické nebo lyžařské stezky, individuální rekreační oblasti), což by mohlo vést ke změnám mikroklimatu, kontaminaci půdy nebo odvodnění krajiny. Vzhledem k vysoké ochraně území je toto nebezpečí omezeno téměř na nulu.

Odpovědná návštěvnost na místech světového dědictví

Cestovní ruch ve Františkových Lázních se začal masivně rozvíjet zejména po roce 1989 a dnes patří město mezi tři nejnavštěvovanější místa v České republice. Odvětví cestovního ruchu je kombinací lázní, wellness a turismu. Lázeňští hosté absolvují tradičně tři týdny léčby, zatímco wellness a turistické pobyty jsou obvykle kratší. Františkovy Lázně navštěvuje zejména zahraniční klientela. Společnost Lázně Františkovy Lázně a. s. patří mezi největší zaměstnavatele. Většina podnikatelských subjektů ve Františkových Lázních se specializuje na catering a služby.

Č.	Popis hrozby:	Stupnice hrozby; velká 1 až malá 6					
		1	2	3	4	5	6
1	Budovy a výstavba				X		
2	Dopravní infrastruktura						X
3	Infrastruktura služeb						X
4	Znečištění						X
5	Využívání/změny biologických zdrojů						X
6	Dobývání materiálních zdrojů						X
7	Místní podmínky ovlivňující fyzické struktury					X	
8	Sociální/kulturní využívání dědictví						X
9	Další lidské činnosti						X
10	Změna klimatu a extrémní povětrnostní podmínky						X
11	Náhlé ekologické nebo geologické události					X	
12	Invazní/nepůvodní druhy nebo přemnožené druhy						X
13	Správní a institucionální faktory					X	

Tabulka posouzení rizik byla využita k identifikaci mezer a ke kontrole toho, že byla zavedena nezbytná opatření na ochranu výjimečné světové hodnoty.

Františkovy Lázně, Lázně I – Luisiny lázně

5.8 Stav statku

Všechny rozvojové činnosti v rámci komponenty jsou regulovány předpisy o památkové péči a dalšími předpisy, jmenovitě zákonem o státní památkové péči a zákonem č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, a podléhají dohledu ze strany příslušných orgánů. Podle vyhlášky Ministerstva kultury č. 476/1992, týkající se prohlášení území historického jádra Františkových Lázní za památkovou rezervaci, má památková rezervace Františkovy Lázně zvýšenou ochranu historického městského komplexu a dokladů lidské činnosti. Už v roce 1992 bylo lázeňské centrum Františkových Lázní prohlášeno za městskou památkovou rezervaci. Nařízením vlády České republiky č. 430/2017 Sb. ze dne 6. prosince 2017 byla ochranná zóna rozšířena na přilehlou lázeňskou krajinu a vyhlášena městskou památkovou rezervací. Zřízení památkových rezervací v okolí přírodních léčivých zdrojů brání v jejich poškození nebo případné kontaminaci.

Územní a stavební rozvoj ve Františkových Lázních je dlouhodobě regulován územním plánováním a dalšími zákony a legislativními opatřeními. Od druhé poloviny 19. století se zde počítalo pouze s lázeňskými funkcemi, funkčním a prostorovým využitím lázeňských ploch; nejsou zde žádné průmyslové podniky ani řemeslnické

dílny. V současnosti je území ve stabilizovaném stavu. Systém dopravní a technické infrastruktury je funkční a nevykazuje žádné kritické hodnoty.

Prísnu definici budování nových staveb na dosud nezastavěných parcelách stanoví urbanistická studie města pro prostorovou regulaci historického jádra města Františkovy Lázně. Výstavbě narušující historickou strukturu zastavěného území v lázeňské rezervaci brání regulační podmínky pro výstavbu na území s vyššími požadavky na výstavbu (část městské památkové rezervace), které určuje orgán územního plánování v souladu s prohlášením orgánu památkové péče.

Vývoj a rozvoj města určuje integrovaný plán rozvoje Františkových Lázní, Plán ochrany MPR Františkovy Lázně a Program regenerace MPR Františkovy Lázně.

Stav zachování hlavních prvků

Č.	Prvek	Stav zachování	Poznámka
3.1	Prameny		
3.1.1	Františkův	Dobrý	
3.1.2	Pramen Glauber I	Špatný	Plánovaná obnova
3.1.3	Pramen Glauber II Pramen Glauber III Pramen Glauber IV	Dobrý	
3.1.4	Luisin pramen	Střední	
3.1.5	Sluneční pramen	Dobrý	
3.1.6	Pramen Stanislav	Střední	
3.1.7	Nový pramen	Střední	
3.1.8	Pramen Adler	Dobrý	
3.1.9	Solný pramen	Špatný	Plánovaná obnova
3.1.10	Luční pramen	Střední	
3.1.11	Pramen Palliardi	Špatný	
3.2	Městský soubor lázeňské čtvrti		

3.2.1	Soubory budov spojených s „léčivými“ vodami		
3.2.1.1	Pavilon Františkova pramene	Dobry	
3.2.1.2	Nová kolonáda s Plynovými lázněmi	Dobry	
3.2.1.3	Pavilon Luisina pramene a Studeného pramene	Dobry	
3.2.1.4	Kolonáda Solného a Lučního pramene	Střední	Plánovaná obnova
3.2.1.5	Dvorana Glauberových pramenů	Dobry	
3.2.1.6	Lázeňský pavilon pramene Natálie	Špatný	Plánovaná obnova
3.2.1.7	Luisiny lázně	Špatný	Plánovaná obnova
3.2.1.8	Císařské lázně	Střední	Čekají na dokončení obnovy
3.2.1.9	Slatinné lázně	Špatný	Čeká se na novou revitalizaci a otevření síně veřejnosti
3.2.2	Budovy pro zábavu a radovánky		
3.2.2.1	Společenský dům	Dobry	
3.2.2.2	Divadlo Boženy Němcové	Dobry	Budova byla citlivě renovována
3.2.3	Ubytování		
3.2.3.1	Dům U tří lilí	Dobry	
3.2.3.2	Dům U Římského císaře (K rakouské císařské koruně)	Dobry	
3.2.3.3	Dům U Černého orla (dnes součást hotelu Slovan)	Špatný	Připravuje se komplexní obnova
3.2.3.4	Dům Beethoven	Dobry	
3.2.3.5	Dům Beseda (Arcivévoda Štěpán, Ruský dům)	Dobry	
3.2.3.6	Lázeňský hotel Savoy (Město Lipsko)	Dobry	
3.2.3.7	Lázeňský dům Goethe (Dům u ruské velkovévodkyně)	Dobry	

3.2.3.8	Lázeňský dům Máj	Dobry	
3.2.3.9	Lázeňský dům Windsor	Špatný	Připravuje se komplexní obnova
3.2.3.10	Lázeňský dům Rubeška	Střední	
3.2.3.11	Lázeňský dům Metropol	Dobry	
3.2.3.12	Hotel Pawlik (Královská vila)	Dobry	
3.2.3.13	Vila Imperial	Dobry	
3.2.3.14	Vila Steinsberg	Dobry	
3.2.3.15	Městské muzeum – vila hasičského spolku	Dobry	
3.2.4	Církevní stavby: kostely a hřbitovy		
3.2.4.1	Kostel Povýšení sv. Kříže	Dobry	
3.2.4.2	Evangelický kostel sv. Petra a Pavla	Dobry	
3.2.4.3	Pravoslavný chrám svaté kněžny Olgy	Střední	Probíhá komplexní obnova, dokončují se opravy
3.3	Zelené prostředí „terapeutické a rekreační lázeňské krajiny“		
3.3.1	Městské sady	Střední	
3.3.2	Jižní zahrady	Dobry	
3.3.3	Sady Bedřicha Smetany	Střední	Připravuje se komplexní obnova
3.3.4	Sady Solného a Lučního pramene	Dobry	
3.3.5	Westend park	Dobry	
3.3.6	Lesopark Amerika	Špatný	Připravuje se komplexní obnova
3.3.7	Lesopark u Natáliina pramene	Dobry	
3.3.8	Restaurace Amerika	Dobry	
3.3.9	Rozhledna Salingburg	Dobry	
3.3.10	Výletní restaurace Zámeček (Dankwarte)	Dobry	
3.4	Lázeňská infrastruktura		

3.4.1	Lázeňská poliklinika (plnírna minerálních vod)	Dobrý	Kompletně obnovena v roce 2017
3.5	Internacionalismus, vědecké, umělecké a literární hodnoty, události a kulturní tradice		
3.5.1	Penzion Stadt Dresden	Střední	
3.5.2	Deutsches Haus (nyní hotel Palace)	Dobrý	
3.6	Lázeňská krajina	Dobrý	

Seznam prvků podle nominační dokumentace.

5.9 Monitoring Františkových Lázní jako lázní

5.9.1 Společný monitoring

Monitoring je vyžadován k poskytnutí pravidelných důkazů o stavu zachování statku, které s postupem času tvoří obecné informace o změnách a trendech. Klíčové ukazatele stanovené pro měření stavu zachování jsou uvedeny v oddíle 6 a 6.a nominační dokumentace. Představenstvo Slavných lázní prostřednictvím Sekretariátu bude orgánem odpovědným za koordinaci monitorovací činnosti společně se státy a Mezivládním výborem. Místní monitoring komponent je začleněn do jedenácti Lokálních Management Plánů a hlášen v kapitole 6 nominační dokumentace.

Společný monitoring: Představenstvo Slavných lázní uznává nutnost zavést účinná opatření pro bilaterální a multilaterální spolupráci při společném systematickém monitoringu stavu zachování komponent série. Bude zavedeno školení s cílem vyzkoušet každý rok společný monitorovací postup mezi dvěma nebo třemi komponentami, zaměřený na výměnu zkušeností a příkladů dobré praxe. Představenstvo Slavných lázní bude organizovat toto školení prostřednictvím Skupiny site managerů a hlásit obecná zjištění ve výroční zprávě. Tento informační proces bude podpořen zásadami preventivní péče, údržby a monitoringu, jak je propaguje Precomos, (the UNESCO Chair of Preventive Conservation at the Katholieke Universiteit Leuven, viz www.precomos.org) a tři stupně prevence: i) prevence formou zabránění příčinám poškození, ii) prevence prostřednictvím monitoringu, který detekuje rané symptomy poškození, a iii) prevence, jež zabrání dalšímu šíření poškození nebo rozvoji sekundárních nežádoucích účinků.

Periodický reporting: Globální monitorovací systém, který umožňuje každému státu reagovat na požadavky obsažené v Úmluvě o světovém dědictví a umožňuje účinný monitoring skutečného stavu zachování sériového statku a jeho komponent. Periodický reporting probíhá v každém regionu UNESCO v šestiletém cyklu, přičemž poslední cyklus v Evropě byl zahájen v roce 2012 a dokončen v roce 2015. Vychází z vlastního posouzení obvykle prováděného site managery ve spolupráci s příslušným odborným orgánem odpovědným za ochranu památky a před odesláním ho kontroluje daný stát. V budoucnu však bude potřeba provádět další školení osob, které předkládají dotazníky, aby se odstranila široká škála výkladů některých pokládaných otázek. Mezivládní výbor prostřednictvím Sekretariátu bude orgánem odpovědným za koordinaci dotazníků s vlastním posouzením v příštím cyklu periodického reportingu s plným zapojením Představenstva Slavných lázní a ve spolupráci s národními kontaktními osobami pro záležitosti světového dědictví v rámci jednotlivých států. Mezivládní výbor dohlíží na vypracování periodického hlášení, protože sedm států se bude muset dohodnout na jednom periodickém hlášení za celý statek.

Reaktivní monitoring: Reporting ze strany UNESCO a poradních organizací Výboru pro světové dědictví o stavu zachování specifických statků světového dědictví, které jsou ohrožené. Za tímto účelem státy předloží specifická hlášení a studie dopadů pokaždé, když se vyskytnou výjimečné okolnosti nebo bude probíhat práce, která může mít dopad na výjimečnou světovou hodnotu statku nebo stav jeho zachování. Bude povinností každého státu nebo Länder, aby odpověděly na všechny žádosti o informace z Centra světového dědictví a ICOMOS a aby nahlásily všechny odpovědi Mezivládnímu výboru. Státy také musejí oznámit Mezivládnímu výboru co nejdříve jakoukoli navrhovanou výstavbu, která by mohla ohrozit výjimečnou světovou hodnotu statku. Pokud se po oznámení Výbor pro světové dědictví rozhodne pro misi reaktivního monitoringu, bude se zabývat problémy a otázkami identifikovanými v rámci sériového statku a určí, které komponenty by mohly být ovlivněny a jaký má každá z těchto komponent vztah k výjimečné světové hodnotě. Mise poté navštíví příslušné komponenty a předloží hlášení o zjištěních, kde jasně určí, zda je ohrožena výjimečná světová hodnota statku jako celku. Pokud k takové situaci dojde, příslušný stát nebo Länder musejí konzultovat s ostatními členy Mezivládního výboru a Představenstvem Slavných lázní, jaká opatření by se měla co nejdříve podniknout.

Monitoring Operativních opatření: Opatření dohodnutá Představenstvem Slavných lázní s cílem zavést Management Plán statku Slavné lázně Evropy se monitorují jednou za rok a výsledky se předkládají ve výroční zprávě. Monitoring tohoto procesu provádí Sekretariát po případné konzultaci se členy Skupiny site managerů.

Monitoring Operativních opatření zahrnuje dva přístupy. Zaprvé monitoring stavu lokality a za druhé monitoring provádění opatření stanovených v Operativních opatřeních. K dispozici jsou různé ukazatele, které při posuzování informují o stavu lokality. Patří k nim:

Atributy a vlastnosti	Popis	Fyzické prvky popsané v oddíle 2a
Minerální prameny	Přírodní geotermální a studené minerální prameny, jejich různé vlastnosti u jednotlivých komponent (a v jejich rámci), společně s řízením a ochranou vodních zdrojů.	Prameny a vlastnosti jejich vody; mechanismus čerpání z pramene, kryty vývěřů, kohoutky a další konstrukce; zařízení pro rozvod vřidelní vody; fontány.
Lázeňská historická městská krajina	Inovativní a progresivní urbanistický návrh a jeho interakce se specifickými přírodními prvky. Specifické prostorové plánování lázeňských měst, které odráží novou městskou typologii, jež nemá žádnou ranější obdobu.	Geologie, topografie, geomorfologie a hydrologie; výrazný urbanistický plán lázeňského města, jenž definuje sdílenou formu a funkci mezi všemi komponentami, ale který se odráží v charakteristických obměnách v každé komponentě; soubory lázeňských staveb a prostor, zahrady a parky, promenády; prostředí.
Lázeňská architektura	Forma a provedení budov a staveb vybudovaných pro léčivé a léčebné účely, pro odpočinek, setkávání a komunikaci, včetně mezinárodních klubů. Ubytování pro lázeňskou klientelu, včetně mezinárodních hotelů a vil.	Lázeňské prototypy a lázeňské budovy velké rozmanitosti a kvality, například pavilony, strojovny čerpadel, pitné sítě, koupele a bazény, fontány, nemocnice, zdravotnické místnosti, kolonády, promenády a mosty, plnění do lahví a získávání soli, výroba pastilek, kasina, společenské místnosti, čítárny, koncertní sály, hudební pavilony, divadla, opery, galerie a muzea, kostely a hřbitovy, grandhotely, ubytování, palácový a rozmanitý styl slavných vil.
Terapeutická a rekreační krajina	Vyprojektovaná volná prostranství a prostředí pro lázeňská města a správa širší krajiny s cílem vytvářet terapeutické stezky, příležitosti ke cvičení, sportu a odpočinku.	Rekreační parková krajina a stezky; projektované lesní stezky, cesty a silnice; lanové dráhy; stezky na kopce; rozhledny a pozorovatelný; restaurace, kavárny a bary v lázeňské krajině; sportovní zařízení (golfová hřiště, tenisové kurty, dostihové dráhy); projektované malebné prostředí; vyhlídky.
Lázeňská podpůrná infrastruktura	Raná a technicky vyspělá a výrazně lázeňská podpůrná infrastruktura.	Ředitelství lázní; železniční stanice, železnice a lanové dráhy; správní budovy; provozy pro plnění vřidelní vody do lahví; zařízení pro získávání a výrobu soli; jatka; kanalizace; potrubí pro dodávky vřidelní vody.
Pokračující lázeňská funkce	Režim „brání kúry“, společně se souvisejícími aktivitami, představuje pokračující udržitelnou funkci a živou tradici s výrazným přínosem k identitě a smyslu pro místo.	Tradiční lázeňské prvky, které se dále používají; nové doplňkové stavby, které udržují kulturní praxi lázeňské tradice, integrují sociální hodnoty a současné ekonomické procesy/funkce a jsou v souladu s navrhovanými hodnotami světového dědictví.
Vědecké, umělecké a literární hodnoty, události a kulturní tradice	a) Výsledky v lázeňské vědě a dalších vědeckých, společenských a kulturních oborech; b) módní místa, která souvisí s díly „vysokého umění“ v hudbě, literatuře a malířství; c) centra politické moci a událostí; d) náboženská a duchovní tolerance.	a) Místa a specifické budovy, kde došlo k významnému pokroku při rozvoji vědeckých principů balneologie, hydroterapie, krenologie a dalších lékařských diagnostik, které se vztahují k minerální vodě (a jiným vědeckým, společenským a kulturním činům). Místa, která pomáhala transformovat společnost a vytvářela přenosné způsoby sdružování; b) místa, kde vzniklo nebo bylo poprvé předváděno „vysoké umění“; c) místa důležitých politických událostí nebo místa, kde byla učiněna řada důležitých rozhodnutí; d) kostely, synagogy a další církevní zařízení různého vyznání, související s mezinárodní a multikulturní lázeňskou klientelou.

Klíčové ukazatele byly vypracovány s cílem posoudit stav zachování těchto klíčových atributů jako ukazatelů pro výjimečnou světovou hodnotu jako celek. Periodický monitoring bude požadovat posouzení stavu zachování až 15 atributů (pět je považováno za optimální počet) na následující čtyřbodové stupnici:

Ztracený: Došlo ke ztrátě nebo změně většiny aspektů tohoto atributu, což způsobilo velkou ztrátu významu tohoto atributu.
Vážně narušený: Došlo ke ztrátě nebo změně mnoha aspektů tohoto atributu, což vedlo k výraznému omezení významu tohoto atributu.
Narušený: Již došlo k částečné ztrátě nebo změně aspektů tohoto atributu, ale jejich celkový stav nemá trvalý nebo zásadní vliv na tento atribut.
Zachovaný: Tento atribut je v podstatě neporušený a jeho celkový stav je stabilní nebo se zlepšuje. Dostupné důkazy svědčí pouze o případném malém narušení tohoto atributu.

Ty se použijí k posouzení celkového stavu zachování výjimečné světové hodnoty, včetně integrity a autenticity statku.

Management Plán statku stanoví šest klíčových ukazatelů pro monitoring stavu zachování nominovaného statku světového dědictví. Ty monitorují stav šesti fyzických atributů výjimečné světové hodnoty popsanych v nominační dokumentaci a v oddíle 3.2 tohoto Lokálního Management Plánu. Tato tabulka uvádí pro každý z těchto atributů požadovaný stav zachování, který se musí zachovat nebo dosáhnout, opatření použitá k posouzení stavu zachování a periodicitu monitoringu. U ukazatelů, které se zaznamenávají pravidelně, se site manageři dohodnou, kdy bude zaznamenávání prováděno, aby data byla soudobá napříč celým statkem.

Tyto monitorovací ukazatele použijí site manageři k posouzení stavu zachování každé komponenty a podle dohody je nahlásí Sekretariátu. Ukazatele budou důležitým zdrojem informací pro periodický reporting UNESCO i pro informování místního managementu každé komponenty.

Ukazatel č.	Atribut	Požadovaný stav zachování	Opatření	Periodicita monitoringu	Odkaz na monitorovací opatření v LMP
1	Minerální prameny	Zachovaná forma a funkčnost minerálních pramenů a čistota vodních zdrojů	1 Počet fungujících pramenů 2 Čistota a chemický obsah vody musejí zůstat nezměněné	1 Průběžné	Probíhá
2	Lázeňská historická městská krajina	Zachovaná městská forma lázeňského města	1 Charakter lázeňské historické městské krajiny musí zůstat nepoškozený 2 Počet žádostí ke schválení pro novou výstavbu	1 Průběžně s rozhodnutím o návrzích výstavby 2 Fotografie z pevného místa dvakrát během každého cyklu PR	Zavede se v budoucnu
3	Lázeňská architektura	Udržování v dobrém stavu a udržitelné využívání všech staveb, které jsou součástí tohoto atributu	1 Počet budov vyžadujících opravy 2 Počet opuštěných/zchátralých budov	1 Dvakrát během každého cyklu PR	Probíhá

4	Terapeutická a rekreační krajina	Zachování zelených plánovaných krajín v rámci lázní Udržování vazeb s okolní krajinou Zachování charakteru okolní krajiny	1 Rozsah zelených ploch v rámci lázní musí zůstat stabilní 2 Vazby musejí zůstat nepoškozené 3 Charakter okolní krajiny musí zůstat nepoškozený	1 Průběžně 2 Fotografie z pevného místa pro každý cyklus PR	Zavede se v budoucnu
5	Lázeňská podpůrná infrastruktura	Zachování dokladu o infrastruktuře Udržování funkcí podle potřeby	1 Počet budov vyžadujících opravy 2 Počet opuštěných/ zchátralých budov	1 Dvakrát během každého cyklu PR	Probíhá
6	Pokračující lázeňská funkce	Udržování funkčních prvků lázní Pokračující využívání různých typů ubytování Zachování drobných léčebných, sportovních a odpočinkových zařízení ve vztahu k lázním	1 Počet stále používaných tradičních lázeňských budov a prvků 2 Počet a typ ubytovacích jednotek	1 Dvakrát během každého cyklu PR	Probíhá

Klíčové ukazatele pro monitoring stavu zachování výjimečné světové hodnoty

Františkovy Lázně, celkový pohled na Kursaal, Pavilon Františkova pramene, Novou kolonádu,
Plynové lázně a plnírnu minerálních vod

Františkovy Lázně, Dvůrana Glauberových pramenů

6. kapitola: Problémy, výzvy a příležitosti k akci

6.1 Výzkum a archiv

Františkovy Lázně budou spolupracovat se specializovanými pracovišti a dalšími zainteresovanými subjekty, aby zajistily scházející specializované a výzkumné dokumenty s cílem zlepšit znalosti a rozšířit informační zdroje o hodnotách statku. Budou vypracovány scházející specializované a výzkumné dokumenty s cílem zlepšit příslušné znalosti a rozšířit informační zdroje o hodnotách statku. Souborně budou vypracovány studie a analýzy týkající se jednotlivých oblastí ochrany územního celku, jako jsou studie o vizuálních interakcích a terapeutické krajíně. V rámci úsilí o zachování a péči ve vztahu k jednotlivým památkám bude podporována příprava stavebních a archeologických průzkumů a archivního bádání. Výzkum je vyžadován zejména k tomu, aby se získaly informace na podporu vhodného řízení a správy komponenty.

CÍL 1: Zajistit, že průzkumy, šetření a výzkum statku budou prováděny, shromažďovány, archivovány a analyzovány, a zpřístupněny partnerům tak, aby usnadňovaly implementaci Plánu.

OPATŘENÍ 1: Pokračovat ve výzkumných činnostech výzkumných skupin a ve výzkumném úsilí. V rámci zahájených snah v oblasti dokumentace týkajících se stavebního archivu stavebního úřadu ve Františkových Lázních bude tento rozsáhlý archiv digitalizován a bude provedena celková inventarizace všech jeho položek, aby je mohli využít vlastníci příslušných budov.

CÍL 2: Zajistit ochranu velmi cenného archivního materiálu z historického rozvoje Františkových Lázní v rámci archivu stavebního úřadu Františkovy Lázně.

OPATŘENÍ 2: Pokračovat v úsilí o dokumentaci, případně digitalizaci dostupných historických zdrojů ve vztahu k sériovému statku.

V rámci širšího výzkumného úsilí bude uspořádána konference – setkání odborníků k revitalizaci a udržitelnosti managementu pro jednotlivé komponenty sériového statku. Setkání bude mít formu workshopu zainteresovaných subjektů z řad odborníků a široké veřejnosti, pro které právě toto téma představuje předmět zájmu z hlediska zachování kulturního dědictví.

CÍL 3: Zajistit výzkum a vzájemnou výměnu informací mezi odbornou veřejností v oblasti specifických částí ochrany a správy komponenty sériového statku.

OPATŘENÍ 3: Spolupracovat na uspořádání konference, odborného setkání k revitalizaci a udržitelnosti managementu jednotlivých komponent sériového statku. Setkání bude mít formu workshopu

zainteresovaných subjektů z řad odborníků a široké veřejnosti, pro které právě toto téma představuje předmět zájmu z hlediska zachování kulturního dědictví.

V Karlovarském kraji byl založen Institut lázeňství a balneologie, v. v. i., jehož zakladatelem je Karlovarský kraj. Kromě tohoto institutu v kraji rovněž působí Výzkumný ústav balneologický, v. v. i. K hlavnímu okruhu činnosti těchto institucí patří především výzkum, zvyšování informovanosti v oblasti balneologie a uplatňování vědeckých poznatků v lázeňské praxi, včetně marketingové podpory poskytované subjektům působícím v lázeňství.

CÍL 4: Františkovy Lázně budou spolupracovat s Institutem lázeňství a balneologie, v. v. i., a Výzkumným ústavem balneologickým, v. v. i., na zajišťování účinnějšího uplatňování specializovaného know-how a využívání postupů zaměřených na specifické lázeňské léčebné procedury poskytované ve Františkových Lázních.

OPATŘENÍ 4: Ve spolupráci s Institutem lázeňství a balneologie, v. v. i., a Výzkumným ústavem balneologickým, v. v. i., vytvořit prostor pro aktivní výzkum a vývoj v balneologii, zejména ve vztahu k lázeňským léčebným procedurám poskytovaným ve Františkových Lázních.

6.2 Zachování a údržba

Aby se posílila atraktivnost místního prostředí, bude kladen důraz na zachování hodnot kulturního a historického dědictví lázeňského regionu prostřednictvím rekonstrukce a obnovy hlavních kulturních a historických památek. Na základě průzkumů území nominovaného statku a nárazníkové zóny prováděných v předchozích letech byl vypracován přehled, který popisuje úsilí v oblasti obnovy týkající se nehmotného kulturního dědictví ve Františkových Lázních. Jednotlivé činnosti vycházejí z Programu regenerace Městské památkové rezervace (MPR) Františkovy Lázně a dalších strategických dokumentů vypracovaných Městským úřadem Františkovy Lázně. Důraz je kladen na nejohroženější skupiny nehmotného kulturního dědictví a na nejohroženější typologické skupiny památek.

Následující opatření byla konkrétně přiřazena ke konkrétním fázím projektu obnovy:

- spolupracovat s vlastníky a dalšími subjekty při navrhování jednotlivých projektů v oblasti zachování ve vztahu k ohroženým památkám a souborům,
- spolupracovat s vlastníky a dalšími subjekty při navrhování dlouhodobých projektů v oblasti obnovy a údržby, u budov připravovaných k obnově a u budov, které právě procházejí obnovou,
- navrhovat a provádět komplexní projekty v oblasti oprav ve vztahu k budovám ve vlastnictví obce, včetně hledání kvalifikovaných uživatelů těchto budov během následného provozu.

CÍL 5: Františkovy Lázně budou pokračovat v obnově hlavních cenných budov na území komponenty sériového statku v souladu s Programem regenerace městské památkové rezervace a dalšími strategickými dokumenty vypracovanými Městským úřadem Františkovy Lázně.

OPATŘENÍ 5: Vytvářet odpovídající podmínky pro komplexní obnovu, finalizaci a následný provoz lokality Luisiny lázně.

OPATŘENÍ 6: Připravit a zajistit obnovu pramene Glauber I u Labutího jezírka.

OPATŘENÍ 7: Připravit a zahájit projekt obnovy kolonády Solného a Lučního pramene, včetně snah zajistit důstojnější využití nemovitosti.

OPATŘENÍ 8: Připravit a pokusit se zahájit projekt komplexní renovace minerálních pramenů.

OPATŘENÍ 9: Připravit a pokusit se zahájit projekt komplexní renovace Pavilonu pramene Natálie.

OPATŘENÍ 10: Revitalizace Labutího jezírka, včetně vybudování přítoku.

CÍL 6: Františkovy Lázně budou spolupracovat se všemi investory, kteří provádějí stavební úpravy, renovace a přístavby hlavních nemovitostí nebo hlavních nových budov ve Františkových Lázních, zejména v rámci území nominovaného statku a nárazníkové zóny.

OPATŘENÍ 11: Spolupracovat s investory:

- při projektování obnovy Slatinných lázní a Císařských lázní ve Františkových Lázních,
- při projektování stavebních úprav a přístaveb k hotelu Slovan (č. 5 a č. 6),
- při projektování obnovy a stavebních úprav budovy č. 41 ve Františkových Lázních (bývalá budova České spořitelny),
- při projektování rekonstrukce hotelu Atlantis v Máchově ulici,
- při projektování obnovy, stavebních úprav a při opětovném uvádění do provozu hotelu Esplanade a přilehlých budov (č. 160 a č. 64),
- při dokončování stavebních úprav lázeňského domu Beseda (č. 8),
- při projektování stavebních úprav a obnovy lázeňského domu Savoy č. 427, Otava č. 21 a Goethe č. 11 a 12,
- při projektování budovy č. 9,
- při projektování obnovy a stavebních úprav budov č. 82 a č. 83, hotel Bristol.

6.3 Urbanistický rozvoj

Vize nastíněná ve strategických dokumentech Františkových Lázní předpokládá dlouhodobý projekt proměny města v atraktivní a příjemné místo pro život všech obyvatel a vytvoření adekvátních podmínek,

kteří pokryjí jejich kulturní, sociální a společenské a ekonomické potřeby. V důsledku toho by se měly Františkovy Lázně stát atraktivním a příjemným městem, plným romantiky a snivé krásy – městem nostalgie. Nový rozvoj města by se měl organizovat takovým způsobem, aby nedošlo k narušení hodnot a celkové výjimečné světové hodnoty sériového statku.

CÍL 7: Zajistit, že nový stavební rozvoj prováděný na území města nenaruší výjimečnou světovou hodnotu komponenty sériového statku.

OPATŘENÍ 12: Aktivovat komisi pro městskou památkovou rezervaci Františkovy Lázně a ve spolupráci s vlastníky budov aktivně řešit projekty obnovy a rekonstrukce historických budov nebo výstavbu nových budov a revitalizaci veřejných ploch na území památkové rezervace ve vztahu k výjimečné světové hodnotě komponenty sériového statku.

OPATŘENÍ 13: Udržovat v platnosti a měnit územní plán města tak, aby vyhovoval potřebám obyvatel města a návštěvníků a zajistil rozvoj města za současného udržování a zachování hodnoty sériového statku.

OPATŘENÍ 14: Aktivněji využívat a rozpracovat, ve spolupráci s úřadem územního plánování, podrobnější dokumentaci územního plánování a územní podkladovou dokumentaci pro rozhodování v rámci rezervace při plánování nových budov a revitalizace veřejných prostor na území sériového statku.

6.4 Životní prostředí

Aby se zajistilo kladné vnímání města, je nezbytné rozvíjet cíleným způsobem atraktivnost městského parteru, udržovat a zřizovat městskou zeleň a revitalizovat a udržovat zeleň. V tomto smyslu je důležité dále rozvíjet přiměřenou péči o lázeňské lesy a jejich infrastrukturu, jako jsou opěrné zdi, udržované stezky a pěšiny, altány atd.

CÍL 8: Pokračovat v údržbě a revitalizaci lázeňských lesů a lesoparků, včetně infrastruktury terapeutické krajiny ve Františkových Lázních.

OPATŘENÍ 15: Obnova, údržba stezek a altánů v lázeňském městě a jeho okolí.

CÍL 9: Postupná obnova pamětihodností v terapeutické krajině Františkovy Lázně.

OPATŘENÍ 16: Zajistit obnovu a údržbu stávajících pamětihodností a připravit a realizovat projekt obnovy památníku hraběte Joachima Eduarda von Münch-Bellinghausena (1786–1866) v lesoparku Amerika.

CÍL 10: Zlepšit kvalitu služeb odpadového hospodářství a související informovanost.

OPATŘENÍ 17: Vracet všechnu biomasu (biologický odpad) vzniklou na veřejných zelených plochách Františkových Lázní do udržovaných ploch ve formě kompostu nebo štěrky a zahájit postupnou obnovu částečně poškozených ploch veřejné zeleně.

OPATŘENÍ 18: Zapojit občany do systému odstraňování a likvidace komunálního odpadu a optimalizovat náklady na odpadové hospodářství. Zvýšit podíl biologicky rozložitelných komunálních odpadů a separovaných odpadů (papír, sklo, plasty a kovy). Snížit počet černých skládek.

6.5 Veřejná prostranství, veřejný prostor

Vytvořit podmínky upřednostňující kvalitu života a vysoce kvalitní životní prostředí s využitím projektů na revitalizaci veřejných prostor. Projekty realizované v rámci tohoto opatření budou zaměřené na revitalizaci veřejných prostor, obnovu venkovních ploch (veřejné prostory, zeleň, komunikace, drobná architektura, informační systémy, technická infrastruktura, veřejné osvětlení atd.).

CÍL 11: Františkovy Lázně budou pokračovat v údržbě a revitalizaci systému stezek na křižovatkách s lázeňským městem.

OPATŘENÍ 19: Pokračovat v obnově městských parků a lesoparků a údržbě zelených ploch.

OPATŘENÍ 20: Postupná renovace souvisejících alejí v intravilánu a extravilánu města Františkovy Lázně spolu s historickými stezkami, turistickými stezkami a cyklostezkami.

OPATŘENÍ 21: Realizovat projekt Goethovy stezky.

CÍL 12: Vytvořit podmínky upřednostňující kvalitu života a vysoce kvalitní životní prostředí s využitím projektů na revitalizaci veřejných prostor.

OPATŘENÍ 22: Nainstalovat adekvátní pouliční mobiliář v městské památkové rezervaci.

OPATŘENÍ 23: Postupná regenerace veřejných prostor mimo městskou památkovou rezervaci (panelová sídliště a další městské bloky).

OPATŘENÍ 24: Navrhnout a realizovat projekt komplexní regenerace, včetně modernizace městského informačního systému.

OPATŘENÍ 25: Zajistit realizaci projektu s názvem „Regenerace sadů Bedřicha Smetany a vybraných součástí veřejné zeleně ve Františkových Lázních“.

6.6 Doprava, přístup a mobilita

Doprava představuje ve Františkových Lázních dlouhodobý problém a úspěšné řešení bude vyžadovat komplexní přístup. Obyvatelé, přijíždějící lázeňští hosté i turisté se nadále setkávají s problémy s parkováním na lázeňském území i v širší památkové rezervaci. Kapacita a služby nabízené projíždějícím turistům jsou nedostatečné.

CÍL 13: Optimalizace dopravy na širším území, přístupových cest, parkovišť, chodníků pro pěší, rozptylovacích ploch, umístění vybavení, formulace požadavků na zlepšování dopravní situace; projekty pro specifickou dopravu v rámci statku (speciální trasy, koňské kočáry, pronájem jízdních kol pro jednotlivé turisty atd.) jako formu dopravy ohleduplnou ke statku.

OPATŘENÍ 26: Úsilí o realizaci projektu renovace nádraží.

OPATŘENÍ 27: Zlepšení dopravních spojení Františkovy Lázně – Karlovy Vary a Františkovy Lázně – Mariánské Lázně.

OPATŘENÍ 28: Snahy zaměřené na přípravu projektu parkovacího domu pro lázeňské hosty a turisty se zapojením provozovatelů lázeňských a ubytovacích zařízení.

6.7 Trvale udržitelný cestovní ruch a návštěvnická ekonomika

Pozorný návštěvník, lázeňský host nebo odborník si všimne, že Františkovy Lázně mohou využívat hodnotu jedinečných prodejních argumentů (charakteristických rysů), které nabízejí výjimečné příležitosti pro tržní využití. Základní výjimečná hodnota se týká zejména historického a kulturního dědictví soustředěného především na území označeném jako městská památková rezervace i přírodního bohatství minerálních pramenů a přírodní krajiny přímo navazující na památkovou rezervaci a atraktivitu okolní krajiny.

V širším kontextu se může cestovní ruch ve Františkových Lázních rozdělit na pobyty v lázeňské rezervaci, ve vztahu k lázeňskému cestovnímu ruchu, a terapeutické pobyty v terapeutických lázeňských zařízeních. Lázeňská turistická rezervace zahrnuje lázeňské území, kde jsou poskytovány lázeňské služby (s přírodními léčivými prameny). Dá se říct, že všeobecný cestovní ruch ve Františkových Lázních je kombinací lázeňského (léčebného) cestovního ruchu a volnočasového cestovního ruchu. Lázeňští hosté tvoří klíčovou skupinu návštěvníků, která také má pro město největší ekonomický přínos. Na rozdíl od mnoha lázní v České republice cílí lázeňská zařízení ve Františkových Lázních převážně na zahraniční klientelu. Tento současný trend vychází z tradice místních lázní staré staletí.

CÍL 14: Využít výhodu tradiční atraktivity Františkových Lázní k dalšímu rozvoji cestovního ruchu.

OPATŘENÍ 29: Podporovat účinné využívání historického a kulturního potenciálu komponenty sériového statku (kulturní památky, hlavní kulturní akce) nebo potenciálu okolní krajiny a blízkosti města Cheb a vytvořit podmínky pro rozšiřování nabídky nových volnočasových zařízení ve městě a síť půjčoven sportovního vybavení, se záměrem prodloužit průměrnou délku pobytu hostů, kteří nejsou klienty lázní.

OPATŘENÍ 30: Podporovat rozšíření bohaté řady poznávacích a zážitkových zájezdů, sportovních zájezdů, zájezdů s cílem poznávat tradiční průmyslové výrobní metody nebo zájezdů souvisejících s hlavními kulturními akcemi.

OPATŘENÍ 31: Budování veřejných WC v lázeňské rezervaci.

OPATŘENÍ 32: Vytvářet podmínky pro zlepšování infrastruktury, doplňovat síť obchodů a rozšiřovat a zlepšovat kvalitu nabídky služeb.

OPATŘENÍ 33: Vytvořit komplexní marketingový plán a strategii využívající atributy výjimečné světové hodnoty komponenty, ducha místa, světoznámých osobností s vazbou na město a jedinečných kulturních a přírodních památek.

V zájmu Františkových Lázní i dalších komponent sériového statku je nutné vynaložit úsilí s cílem přimět hosty k co nejdelšímu pobytu. Cílem je také zajistit, že hosté budou maximálně využívat nabídku služeb v destinaci.

CÍL 15: Františkovy Lázně budou pěstovat partnerství a podporovat snahy o přilákání ještě většího počtu hostů, kteří budou ochotní zůstat v destinaci déle.

OPATŘENÍ 34: Vytvořit lázeňský produkt ve formě návštěvnické karty (památky, živá vystoupení, muzea, galerie, sport).

V souvislosti s nominací Františkových Lázní na zápis do seznamu UNESCO se dá očekávat zvýšený zájem, zejména v oblasti cestovního ruchu. Vzhledem k dosavadním bohatým poskytovaným zážitkům a vysoce rozvinuté infrastruktuře jsou Františkovy Lázně dobře připravené na příliv turistů, lázeňských hostů a milovníků wellness. Počet návštěvníků může být regulován (optimalizován), například pomocí naváděcích parkovacích systémů a plánů parkování. Počet parkovacích míst musí odpovídat potřebám a reagovat na trendy, ale přitom je nutné neustále dbát na to, že nesmí narušit povahu globálního statku z hlediska jeho autenticity a integrity. Orientační systémy pro turisty jsou dalším důležitým aspektem, který je nutné vyřešit. Počet návštěvníků přítomných v uzavřených prostorách lze snížit pomocí

intelligentních systémů řízení návštěvníků. Koncepce řízení návštěvníků se může také zařadit do Management Plánu.

CÍL 16: Vypracovat strategii trvale udržitelného cestovního ruchu pro komponentu sériového statku a určit maximální zvládnutelnou kapacitu města a vybraných lokalit.

OPATŘENÍ 35: Podporovat vypracování strategie udržitelného využití komponenty.

6.8 Propagace a prezentace

Františkovy Lázně budou pokračovat v podpoře modernizace návštěvnického centra a přilehlého parkoviště; existuje návrh na modernizaci některých informačních zařízení, návrh na současné památky nebo některé části památek; návrh na projekt tematické výstavy v budově vhodné pro daný účel; návrhy na neinvestiční podniky, vytvoření propagačních a prezentačních materiálů.

CÍL 17: Františkovy Lázně zorganizují scházející výstavy související s nominací a výjimečnou světovou hodnotou komponenty sériového statku (výstavu o architektuře a stavebních řemeslech, speciální expozici o historii lázní).

OPATŘENÍ 36: Organizování výstav souvisejících s nominací a výjimečnou světovou hodnotou komponenty sériového statku (výstavy o architektuře a stavebních řemeslech, speciální expozice o historii lázní).

OPATŘENÍ 37: Vypracovat tištěné propagační a prezentační materiály představující hodnoty komponenty (odkaz lázeňství ve Františkových Lázních) na webové stránky a v aplikaci pro chytré telefony, aktualizace webové stránky.

CÍL 18: Město Františkovy Lázně vytvoří a bude spolupracovat na tvorbě materiálů, které propagují a představují hodnoty a přínosy týkající se nominace všech komponent z hlediska výjimečné světové hodnoty sériového statku.

OPATŘENÍ 38: Spolupráce na vytvoření Evropské trasy lázeňských měst zahrnující všechny komponenty sériového statku.

OPATŘENÍ 39: Spolupráce na propagaci hodnot všech komponent sériového statku (propagační panely týkající se Evropské trasy lázeňských měst, reprezentativní publikace nazvaná „Slavná evropská lázeňská města“, propagační brožura „Slavné lázně Evropy“, studie nazvaná „Lázeňská města v západočeském lázeňském trojúhelníku ve světovém kontextu lázeňské kultury a balneologie“).

OPATŘENÍ 40: Propagace nominace sériového statku ve městě a podél silnic vedoucích do města.

OPATŘENÍ 41: Uspořádání galerie pod širým nebem tvořené fotografiemi z lázeňských měst, která jsou jednotlivými komponentami sériového statku, na veřejných místech ve městě.

OPATŘENÍ 42: Uspořádání galerie pod širým nebem, tvořené fotografiemi zachycujícími hlavní osobnosti, které navštívily město.

OPATŘENÍ 43: Revitalizace lázeňského města pomocí „animovaných příběhů“ zachycujících historii města a důležité návštěvníky Františkových Lázní.

OPATŘENÍ 44: Základní umělecká škola Jára Cimrmana začlení prezentaci a propagaci hodnot města jako součást literárně-dramatického oboru, v oddělení tvůrčího psaní a školním časopise.

OPATŘENÍ 45: Uspořádání komentovaných prohlídek s profesionálním komentářem představujícím hodnoty komponenty lázeňským hostům a místním občanům s cílem posílit identifikaci s výjimečnou světovou hodnotou sériového statku ze strany obyvatel.

OPATŘENÍ 46: Dům dětí a mládeže a školní družina připraví jedno- až dvouhodinový program pro menší školáky, kteří navštíví město v rámci svého školního výletu, zaměřený na to, aby poznali město pomocí plánů a vypracovaných pracovních listů.

CÍL 19: Ve spolupráci s Karlovarským krajem budou Františkovy Lázně podporovat prezentaci nominací na zápis do seznamu UNESCO v Karlovarském kraji – Slavné lázně Evropy a Kulturní krajina Krušné hory.

OPATŘENÍ 47: Spolupráce na vytvoření turistického a propagačního produktu spojujícího nominaci statku Slavné lázně Evropy s nominací statku Kulturní krajina Krušné hory.

6.9 Vzdělávání a mladí lidé

Otázka kvality vzdělávání je klíčová pro dlouhodobý rozvoj města a regionu. Její účinky jsou také dlouhodobé. Vysoce kvalitní pracovní síla je jedním z klíčových předpokladů podnikatelského úspěchu a město jako zřizovatel mateřských a základních škol má na výběr řadu příležitostí pro komunikaci a motivaci dětí a školní mládeže v oblasti ochrany všech hodnot komponenty. V rámci celoživotního vzdělávání je nutné podporovat vypracování místních didaktických programů a zlepšovat jazykové dovednosti zaměstnanců lázní a dalších zařízení na území komponenty.

CÍL 20: Rozšiřování a zlepšování výuky dějepisu a přírodopisu ve vztahu k historii a specifické lázeňské léčbě ve Františkových Lázních za přispění Městského muzea Františkovy Lázně a využití dostupných

historických pramenů. Popularizace lázeňského odkazu na území sériového statku ve školských zařízeních města.

OPATŘENÍ 48: Základní umělecká škola Jára Cimrmana zařadí historii, architekturu a lázeňskou léčbu do hodin vizuálního, literárního a dramatického umění.

OPATŘENÍ 49: V rámci revize školních osnov 1. a 2. stupně ZŠ začlení ZŠ informace o hodnotách a přínosech pro město ve vztahu k sériové nominaci na zápis do seznamu UNESCO. Informace budou následně využity v rámci projektových hodin tematicky zaměřených na Františkovy Lázně a při přípravě pracovních listů.

OPATŘENÍ 50: Dům dětí a mládeže a školní družina vypracují plán a pracovní listy, navržené také vzhledem k věku dětí (příjemců), na dvě přírodovědně-historické vycházky v lázeňském městě a jeho okolí a dvě historické vycházky týkající se dějin města.

OPATŘENÍ 51: Dům dětí a mládeže a školní družina připraví a uspořádají – v rámci volnočasových aktivit a neformálního vzdělávání – debaty s odborníky k hodnotám města (historie, balneologie, architektura, terapeutická krajina města), rovněž se zohledněním věku dětských příjemců, zorganizují vzdělávací vědecké výlety s dětmi a ve spolupráci s Městským muzeem Františkovy Lázně zorganizují debaty k historii balneologie spojené s komentovanými vycházkami k historii a pramenům.

CÍL 21: Posílení vzdělávací role Institutu lázeňství a balneologie, v. v. i., a Výzkumného ústavu balneologického, v. v. i., v oblasti balneologie, pokud jde o specifickou lázeňskou léčbu poskytovanou ve Františkových Lázních.

OPATŘENÍ 52: Uspořádání vzdělávacích akreditovaných workshopů v oboru balneomedicíny.

CÍL 22: Zlepšování kvality profesionálních průvodců městem ve Františkových Lázních.

OPATŘENÍ 53: Pokračující organizování odborných workshopů s profesionálními průvodci v rámci činnosti Infocentra.

CÍL 23: Zlepšování úrovně poznatků v oblasti vědy a životního prostředí a současně orientace na širokou veřejnost a odbornou komunitu a propojení těchto poznatků s místem.

OPATŘENÍ 54: Organizování komentovaných vycházek pro širší veřejnost (obyvatelé, návštěvníci a odborníci) pod vedením zkušených odborníků v oboru dendrologie, ornitologie, lesnictví, botaniky, geologie, ochrany přírody, krajinářství a dalších. Příprava a realizace profesionálních workshopů a přednášek zaměřených na odborníky z orgánů státní správy a samosprávy a dalších organizací zapojených do ochrany přírody, ochrany životního prostředí, odpadového hospodářství, lesnictví, rybářství, zemědělství a dalších.

OPATŘENÍ 55: Organizování odborných workshopů a přednášek pro odbornou veřejnost zaměřených na přírodní vědy ve vztahu k hlavním přírodním památkám ve Františkových Lázních a přírodním jevům typickým pro město. Témata přednášek se týkají: geologie (Komorní Hůrka, SOOS), botaniky, entomologie (SOOS), ornitologie (Amerika, SOOS) a dalších.

6.10 Účast veřejnosti

Účinné řízení české části sériového přeshraničního statku na místní úrovni bude svěřeno, od data registrace, dobrovolnému svazku obcí ČESKÉ LÁZNĚ – SALONY EVROPY, založenému roku 2012, jehož dozorčí rada je již v současnosti obsazena zástupce obcí, na jejichž území se nacházejí jednotlivé nominované komponenty. Řídící skupina komponenty bude zřízena v každé komponentě sériového statku. Rovněž bude zřízena terénní pracovní skupina v rámci místního řídicího týmu, kterou bude tvořit stálý tým konzultantů a tým externích konzultantů s cílem monitorovat v terénu dodržování zásad zachování a rozvoje komponenty v souladu s platnou legislativou. Jeho členy budou tvořit zástupci městského úřadu Františkovy Lázně, zástupci Národního památkového ústavu a jeho Regionálního pracoviště Loket a hlavní vlastníci historických památek na území komponenty sériového statku, zástupci orgánů veřejné správy (památkové péče, územního plánování a ochrany životního prostředí), zástupci odborné veřejnosti a veřejných zájmových skupin (včetně neziskových organizací). Řídící skupina komponenty může rozhodnout o zřízení dalších poradních výborů tvořených odborníky z PR a marketingu.

CÍL 24: Pokračující úsilí o zřízení terénní pracovní skupiny v rámci místního řízení, řízení komponenty sériového statku.

OPATŘENÍ 56: Dokončit zřizování terénní pracovní skupiny a zapojení odborné i široké veřejnosti do procesu řízení a správy komponenty.

6.11 Správa a řízení

Z hlediska zachování nominovaného statku nicméně bude nutné zlepšit z hlediska kvality správu komponenty sériového statku a uplatňovat státní správu v odboru památkové péče. Musí se optimalizovat způsob, jakým stát uplatňuje stavební dohled na území komponenty. Dalším důležitým úkolem bude příprava podmínek pro sofistikovanou a účinnou správu, ochranu a řízení statku.

CÍL 25: Optimalizovat řízení a správu komponenty sériového statku.

OPATŘENÍ 57: Podporovat zveřejnění plánu ochrany městské památkové rezervace Františkovy Lázně a aktivně se zapojit do spolupráce s Krajským úřadem Karlovy Vary při jeho přípravě.

OPATŘENÍ 58: Sestavit studii „Střešní krajina v MPR Františkovy Lázně“.

OPATŘENÍ 59: Vypracovat vyhlášky pro regulaci reklamy a reklamních ploch na území komponenty.

OPATŘENÍ 60: Vypracovat vyhlášky pro regulaci předzahrádek a zahrádek na území komponenty.

6.12 Nehmotné hodnoty (včetně lázeňské lékařské a zdravotní péče)

Františkovy Lázně jsou kulturním a společenským centrem. V lázeňském městě je aktivní řada kulturních institucí, které hrají důležitou roli při vytváření lázeňského kulturního prostředí – Městské muzeum Františkovy Lázně, Městská knihovna Františkovy Lázně, Městské kulturní středisko Františkovy Lázně, Galerie Brömse, Galerie Tři lilie. Koná se zde řada mezinárodních festivalů (Festival J. Strausse, Mezinárodní soutěž a výstava historických vozů, Seebergské hry, Mezinárodní festival kresleného humoru, Literární Františkovy Lázně). Františkovy Lázně podporují aktivity řady městských kulturních organizací (Městské muzeum Františkovy Lázně, Městská knihovna Františkovy Lázně, Městské kulturní středisko Františkovy Lázně) a kulturních spolků působících ve městě, jež organizují kulturní akce, koncerty různých žánrů, taneční vystoupení, vánoční vystoupení, přednášky, workshopy, výstavy atd. Jako zvláštní slavnosti v lázeňském městě se každoročně konají společenské a kulturní akce při příležitosti zahájení lázeňské sezony.

CÍL 26: Snažit se zlepšit prezentaci výjimečné světové hodnoty komponenty, zejména nehmotných hodnot, pokračovat v podpoře koordinace mezi poskytovateli lázeňské péče a podporovat zapojení obyvatel do kulturního života města.

OPATŘENÍ 61: Podporovat opatření, která zvýší porozumění duchovním a nehmotným hodnotám výjimečné světové hodnoty komponenty.

CÍL 27: Františkovy Lázně finančně podporují řadu kulturních akcí ve městě, včetně akcí a aktivit kulturních spolků, vlastních kulturních akcí a aktivit města zaměřených na podporu rozvoje místních kulturních tradic, přeshraniční spolupráce a života společnosti.

OPATŘENÍ 62: Františkovy Lázně budou pokračovat ve finanční podpoře živé kultury a kulturních akcí a dění ve městě.

CÍL 28: Posílení vzdělávací role Institutu lázeňství a balneologie, v. v. i., a Výzkumného ústavu balneologického, v. v. i., jako výzkumných organizací v oblasti balneologie a specifické lázeňské léčby poskytované ve Františkových Lázních.

OPATŘENÍ 63: Podporovat Institut lázeňství a balneologie, v. v. i., a Výzkumný ústav balneologický, v. v. i., při organizování workshopů, ve spolupráci s podnikateli v oblasti lázeňství a cestovního ruchu, a zaměřit se na uplatňování balneologie při rozvoji podnikání.

6.13 Financování a zdroje

V České republice je financování projektů obnovy a údržby týkajících se kulturních památek primárně záležitostí příslušných vlastníků. Nemovitosti nacházející se na území sériového statku a jeho nárazníkové zóny jsou převážně ve vlastnictví státu, města nebo soukromých subjektů. Zdroj financování pochází z veřejných rozpočtů nebo soukromých zdrojů. Finanční podporu na obnovu kulturních památek lze však získat z různých grantových programů, jako jsou programy EU a grantové kapitoly na národní a regionální (regionální nebo obecní) úrovni, nebo z programů realizovaných společnostmi a neziskovými organizacemi. Dalším zdrojem financování je rozpočet města Františkovy Lázně. Jedním způsobem, jak získat část z prostředků vyžadovaných na nejnutnější renovace kulturních památek, je Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón, tj. program určený na ochranu nejcennějšího majetku historických měst vyhlášených za památkové rezervace nebo památkové zóny. Finanční příspěvky v rámci tohoto programu lze poskytnout pouze v případě, že má město svůj vlastní program obnovy a pokud se také finančně podílí město – spolu s vlastníkem – na obnově dotčené kulturní památky.

Františkovy Lázně finančně podporují své příspěvkové organizace, k nimž patří kulturní instituce (Městské muzeum Františkovy Lázně, Městská knihovna Františkovy Lázně, Městské kulturní středisko Františkovy Lázně), a současně také financuje širokou škálu kulturních aktivit nadregionálního a globálního významu, které nabízejí výjimečnou kulturní/společenskou hodnotu a dlouhou tradici (Festival J. Strausse, Mezinárodní soutěž a výstava historických vozů, Mezinárodní festival kresleného humoru, Literární Františkovy Lázně, zahájení lázeňské sezony, kolonádní koncerty, Seebergské hry). Tyto příspěvky jsou schvalovány radou města v rámci vlastního městského rozpočtu pro každý kalendářní rok.

CÍL 29: Zajistit, že zavedené systémy řízení jsou adekvátní, aby podporovaly účinnou realizaci Management Plánu, podporovaly zapojení široké veřejnosti, usnadňovaly partnerství a zajišťovaly požadované financování obnovy kulturních hodnot na území komponenty.

OPATŘENÍ 64: Podporovat vhodné nabídky financování s cílem chránit výjimečnou světovou hodnotu komponenty a snažit se zajistit, aby byla tato ochrana realizována koordinovaným způsobem.

OPATŘENÍ 65: Snažit se udržovat a zvyšovat dostupné financování obnovy kulturních hodnot komponenty i živé kultury ve městě.

OPATŘENÍ 66: Vytvářet podmínky upřednostňující vstup nových investorů z řady soukromých subjektů, jejichž vhodné investiční projekty zajistí obnovu a fungování historických budov, včetně účasti na zachování a rozvoji hodnot na území města.

6.14 Další spolky a sítě

Františkovy Lázně spolupracují na mezinárodní úrovni s řadou měst formou partnerství s cílem posílit sociální a kulturní integraci jako zdroj hospodářské prosperity a základů demokracie. Partnerskými městy Františkových Lázní jsou: Bad Soden (Německo, spolková země Hessensko) a Nižnij Tagil (Rusko). Mezinárodní spolupráce nabízí řadu příležitostí ve všech oblastech a podporuje rozvoj multikulturního myšlení. Umožňuje nejen prozkoumat evropské metody práce v kontextu členství v EU, ale ukazuje také cestu k evropským fondům a pomáhá propagovat zájmy města na národní a mezinárodní úrovni. Františkovy Lázně se snaží vytvářet mezinárodní vztahy na základě vzájemného užitku a spolupráce s cílem propagovat město v zahraničí a pomáhat propagovat zájmy města a jeho občanů, a to také prostřednictvím výměny zkušeností. Obdobně Františkovy Lázně aktivně podporují úsilí Karlovarského kraje v Asociaci evropských historických lázeňských měst (EHTTA).

CÍL 30: Františkovy Lázně budou pokračovat ve spolupráci na mezinárodní úrovni v rámci projektu partnerských měst, Asociace evropských historických lázeňských měst (EHTTA), sériového statku Slavné lázně Evropy a v kontextu přeshraničních projektů.

OPATŘENÍ 67: Založit a podporovat spolupráci s partnerskými městy, Asociací evropských historických lázeňských měst (EHTTA) a dalšími komponentami sériového statku Slavné lázně Evropy.

OPATŘENÍ 68: V rámci projektu přeshraniční spolupráce „Brána do nitra země“ zřídit návštěvnické centrum v národní přírodní rezervaci SOOS, včetně otevření výzkumné galerie sopky Komorní Hůrka veřejnosti.

OPATŘENÍ 69: Aktivně hledat vhodné přeshraniční projekty a účastnit se jich s cílem udržovat a rozvíjet hodnotu sériového statku v rámci mezinárodní spolupráce.

Ve spolupráci s dalšími lázeňskými městy v západočeském lázeňském trojúhelníku se Františkovy Lázně zapojí do sdružení obcí a měst v České republice pod názvem „České dědictví UNESCO“, měst, na jejichž území se nachází památky světového dědictví UNESCO. Město se stane součástí zavedené prestižní značky se sofistikovaným managementem destinací a řadou multiplikačních účinků.

CÍL 31: Zapojit se do sdružení „České dědictví UNESCO“.

OPATŘENÍ 70: Zapojit Františkovy Lázně do sdružení „České dědictví UNESCO“.

OPATŘENÍ 71: Zapojit Františkovy Lázně do soutěže pořádané Klubem UNES&CO pro návštěvníky českých a moravských památek UNESCO.

Františkovy Lázně, Národní ulice

Františkovy Lázně, hotel Metropol

6.15 Tabulka cílů

Cíle	
6.1	<i>Výzkum a archivy</i>
1	Zajistit, že průzkumy, šetření a výzkum statku budou prováděny, shromažďovány, archivovány, analyzovány a zpřístupněny partnerům tak, aby usnadňovaly implementaci Management Plánu.
2	Zajistit ochranu velmi cenného archivního materiálu z historického rozvoje Františkových Lázní v rámci archivu stavebního úřadu Františkovy Lázně.
3	Zajistit výzkum a vzájemnou výměnu informací mezi odbornou veřejností v oblasti specifických částí ochrany a správy komponenty sériového statku.
4	Františkovy Lázně budou spolupracovat s Institutem lázeňství a balneologie, v. v. i., a Výzkumným ústavem balneologickým, v. v. i., s cílem zvyšovat účinnost uplatňování specializovaného know-how a postupů zaměřených na specifické lázeňské léčebné procedury poskytované ve Františkových Lázních.
6.2	Zachování a údržba
5	Františkovy Lázně budou pokračovat v obnově hlavních cenných budov na území komponenty sériového statku v souladu s Programem regenerace městské památkové rezervace a dalšími strategickými dokumenty vypracovanými Městským úřadem Františkovy Lázně.
6	Františkovy Lázně budou spolupracovat se všemi investory, kteří provádějí stavební úpravy, opravy a přístavby hlavních statků nebo hlavních nových budov ve Františkových Lázních, zejména v rámci území nominovaného statku a nárazníkové zóny.
6.3	Urbanistický rozvoj
7	Zajistit, že nový stavební rozvoj prováděný na území města nenaruší výjimečnou světovou hodnotu komponenty sériového statku.
6.4	Prostředí
8	Pokračovat v revitalizaci lázeňských lesů a lesoparků, včetně infrastruktury terapeutické krajiny ve Františkových Lázních.
9	Postupná obnova pamětihodností v terapeutické krajině Františkových Lázní.
10	Zlepšit kvalitu služeb odpadového hospodářství a související informovanost.
6.5	Veřejná prostranství, veřejný prostor

11	Františkovy Lázně budou pokračovat v údržbě a revitalizaci systému stezek na křižovatkách s lázeňským městem.
12	Vytvořit podmínky upřednostňující kvalitu života a vysoce kvalitní životní prostředí s využitím projektů na revitalizaci veřejných prostor.
6.6	Doprava, přístup a mobilita
13	Optimalizace dopravy na širším území komponenty, přístupových cest, parkovišť, chodníků pro pěší, rozptylovacích ploch, umístění vybavení, formulace požadavků na zlepšování dopravní situace; projekty pro specifickou dopravu v rámci statku (speciální trasy, koňské kočáry, pronájem jízdních kol pro jednotlivé turisty atd.) jako forma dopravy ohleduplná ke statku.
6.7	Trvale udržitelný cestovní ruch a návštěvnická ekonomika
14	Využít výhodu tradiční atraktivity Františkových Lázní k dalšímu rozvoji cestovního ruchu.
15	Františkovy Lázně budou pěstovat partnerství a podporovat snahy o přilákání ještě většího počtu hostů, kteří budou ochotní zůstat v destinaci déle.
16	Vypracovat strategii trvale udržitelného cestovního ruchu pro komponentu sériového statku a určit maximální zvládnutelnou kapacitu města a vybraných lokalit.
6.8	Propagace a prezentace
17	Františkovy Lázně zorganizují scházející výstavy související s nominací a výjimečnou světovou hodnotou komponenty sériového statku (výstavu o architektuře a stavebních řemeslech, speciální expozici o historii lázní).
18	Město Františkovy Lázně vytvoří a bude spolupracovat na tvorbě materiálů, které propagují a představují hodnoty a přínosy týkající se nominace všech komponent z hlediska výjimečné světové hodnoty sériového statku.
19	Ve spolupráci s Karlovarským krajem budou Františkovy Lázně podporovat prezentaci nominací na zápis do seznamu UNESCO v Karlovarském kraji – Slavné lázně Evropy a Kulturní krajina Krušné hory.
6.9	Vzdělávání a mladí lidé
20	Rozšiřování a zlepšování kvality výuky – popularizace lázeňského odkazu na území komponenty sériového statku s přispěním Městského muzea Františkovy Lázně a využitím dostupných historických pramenů. Popularizace lázeňského odkazu na území sériového statku ve školských zařízeních města.

21	Posílení vzdělávací role Institutu lázeňství a balneologie, v. v. i., a Výzkumného ústavu balneologického, v. v. i., v oblasti balneologie, pokud jde o specifickou lázeňskou léčbu poskytovanou ve Františkových Lázních.
22	Zlepšování kvality profesionálních průvodců městem ve Františkových Lázních.
23	Zlepšování úrovně poznatků v oblasti vědy a životního prostředí a současně orientace na širokou veřejnost a odbornou komunitu a propojení těchto poznatků s místem.
6.10	Účast veřejnosti
24	Pokračující úsilí o zřízení terénní pracovní skupiny v rámci místního řízení komponenty sériového statku.
6.11	Správa a řízení
25	Optimalizovat řízení a správu komponenty sériového statku.
6.12	Nehmotné hodnoty (včetně lázeňské lékařské a zdravotní péče)
26	Snažit se zlepšit prezentaci výjimečné světové hodnoty komponenty, zejména nehmotných hodnot, a pokračovat v podpoře koordinace mezi poskytovateli lázeňské péče a podporovat zapojení obyvatel do kulturního života města.
27	Františkovy Lázně budou pokračovat ve finanční podpoře řady kulturních akcí ve městě, včetně akcí a aktivit kulturních spolků, vlastních kulturních akcí a aktivit města zaměřených na podporu rozvoje místních kulturních tradic, přeshraniční spolupráce a života společnosti.
28	Posílení vzdělávací role Institutu lázeňství a balneologie, v. v. i., a Výzkumného ústavu balneologického, v. v. i., jako výzkumných organizací v oblasti balneologie a specifické lázeňské léčby poskytované ve Františkových Lázních.
6.13	Financování a zdroje
29	Zajistit, že zavedené systémy řízení jsou adekvátní, aby podporovaly účinnou realizaci Management Plánu, podporovaly zapojení široké veřejnosti, usnadňovaly partnerství a zajišťovaly požadované financování obnovy kulturních hodnot na území komponenty.
6.14	Další spolky a sítě
30	Františkovy Lázně budou pokračovat ve spolupráci na mezinárodní úrovni v rámci projektu partnerských měst, Asociace evropských historických lázeňských měst (EHTTA) a v rámci sériového statku Slavné lázně Evropy a v kontextu přeshraničních projektů.
31	Zapojit se do sdružení „České dědictví UNESCO“.

Františkovy Lázně, Slatinné lázně

Františkovy Lázně, Kolonáda Solného a Lučního pramene

Františkovy Lázně, Pavilon pramene Natálie

7. kapitola: Implementace jednotlivých místních operativních opatření

7.1 Úvod

Management Plán města Františkovy Lázně je vytvořen v souladu se strategickými dokumenty města Františkovy Lázně s cílem zajistit zlepšené řízení rozvoje města. Jako základ byly využity všechny dokumenty a strategické materiály Františkových Lázní věnované tomuto tématu; podrobné informace byly čerpány z územních analytických dokumentů města Františkovy Lázně, které byly získány v souladu s odstavci 26 až 29 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Základní podmínky ochrany a zachování nominovaného statku vycházejí z nejnovějších poznatků kulturních a historických hodnot, které je nutné zachovat, přičemž je současně třeba umožnit dosažení jejich zamýšleného účelu. Všechny zásahy do zapsaných budov nebo budov v památkové zóně nominovaného statku a chráněné oblasti musejí být v souladu se základním právním rámcem platným v České republice (viz níže). Kromě tohoto základního předpokladu musí být při péči o nominovaný statek soustavně uplatňována metodika památkové péče publikovaná v metodických pokynech a příručkách Národního památkového ústavu. Před realizací jakýchkoli velkých projektů, které narušují povahu budov, musejí být splněny platné právní předpisy, zejména v oblasti ochrany památek, stavební předpisy (zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, stavební zákon) a výše uvedený zákon o památkové péči. Je nutné trvat na tom, aby byla provedena nezbytná předprojektová příprava, zejména provedení archeologického průzkumu. U menších projektů může být přípustné využít specifické studie, archivní výzkum nebo archeologické analýzy. Jasně poznatky poskytnou jasný obraz a osvětlí historickou povahu a hodnotu každé lokality. Kromě ukončení chátrání je cílem ochrany památek eliminovat co nejvíce všechny současné negativní vlivy a zachovat reprezentativní hodnotu památky uplatněním speciálních postupů (konzervace, restaurování, obnova).

Plán obecných kritérií během ochrany a obnovy architektonického odkazu:

- Zachovat maximum původní historické podstaty.
- Zachovat maximum původních historických konstrukcí.
- Upřednostňovat opravy originálu před jeho kompletní výměnou.
- Opravy nebo konzervaci provádět pomocí kompatibilních a vratných materiálů.

• Před opravou důkladně zmapovat původní historickou konstrukci: průzkum, diagnostika poškození, analýza stavu, analýza původního stavebního řešení, úpravy původních materiálů a povrchů.
• Provádět opravy, včetně architektonických historických prvků, po pečlivé analýze a na základě návrhu oprav/renovace/konzervace, který je třeba konzultovat se specialisty z památkové péče (nezbytné v případě, že je budova kulturní památkou nebo se nachází na chráněném území), a provést je na základě vydaného povinného prohlášení orgánu památkové péče.
• Opravy/renovace architektonických prvků by mohli provádět pouze kvalifikovaní řemeslníci.

7.2 Provádění Management Plánu statku

Celkový Management Plán statku (PMP) obsahuje řadu opatření, která se buď (A) musejí odrazit v opatřeních stanovených v každém Lokálním Management Plánu (LMP), nebo (B) se musejí vzít v úvahu při vytváření každého Operativního opatření k Lokálnímu Management Plánu. Následující tabulka x přiřazuje zásady v seznamu A k zásadám v současnosti obsaženým v Lokálním Management Plánu pro tuto komponentu nominovaného statku.

A SOUBOR OPATŘENÍ PMP, KTERÁ SE IMPLEMENTUJÍ DO KAŽDÉHO LMP

Zachování

PMP 9: Dbát na to, aby byly navázány kontakty s akademickými institucemi, univerzitami a vysokými školami odpovědnými za odbornou přípravu specialistů památkové péče v každém lázeňském městském regionu a aby se vytvářel daný dialog a společné projekty.

Komunikace

PMP 19: Kontrolovat a monitorovat používání emblémů a loga v každé komponentě.

Komunity

PMP 20: Zajistit, že všechny zainteresované subjekty v místních komunitách se zapojí do místních řídicích skupin světového dědictví a že budou dostávat pravidelně informace a aktuality k související projektové aktivitě.

PMP 23: Podporovat výměnné programy mládeže a škol mezi mladými lidmi v řádném denním studiu v každé lázeňské komponentě; tato iniciativa má potenciál na rozšíření tak, aby zahrnovala znevýhodněné, skupiny se zvláštním zájmem, sportovní a společenské kluby a spolky

v závislosti na úrovni dostupných zdrojů.

PMP 24: Vytvořit program „Festival slavných lázní“, který se bude konat v každém lázeňském městě při příležitosti každoročního zahájení lázeňské sezony nebo Světového dne vody, Dne světového dědictví nebo Evropského dne lázeňského dědictví.

Operační

PMP 31: Vytvořit síť lázeňských měst, která bude vytvářet návrhy na žádosti do různých programů EU pro finanční podporu a účast v evropských a globálních projektech.

Cestovní ruch

PMP 32: Vytvořit turistickou observatoř Slavných lázní, která bude v partnerství s EHTTA a dalšími shromažďovat data a statistiky z cestovního ruchu ve vztahu k lázním.

PMP 33: Monitorovat s ostatními dopad sociální péče, veřejného zdravotnictví a privátních preventivních a wellness programů s cílem posoudit budoucí zajišťování zdravotnických služeb.

PMP 34: Monitorovat zajišťování nového ubytování pro návštěvníky a vliv nových poskytovatelů, jako je „airb'nb“.

B SOUBOR OPATŘENÍ PMP, KTERÁ JE TŘEBA ZOHLEDNIT V KAŽDÉM LMP

Zachování:

PMP 6: Vytvořit společný projekt s cílem rozvíjet pochopení různých zavedených metod a systémů pro záznam stavu zachování a dohodnout společné monitorovací standardy.

PMP 7: Vytvořit společnou databázi pro budoucí monitoring lázeňských měst se zapojením EHTTA a programu EU Horizont 2020.

PMP 8: Vytvořit síť úředníků odpovědnou za stav zachování v každém lázeňském městě a založit fórum spolupráce.

PMP 9: Dbát na to, aby byly navázány kontakty s akademickými institucemi, univerzitami a vysokými školami odpovědnými za odbornou přípravu specialistů památkové péče v každém lázeňském městském regionu a aby se vytvářel daný dialog a společné projekty.

PMP 10: Se subjekty odpovědnými za strategický rozvoj a plánování v každém lázeňském městě vytvořit fórum a mechanismus pro včasné rozpoznání významných nabídek rozvoje, které vyžadují podněty a připomínky ze strany Představenstva Slavných lázní a Mezivládního výboru, aby se zabránilo škodlivým návrhům, jež ohrožují výjimečnou světovou hodnotu lokality.

PMP 11: Vytvořit modelový rámec pro místní řídicí skupiny světového dědictví s cílem

propagovat a šířit pochopení Úmluvy o světovém dědictví a výjimečné světové hodnoty mezi místními komunitami.

Komunikace:

PMP 13: Vytvořit projektové webové stránky na propagaci koncepce Slavných lázní Evropy mezi širokým i vědeckým publikem s cílem stimulovat dialog. Vytvořit rychlé odkazy na domovské webové stránky cestovních kanceláří a site managerů pro lázeňské komponenty

PMP 14: Prostřednictvím implementace zastřešujících interpretačních strategií poskytnout model pro prezentaci koncepce Slavných lázní Evropy místním lázním a návštěvníkům, včetně přínosů plynoucích ze zápisu.

PMP 16: Nejméně dvakrát ročně připravit elektronický zpravodaj a vytvořit databázi pro šíření prostřednictvím magistrátů lázeňských komponent pro všechny zainteresované subjekty.

PMP 18: Vytvořit příručku pro přípravu projektů pro použití ve všech komponentách společně se správným postupem pro používání a schvalování emblémů UNESCO a světového dědictví ve všech materiálech statku Slavné lázně Evropy

Komunity:

Dvakrát ročně uspořádat pro členy komunity zastoupené v místních řídicích výborech světového dědictví akci, na které se sejdou, vymění si zkušenosti a uvědomí si širší vizi Slavných lázní Evropy.

PMP 22: Vytvořit informační balíček ve všech účastnických mateřských jazycích s cílem informovat místní politiky, magistrátní úředníky a zejména zaměstnance místních turistických informačních center o důležitosti zápisu do Seznamu světového dědictví.

Operační:

PMP 29: Vytvořit databázi všech kontaktů v rámci projektové struktury a vybízet k dialogu prostřednictvím internetového fóra.

Cestovní ruch

PMP 36: Dvakrát ročně uspořádat workshopy pro strategické plánovače cestovního ruchu z lázeňských měst, regionálních a národních orgánů cestovního ruchu.

PMP 38: Vytvořit výzkumný program s cílem vypracovat podrobnou kapacitu únosnosti komponent, aby mohly být informovány rozhodovací subjekty v oblasti územního plánování.

Tato tabulka koreluje příslušná opatření z LMP s opatřeními (seznam A výše) z PMP, která vyžadují opatření v každé komponentě. Podle potřeby byla zohledněna opatření ze seznamu B.

SOUBOR OPATŘENÍ Z PMP	PŘÍSLUŠNÝ SOUBOR OPATŘENÍ V LMP (uveďte odkaz)
Zachování	
PMP 9: Dbát na to, aby byly navázány kontakty s akademickými institucemi, univerzitami a vysokými školami odpovědnými za odbornou přípravu specialistů památkové péče v každém lázeňském městském regionu a aby se vytvářel daný dialog a společné projekty.	4
Komunikace	
PMP 19: Kontrolovat a monitorovat používání emblémů a loga v každé komponentě.	36, 37
Komunity	
PMP 20: Zajistit, že všechny zainteresované subjekty v místních komunitách se zapojí do <i>místních řídicích skupin světového dědictví</i> a že budou dostávat pravidelně informace a aktuality k související projektové aktivitě.	12, 56
PMP 23: Podporovat výměnné programy mládeže a škol mezi mladými lidmi v řádném denním studiu v každé lázeňské komponentě; tato iniciativa má potenciál na rozšíření tak, aby zahrnovala znevýhodněné skupiny se zvláštním zájmem, sportovní a společenské kluby a spolky v závislosti na úrovni dostupných zdrojů.	Bude implementováno.
PMP 24: Vytvořit program „ <i>Festival slavných lázní</i> “, který se bude konat v každém lázeňském městě při příležitosti každoročního zahájení lázeňské sezony nebo Světového dne vody, Dne světového dědictví nebo Evropského dne lázeňského dědictví.	Částečně splněno prostřednictvím každoročního zahájení lázeňské sezony; bude rozšířeno, aby zahrnovalo Světový den vody, Den světového dědictví nebo Evropský den lázeňského dědictví.
Operační	
PMP 31: Vytvořit síť lázeňských měst, která bude vytvářet návrhy na žádosti do různých programů EU pro finanční podporu a účast v evropských a globálních projektech.	64 + bude vyzkoumáno a prozkoumáno.
Cestovní ruch	
PMP 32: Vytvořit turistickou observatoř <i>Slavných lázní</i> , která bude v partnerství s EHTTA a dalšími shromažďovat data a statistiky z cestovního ruchu ve vztahu k lázním.	67 + bude zavedeno v partnerství s EHTTA.

PMP 33: Monitorovat s ostatními dopad sociální péče, veřejného zdravotnictví a privátních preventivních a wellness programů s cílem posoudit budoucí zajišťování zdravotnických služeb.	Monitoring sociální sféry ve všech zemích je zajišťován lokálně místní samosprávou a na národní úrovni je zajišťován státní politikou.
PMP 34: Monitorovat zajišťování nového ubytování pro návštěvníky a vliv nových poskytovatelů, jako je „airb’nb“.	Bude implementováno.

7.3 Místní provádění

Management Plán města Františkovy Lázně jako komponenty sériového statku *Slavné lázně Evropy* byl zpracován ve třech částech. První část byla analytická a přípravná. Jejím cílem bylo sestavit souhrn stávajících materiálů, koncepční dokumentace, přehled právního rámce, dostupné literatury, systém plánování práce pro pracovní skupinu zabezpečující implementaci Management Plánu během následujících let a projektů, které bude brzy nutné implementovat. Druhou fází Management Plánu byla nabídková část, společná pro všechny české komponenty, sjednocené na národní úrovni do komplexu nazvaného „Západočeský lázeňský trojúhelník“, který zaštiťuje dobrovolný svazek těchto obcí nazvaný ČESKÉ LÁZNĚ – SALONY EVROPY. Třetí fáze Management Plánu vznikla v roce 2017 jako aplikační část a byla zpracována pro všechny tři české komponenty – lázeňská města „Západočeského lázeňského trojúhelníku“ Karlovy Vary, Mariánské Lázně a Františkovy Lázně.

Vytvořený Management Plán byl schválen radami jednotlivých měst s českými komponentami sériového statku *Slavné lázně Evropy* a byl schválen rozhodnutím rad měst (magistrátů). Management Plán se stal závaznou součástí strategického plánování pro magistráty daných měst na období 2015–2020.

Management Plán bude průběžně doplňován důležitými informacemi o jeho stavu a významných projektech v oblasti řízení správy komponenty sériového statku. Management Plán bude průběžně zdokonalován a aktualizován jako nástroj pro další plánování, ochranu, využívání a úspěšný rozvoj statku s cílem zachovat jeho charakteristiky, výjimečnou světovou hodnotu, integritu a autenticitu. Řízení ochrany musí zaručit, že výjimečná světová hodnota (OUV) nominovaného statku nebude v současnosti ani budoucnosti žádným způsobem ohrožena ani oslabena, aby mohla být v uspokojivém stavu předána příštím generacím.

7.4 Operativní opatření

V souladu s dalšími doporučeními definovanými ve strategickém plánu nezahrnuje Management Plán pouze program zachování, ale také bere v úvahu široké spektrum dotčených subjektů v oblasti kultury, cestovního ruchu, ochrany životního prostředí, dopravy, ekonomiky, občanského sektoru atd., jejichž aktivita je přímo spojena s komponentou sériového statku. Management Plán zahrnuje katalog projektů, jednotlivé cíle.

Pořadí, v němž budou konkrétní projekty realizovány, bude upraveno podle možností čerpání

prostředků z rozpočtu města Františkovy Lázně, ze státního rozpočtu České republiky, evropských grantů a národních a regionálních grantových programů.

7.5 Tabulka opatření

<i>Slavné lázně Evropy: Lokální Management Plán statku Františkovy Lázně</i>					
Tříletý plán opatření					
Opatření		Zajišťující partneři	Zdroje	Časový rámec	Indikátory monitoringu
1	Výzkum a archivy				
1	Pokračovat ve výzkumných činnostech výzkumných skupin a ve výzkumném úsilí. V rámci zahájených snah v oblasti dokumentace týkajících se stavebního archivu stavebního úřadu ve Františkových Lázních bude tento rozsáhlý archiv digitalizován a bude provedena celková inventarizace všech jeho položek, aby je mohli využít vlastníci budov.	Městský úřad Františkovy Lázně	V rámci stávajících rozpočtů	Probíhající/2023	
2	Pokračovat v úsilí o dokumentaci, případně digitalizaci dostupných historických zdrojů ve vztahu k sériovému statku.	Městský úřad Františkovy Lázně	V rámci stávajících rozpočtů	Probíhající/2023	

3	Spolupracovat na uspořádání konference, odborného setkání k revitalizaci a udržitelnosti managementu jednotlivých komponent sériového statku. Setkání bude mít formu workshopu zainteresovaných subjektů z řad odborníků a široké veřejnosti, pro které právě toto téma představuje předmět zájmu z hlediska zachování kulturního dědictví.	Městský úřad Františkovy Lázně	V rámci stávajících rozpočtů	2020	
4	Ve spolupráci s Institutem lázeňství a balneologie, v. v. i., a Výzkumným ústavem balneologickým, v. v. i., vytvořit prostor pro aktivní výzkum a vývoj v balneologii, zejména ve vztahu k lázeňským léčebným procedurám poskytovaným ve Františkových Lázních.	Karlovarský kraj, VÚB Mšené	V rámci stávajících rozpočtů/grantů	Probíhá	Dok. koncepce lázeňského rozvoje a balneologie Karlovar. kraje
2	Zachování a údržba				
5	Vytvářet odpovídající podmínky pro komplexní rekonstrukci, finalizaci a	Městský úřad Františkovy Lázně,	700 000 000 Kč	2022	

	následný provoz lokality Luisiny lázně.	soukromý investor			
6	Přípravit a zajistit obnovu pramene Glauber u Labutího jezírka.	Městský úřad Františkovy Lázně	7 000 000 Kč	2020	
7	Přípravit a zahájit projekt obnovy Kolonády Solného a Lučního pramene, včetně snah zajistit důstojnější využití nemovitosti.	Městský úřad Františkovy Lázně	7 000 000 Kč	2020–2021	
8	Přípravit a pokusit se zahájit projekt komplexní renovace minerálních pramenů.	Městský úřad Františkovy Lázně	10 000 000 Kč	2020–2021	
9	Přípravit a pokusit se zahájit projekt komplexní renovace Pavilonu pramene Natálie.	Městský úřad Františkovy Lázně	5 000 000 Kč	2023	
10	Revitalizace Labutího jezírka, včetně vybudování přítoku.	Městský úřad Františkovy Lázně	4 000 000 Kč	2022	
11	Spolupracovat s investory při projektování obnovy Slatinných lázní a Císařských lázní ve Františkových Lázních, - - při projektování stavebních úprav a	Soukromý	Soukromý rozpočet	2019–2023	

	přístaveb k hotelu Slovan (č. 5 a č. 6 Františkovy Lázně), - při projektování obnovy a stavebních úprav budovy č. 41 ve Františkových Lázních (bývalá budova České spořitelny), - při projektování nové výstavby hotelu Atlantis v Máchově ulici, - při přípravě projektu renovace, stavebních úprav a při opětovném uvedení do provozu hotelu ESPLANADE a přilehlých budov (č. 64 Františkovy Lázně), - při dokončování stavebních úprav lázeňského domu BESEDA (č. 8				
--	--	--	--	--	--

	Františkovy Lázně), - při projektování stavebních úprav a obnovy lázeňského domu SAVOY – č. 427, OTAVA – č. 21 a Goethe – č. 11 a 12 Františkovy Lázně, - při projektování obnovy budovy č. 9 Františkovy Lázně, - při projektování obnovy a stavebních úprav budov č. 82 ve Františkových Lázních a č. 83 ve Františkových Lázních (hotel BRISTOL).				
3	Urbanistický rozvoj				
12	Aktivovat komisi pro městskou památkovou zónu Františkovy Lázně a ve spolupráci s vlastníky budov aktivně řešit	Městský úřad Františkovy Lázně	V rámci stávajících rozpočtů	2020	

	projekty obnovy a rekonstrukce historických budov nebo výstavbu nových budov a revitalizaci veřejných ploch na území památkové rezervace ve vztahu k výjimečné světové hodnotě komponenty sériového statku.				
13	Udržovat v platnosti a měnit městský územní plán tak, aby vyhovoval potřebám obyvatel města a návštěvníků a zajistil rozvoj města za současného udržování a zachování hodnoty sériového statku.	Městský úřad Františkovy Lázně	V rámci stávajících rozpočtů	2019	
14	Aktivněji využívat a rozpracovat, ve spolupráci s úřadem územního plánování, podrobnější dokumentaci územního plánování a územní podkladovou dokumentaci pro rozhodování v rezervaci při plánování nových budov a revitalizace	Městský úřad Františkovy Lázně	V rámci stávajících rozpočtů	2020	

	veřejných prostor na území sériového statku.				
4	Prostředí				
15	Obnova, údržba stezek a altánů v lázeňském městě a jeho okolí.	Městský úřad Františkovy Lázně	V rámci stávajících rozpočtů	2019–2023	
16	Zajistit obnovu a údržbu stávajících pamětihodností a připravit a realizovat projekt obnovy památníku hraběte Joachima Eduarda von Münch-Bellinghausena (1786–1866) v lesoparku Amerika.	Městské muzeum Františkovy Lázně		2020	
17	Vracet všechnu biomasu (biologický odpad) vzniklou na veřejných zelených plochách Františkových Lázní do udržovaných ploch ve formě kompostu nebo štěpky a zahájit postupnou obnovu částečně poškozených ploch veřejné zeleně.	Městský úřad Františkovy Lázně	20 000 000 Kč	2023	
18	Zapojit občany do systému odstraňování a likvidace komunálního odpadu a optimalizovat	Městský úřad Františkovy Lázně		2020	

	náklady na odpadové hospodářství. Zvýšit podíl biologicky rozložitelných komunálních odpadů a separovaných odpadů (papír, sklo, plasty a kovy). Snížit počet černých skládek.				
5	Veřejná prostranství; veřejný prostor				
19	Pokračovat v obnově městských parků a lesoparků a údržbě zelených ploch.	Městský úřad Františkovy Lázně	V rámci stávajících rozpočtů/grantů	2023	
20	Postupná renovace souvisejících alejí v intravilánu a extravilánu města Františkovy Lázně spolu s historickými stezkami, turistickými stezkami a cyklostezkami.	Městský úřad Františkovy Lázně	V rámci stávajících rozpočtů	2020	
21	Realizovat projekt Goethovy stezky.	Městský úřad Františkovy Lázně	Grant	2020	
22	Nainstalovat adekvátní pouliční mobiliář v městské památkové zóně.	Městský úřad Františkovy Lázně	V rámci stávajících rozpočtů	2019–2023	
23	Postupná regenerace veřejných prostor mimo městskou památkovou	Městský úřad Františkovy Lázně	V rámci stávajících rozpočtů	2019–2023	

	zónu (panelová sídliště a další městské bloky).				
24	Navrhnout a realizovat projekt komplexní regenerace, včetně modernizace městského informačního systému.	Městský úřad Františkovy Lázně	3 000 000 Kč	2020	
25	Zajistit realizaci projektu s názvem „Regenerace sadů Bedřicha Smetany a vybraných součástí veřejné zeleně ve Františkových Lázních“.	Městský úřad Františkovy Lázně	Grant 9 000 000 Kč	2020	
6	Doprava, přístup a mobilita				
26	Úsilí o realizaci projektu renovace nádraží.	SŽDC ČR		2023	
27	Zlepšení dopravních spojení Františkovy Lázně – Karlovy Vary a Františkovy Lázně – Mariánské Lázně.	Karlovarský kraj			
28	Snahy zaměřené na přípravu projektu parkovacího domu pro lázeňské hosty a turisty se zapojením provozovatelů lázeňských a ubytovacích zařízení.	Projekty PPP	40 000 000 Kč	2023	

7	Trvale udržitelný cestovní ruch a návštěvnická ekonomika				
29	Podporovat účinné využívání historického a kulturního potenciálu komponenty sériového statku (kulturní památky, hlavní kulturní akce) nebo potenciálu okolní krajiny a blízkosti města Cheb a rozšiřovat nabídku nových volnočasových zařízení ve městě a síť půjčoven sportovního vybavení, se záměrem prodloužit průměrnou délku pobytu hostů, kteří nejsou klienty lázní.	Městský úřad Františkovy Lázně, Destinační a informační agentura, soukromé společnosti, DMO Živý kraj	V rámci stávajících rozpočtů	Probíhá	
30	Podporovat rozšíření bohaté řady poznávacích a zážitkových zájezdů, sportovních zájezdů, zájezdů s cílem poznávat tradiční průmyslové výrobní metody nebo zájezdů souvisejících s hlavními kulturními akcemi.	Městský úřad Františkovy Lázně, Destinační a informační agentura, soukromé společnosti, DMO Živý kraj	V rámci stávajících rozpočtů	Probíhá	
31	Budování veřejných WC v lázeňské zóně	Městský úřad Františkovy	10 000 000 Kč	2020-2022	

		Lázně, PPP			
32	Vytvářet podmínky pro zlepšování infrastruktury, doplňovat síť obchodů a rozšiřovat a zlepšovat kvalitu nabídky služeb.	Soukromé společnosti		Probíhá	
33	Vytvořit komplexní marketingový plán a strategii využívající atributy výjimečné světové hodnoty komponenty, ducha místa, světoznámých osobností s vazbou na město a jedinečných kulturních a přírodních památek.	Městský úřad Františkovy Lázně, Destinační a informační agentura	V rámci stávajících rozpočtů	2020–2021	
34	Vytvořit lázeňský produkt ve formě návštěvnické karty (památky, živá vystoupení, muzea, galerie, sport).	Městský úřad Františkovy Lázně, Destinační a informační agentura		2020	
35	Podporovat vypracování strategie udržitelného využití komponenty.	Městský úřad Františkovy Lázně	10 000 000 Kč	2020	
8	Propagace a prezentace				
36	Organizování výstav souvisejících s nominací a výjimečnou světovou hodnotou komponenty	Městský úřad Františkovy Lázně		2022	

	sériového statku (výstavy o architektuře a stavebních řemeslech, speciální expozice o historii lázní).				
37	Vypracovat tištěné propagační a prezentační materiály představující hodnoty komponenty (odkaz lázeňství ve Františkových Lázních) na webové stránce a v aplikaci pro chytré telefony, aktualizace webové stránky.	Destinační a informační agentura		2019–2023	
38	Spolupráce na vytvoření Evropské trasy lázeňských měst zahrnující všechny komponenty sériového statku.	Slavné lázně Evropy, Městský úřad Františkovy Lázně, Karlovarský kraj		Probíhá	
39	Spolupráce na inzerci hodnot všech komponent sériového statku (reklamní panely „Evropské lázeňské stezky“, reprezentativní publikace „Slavné lázně Evropy“, reklamní publikace „Slavné lázně	Slavné lázně Evropy, Městský úřad Františkovy Lázně, Karlovarský kraj		Probíhá	

	Evropy“, studie „Lázeňská města v západočeském lázeňském trojúhelníku ve světovém kontextu lázeňské kultury a balneologie“).				
40	Propagace nominace sériového statku ve městě a podél silnic vedoucích do města.	Městský úřad Františkovy Lázně	300 000 Kč	2020	
41	Uspořádání galerie pod širým nebem tvořené fotografiemi z lázeňských měst, která jsou jednotlivými komponentami sériového statku, na veřejných místech ve městě.	Karlovarský kraj		2019	
42	Uspořádání galerie pod širým nebem, tvořené fotografiemi zachycujícími hlavní osobnosti, které navštívily město.	Karlovarský kraj		2020	
43	Revitalizace lázeňského města pomocí „animovaných příběhů“ zachycujících historii města a důležité návštěvníky Františkových Lázní	Destinační a informační agentura		2019–2023	

44	Základní umělecká škola Jára Cimrmana začlení prezentaci a propagaci hodnot města jako součást literárně-dramatického oboru, v oddělení tvůrčího psaní a školním časopise.	Základní umělecká škola Jára Cimrmana	V rámci stávajícího rozpočtu	2020–2023	
45	Uspořádání komentovaných prohlídek s profesionálním komentářem představujícím hodnoty komponenty lázeňským hostům a místním občanům s cílem posílit identifikaci s výjimečnou světovou hodnotou sériového statku ze strany obyvatel.	Národní památkový ústav, Městské muzeum Františkovy Lázně	V rámci stávajícího rozpočtu	2020–2023	
46	Dům dětí a mládeže a školní družina připraví jedno- až dvouhodinový program pro menší školáky, kteří navštíví město v rámci svého školního výletu, zaměřený na to, aby poznali město pomocí plánů a vypracovaných pracovních listů.	Dům dětí a mládeže	Grant	2019–2020	

47	Vytvoření turistického a reklamního produktu spojujícího nominaci statku Slavné lázně Evropy s nominací statku Kulturní krajina Krušné hory.	Karlovarský kraj		2021	
9	Vzdělávání a mladí lidé				
48	Základní umělecká škola Jára Cimrmana zařadí historii, architekturu a lázeňskou léčbu do hodin vizuálního, literárního a dramatického umění.	Základní umělecká škola Jára Cimrmana	V rámci stávajícího rozpočtu	2020–2021	
49	V rámci revize školních osnov 1. a 2. stupně ZŠ začlení ZŠ informace o hodnotách a přínosech pro město ve vztahu k sériové nominaci na zápis do seznamu UNESCO. Informace budou následně využity v rámci projektových hodin tematicky zaměřených na Františkovy Lázně a při přípravě pracovních listů.	Základní škola	V rámci stávajícího rozpočtu	2020–2021	
50	Dům dětí a mládeže a školní družina vypracují plán a pracovní listy, navržené také vzhledem k	Dům dětí a mládeže	V rámci stávajícího rozpočtu	2020–2021	

	věku dětí (příjemců), na dvě přírodovědně-historické vycházky v lázeňském městě a jeho okolí a dvě historické vycházky týkající se dějin města.				
51	Dům dětí a mládeže a školní družina připraví a uspořádají – v rámci volnočasových aktivit a neformálního vzdělávání – debaty s odborníky k hodnotám města (historie, balneologie, architektura, terapeutická krajina města), rovněž se zohledněním věku dětských příjemců, zorganizují vzdělávací vědecké výlety s dětmi a ve spolupráci s Městským muzeem Františkovy Lázně zorganizují debaty k historii balneologie spojené s komentovanými vycházkami k historii a pramenům.	Dům dětí a mládeže	V rámci stávajícího rozpočtu	2020-2022	
52	Uspořádání vzdělávacích akreditovaných	VÚB Mšené, Městský úřad Františkovy	Grant	2021	

	workshopů v oboru balneomedicíny.	Lázně, Vichy, Baden bei Wien, Bad Kissingen			
53	Pokračující organizování odborných workshopů s profesionálními průvodci v rámci činnosti Infocentra.	Destinační a informační agentura	V rámci stávajícího rozpočtu	2020-2022	
54	Organizování komentovaných vycházek pro širší veřejnost (obyvatelé, návštěvníci a odborníci) pod vedením zkušených odborníků v oboru dendrologie, ornitologie, lesnictví, botaniky, geologie, ochrany přírody, krajinářství a dalších. Příprava a realizace profesionálních workshopů a přednášek zaměřených na odborníky z orgánů státní správy a samosprávy a dalších organizací zapojených do ochrany přírody, ochrany životního prostředí, odpadového hospodářství,	Městské muzeum Františkovy Lázně	V rámci stávajícího rozpočtu	2020-2022	

	lesnictví, rybářství, zemědělství a dalších.				
55	Organizování odborných workshopů a přednášek pro odbornou veřejnost zaměřených na přírodní vědy ve vztahu k hlavním přírodním památkám ve Františkových Lázních a přírodním jevům typickým pro město. Témata přednášek se týkají: geologie (Komorní Hůrka, SOOS), botaniky, entomologie (SOOS), ornitologie (Amerika, SOOS) a dalších.	Městské muzeum Františkovy Lázně	V rámci stávajícího rozpočtu	2020-2022	
10	Účast veřejnosti				
56	Dokončit zřizování terénní pracovní skupiny a zapojení odborné i široké veřejnosti do procesu řízení a správy komponenty.	Městský úřad Františkovy Lázně	V rámci stávajícího rozpočtu	2020	
11	Správa a řízení				
57	Podporovat zveřejnění plánu ochrany městské památkové rezervace Františkovy Lázně a aktivně se zapojit do spolupráce s Krajským	Městský úřad Františkovy Lázně	V rámci stávajícího rozpočtu	2022	

	úřadem Karlovy Vary při jeho přípravě.				
58	Sestavit studii „Střešní krajina v MPR Františkovy Lázně“.	Národní památkový ústav		2022	
59	Vypracovat vyhlášky pro regulaci reklamy a reklamních ploch na území komponenty.	Městský úřad Františkovy Lázně	V rámci stávajícího rozpočtu	2022	
60	Vypracovat vyhlášky pro regulaci předzahrádek a zahrádek na území komponenty.	Městský úřad Františkovy Lázně	V rámci stávajícího rozpočtu	2022	
12	Nehmotné hodnoty (včetně lázeňské lékařské a zdravotní péče)				
61	Podporovat opatření, která zvýší porozumění duchovním a nematným hodnotám výjimečné světové hodnoty komponenty.	Městský úřad Františkovy Lázně	V rámci stávajícího rozpočtu	2019-2022	
62	Františkovy Lázně budou pokračovat ve finanční podpoře živé kultury a kulturních akcí a dění ve městě.	Městský úřad Františkovy Lázně	V rámci stávajícího rozpočtu	Probíhá	
63	Podporovat Institut lázeňství a balneologie, v. v. i., a Výzkumný ústav	Městský úřad Františkovy Lázně		Probíhá	

	balneologický, v. v. i., při organizování workshopů, ve spolupráci s podnikateli v oblasti lázeňství a cestovního ruchu, a zaměřit se na uplatňování balneologie při rozvoji podnikání.				
13	Financování a zdroje				
64	Podporovat vhodné nabídky financování s cílem chránit výjimečnou světovou hodnotu komponenty a snažit se zajistit, aby byla tato ochrana realizována koordinovaným způsobem.	Městský úřad Františkovy Lázně, Ministerstvo kultury, Karlovarský kraj		Probíhá	
65	Snažit se udržovat a zvyšovat dostupné financování obnovy kulturních hodnot komponenty i živé kultury ve městě.	Městský úřad Františkovy Lázně, Ministerstvo kultury, Karlovarský kraj		2019-2022	
66	Vytvářet podmínky upřednostňující vstup nových investorů z řady soukromých subjektů, jejichž vhodné investiční projekty zajistí obnovu a	Městský úřad Františkovy Lázně	V rámci stávajícího rozpočtu	Probíhá	

	fungování historických budov, včetně účasti na zachování a rozvoji hodnot na území města.				
14	Další spolky a sítě				
67	Navazovat a podporovat spolupráci s partnerskými městy, Asociací evropských historických lázeňských měst (EHTTA) a s dalšími komponentami sériového statku Slavné lázně Evropy.	Karlovy Vary	V rámci stávajících rozpočtů	Probíhá	
68	V rámci projektu přeshraniční spolupráce „Brána do nitra země“ zřídit návštěvnické centrum v národní přírodní rezervaci SOOS, včetně otevření výzkumné galerie sopky Komorní Hůrka veřejnosti.	Městský úřad Františkovy Lázně	22 000 000 Kč	2020	
69	Aktivně hledat vhodné přeshraniční projekty a účastnit se jich s cílem udržovat a rozvíjet hodnotu sériového statku v rámci mezinárodní spolupráce. Ve spolupráci s dalšími	Městský úřad Františkovy Lázně, Destinační a informační agentura		Probíhá	

	lázeňskými městy v západočeském lázeňském trojúhelníku se Františkovy Lázně zapojí do sdružení obcí a měst v České republice pod názvem „České dědictví UNESCO“, měst, na jejichž území se nachází památky světového dědictví UNESCO. Město se stane součástí zavedené prestižní značky se sofistikovaným managementem destinací a řadou multiplikačních účinků.				
70	Zapojit Františkovy Lázně do sdružení „České dědictví UNESCO“.	Městský úřad Františkovy Lázně	V rámci rozpočtového plánování	2020	
71	Příprava na vstup Františkových Lázní do klubové soutěže UNES&CO pro návštěvníky českých a moravských památek UNESCO.	Městský úřad Františkovy Lázně	V rámci rozpočtového plánování	2020	

Františkovy Lázně, Nová kolonáda